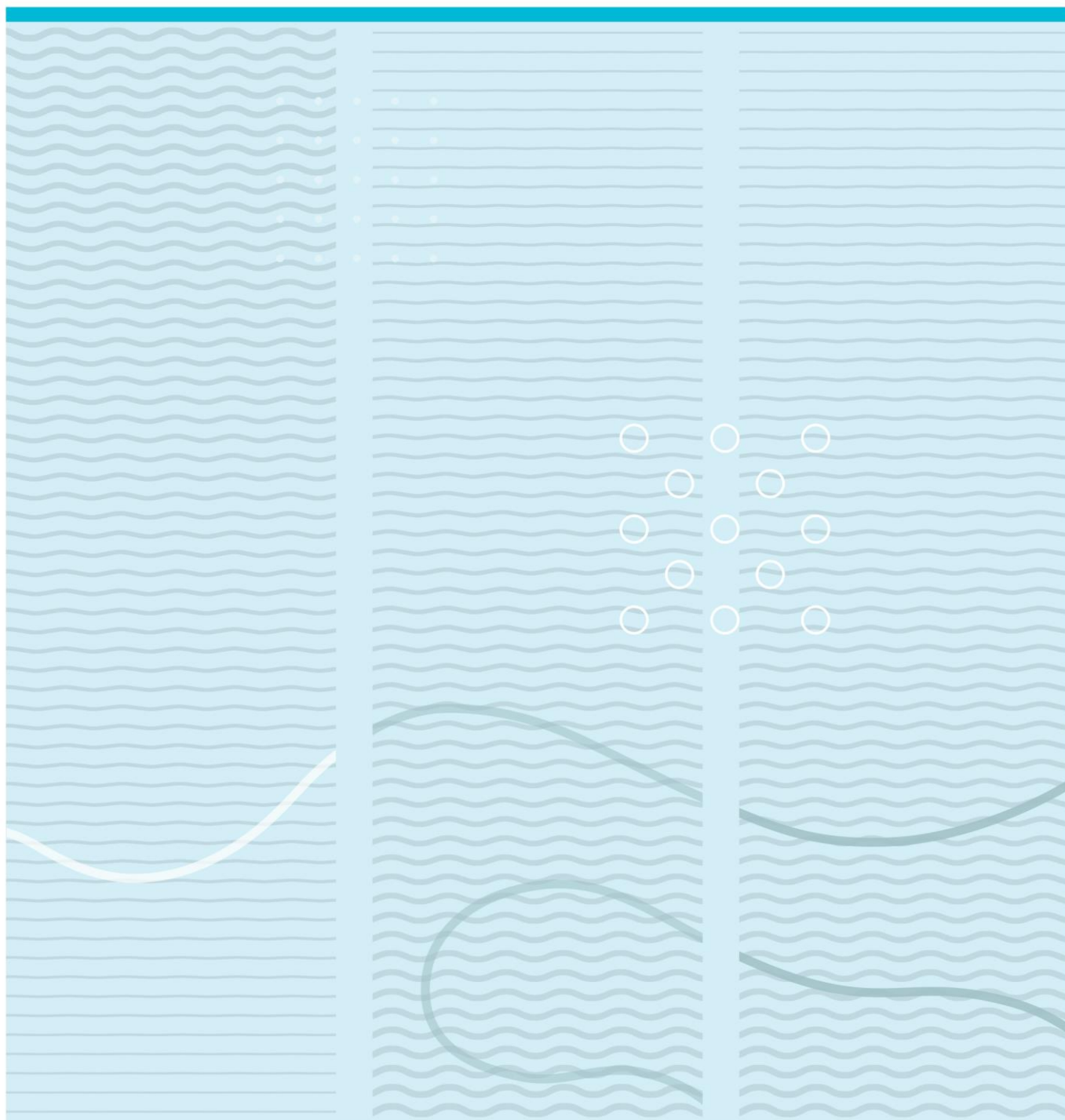

Dag Andre Moldal

Analyse av hverdagen ved et helhetsorientert toppidrettstilbud.

Høgskolen i Sørøst-Norge
Fakultet for Idrett og Friluftslivfag
Institutt for Idrett
Kjølnes ring 56
3918 Porsgrunn

<http://www.usn.no>

© 2016 Dag Andre Moldal

Denne avhandlingen representerer 120 studiepoeng

Sammendrag

Denne masteroppgaven er skrevet ved Høyskolen i Telemark avdeling Bø, nå under navnet Høyskolen i sør-øst Norge avdeling Bø. Studieretning er idrettsfag med fokus på tilrettelegging og organisering av et helhetsorientert toppidrettstilbud, samt andre temaer som jeg oppfattet som sentrale under mitt feltarbeid. Bakgrunnen for oppgaven er min egen interesse for volleyball som tilbudet tilbyr, men også interessen for systemer og gjennom systemer effektiv organisering og effektivisering. Samtidig er det en arena jeg har funnet ikke er veldig mye belyst og kanskje spesielt ikke norske helhetsorienterte tilbud. Allikevel blir det fremhevet som viktige punkt under Olympiatoppen sin visjon for morgendagensutøvere.

Den teoretiske plattformen er forankret i litteratur basert på det temaet som blir diskutert, og fungerer hovedsakelig som underbyggende og for å vise likheter eventuelt forskjeller til andre tilbud eller forskningsområder i forhold til de funnene som kom frem i feltarbeidet.

Studiet er gjort ved hjelp av kvalitativ metode. Det er gjennomført intervjuer av fire ansatte og fire elever fordelt på syv intervjuer.

Analysen gjort av funnene som kom frem i gjennom feltarbeidet gjør at de samme temaene blir diskutert i forskjellige faser, og med egne nøkkelbegreper.

Et helhetsorientert tilbud (begreper: tilrettelegging og organisering av hverdag). Et helhetsorientert tilbud i denne oppgaven vil være et tilbud som kontrollerer både utdanning, sportslig og fritid. På denne måten har de en ekstrem mulighet til å organisere og tilrettelegge for hverandre.

Arenaer (begreper: organisering, reisevei infrastruktur) vil bli vist som de forskjellige byggene eller fasene av hverdagen som elevene er en del av, og hvordan disse arbeider sammen for elevens beste.

Trenere og andre signifikante andre (begreper: rollemodeller, familie og sosialt miljø). Har et stort ansvar når det kommer til oppfølging av elever ved tilbud. Fremtoning og engasjement av ansatte vil ha mye å si for kultur og identitet skapelse.

Det sosiale miljøet (begreper: utvikling, samhold, trivsel). Det sosiale miljøet vil ha mye å si da omgangskretsen til elevene vil være statisk. De omgås de samme vennene og ansatte stort sett hver dag.

Talentidentifisering (begreper: personlighet, genetikk, trening). Tilbud baserer seg på inntak av de elevene de ansatte mener vil mestre hverdagen best, eller med best forutsetninger. Hva kjennetegner en god spiller, hvordan identifiseres talenter på inntakssamlinger ved tilbudet.

Hverdag og arbeidstid (elever kontra ansatte). Elever viser at de selv har en veldig oversiktlig hverdag med gode innarbeidede rutiner, men oppgaven vil vise at dette antageligvis er et resultat av arbeidstiden til de ansatte som ikke er den samme. Det er tilbudet og aktivitet som definerer arbeidstiden.

Forord

Jeg vil gi en takk til ToppVolley Norge som uten å nøle ga meg mulighet til å skrive en masteroppgave om noe som jeg finner veldig interessant. Uten at jeg husker helt detaljert så mener jeg at det tok under tre uker fra jeg sendte mail til jeg var på internatet og i starten av feltarbeidet. Jeg vil også takke for den tilgangen jeg fikk til feltet.

Også en takk til veilederen min Hans Kristian Hognestad.

Største takken går til meg selv for at jeg har klart å fullføre dette prosjektet, det har ofte vært beksvart i påvente av den velkjente lyspæren.

<Dombås, 6.9 2016>

<Dag Andre Moldal>

Innholdsliste

1.0 Innledning.....	4
1.1 Problemstilling.....	5
1.1.1 Min forståelse av problemstillingen.....	6
1.2 Tidligere forskning.....	8
1.3 Oppgavens oppbygning.....	9
2.0 Metodisk tilnærming.....	10
2.1 Oversikt over informanter.....	11
2.1 Begrunnelse for valg av metode.....	12
2.2 Metodens muligheter og begrensninger.....	15
2.3 Kvalitativt forskningsintervju.....	17
2.3.1 Forarbeid.....	17
2.3.2 Gjennomføring av intervjuene.....	18
2.4 Observasjon.....	20
2.4.1 Feltarbeidets forløp.....	21
3.0 Et helhetsorientert miljø.....	22
3.1 Organisasjon og klubb.....	22
3.2 Forutsetninger.....	26
3.3 Talentidentifisering og Utvelgelse.....	27
3.4 Støtteapparat og Signifikante andre.....	30
3.4.1 Trenere.....	31
3.5 Det sosiale miljøets rolle i utvikling.....	34
3.6 Utøveren i et utviklingsmiljø.....	36
4.0 Analyse av hverdagen ved ToppVolley Norge.....	38
4.1 Organisasjon.....	38
4.2 Opptak og Utvelgelse.....	41
4.3 Integrering.....	43

4.4 Forutsetninger.....	45
4.5 De tre arenaene.....	47
4.5.1 Skoletilbudet.....	48
4.5.2 Den Sportslige arenaen.....	49
4.5.2.1 Trenerne.....	50
4.5.2.2 Kombinasjonen.....	55
4.5.3 Botilbudet, den sosiale arenaen og det sosiale miljøet.....	58
4.6 Samlinger.....	62
4.7 Arbeidstid.....	63
4.8 Elevenes Hverdag.....	65
4.8.1 Kroppspress.....	68
4.8.2 Skader.....	69
4.8.3 Veien Videre.....	70
4.9 Resultater og aktivitet av elever fra TV N.....	73
5.0 Oppsummering.....	76
6.1 Utgangspunkt og Tilnærming.....	82
6.2 Konklusjon.....	83
6.3 Videre Forskning.....	84

Førdehuset

5.3 2008.

Jeg gikk på Volleyballinjen på Sunnfjord Folkehøyskole i Førde. Sesongen 2007/2008 kommer Førde Volleyball klubb (herrer) til å vinne «The double», både serie og cup, men på denne dagen bli Førde rystet av en videregående skole på hjemmebane. Førde vinne 1. sett 25-23, 2. sett 25-20, taper 3. sett 26-28, 4. sett 17-25, og det avgjørende 5. settet 5-15.

Et videregående toppidrettstilbud har ydmyket Norges beste volleyballag.

Hvordan er det mulig i senior lagidrett, og hva er egentlig ToppVolley Norge?

(personlige erindringer)

Sand, ToppVolley Norge

Desember 2014

Jeg parkerer bilen og innlosjerer meg for 2 uker på internatet. De spørsmålene jeg har sittet med siden 2008 skal nå bli besvart; Hva er egentlig ToppVolley Norge, og hvordan er det mulig at et videregående toppidrettstilbud har kunnet tufte de beste seniorlagene i Norge?

(personlige erindringer)

1.0 Innledning

Toppidrett er et resultat av mange år med trening. Fra barneidretten gjennom aldersbestemt, junior, senior og gjennom flere faser i livet har idretten måttet bli prioritert og tilrettelagt for. En av disse fasene er videregående skole, en arena som kan gi den mest effektive utviklingen eller som kan bety null utvikling og frafall. Dette er en periode i livet mange ønsker å satse på idretten, og mange søker seg til idrettslinjer og toppidrettstilbud. Mange flytter vekk fra familie og nettverk og inn på en hybel i håp om at tilbudet er riktig steg. Det som kan skje er at de reiser fra en organisert og rutinefylt hverdag til et uorganisert kaos som en selv må ta kontroll over. Skole, idrett, hybel, reiser fra og til, mat, vaske klær, lekser det er mange ting og mange arenaer som spiller inn i livet og de fleste samarbeider ikke med hverandre. Noen tilbud leverer nok et bra opplegg når det kommer til dette, men mitt inntrykk er at det er mange tilbud og derfor antageligvis også store forskjeller. Det som kreves er hvert fall klokkeklart; daglig prestasjoner, og en hverdag som tilrettelegger for at fokuset kan være på idretten (Augestad og Bergsgard, 2007). Som et resultat har det blitt etablert tilbud med formål om å tilrettelegge for kombinasjonen idrett og utdanning. I noen tilfeller også bo for utøvere med målsetning om å bli toppidrettsutøver. I Norge har vi blant annet «Norges Toppidrettsgymnas» (NTG) som tilbyr 26 idrettstilbud fordelt på 5 skoler. Med 35 års erfaring mener de selv at de vet hva som skal til for at sine utøvere skal nå toppen. I Manchester United snakkes det om «class of '92» med Ryan Giggs, Paul Scholes, Nicky Butt, Gary Neville, David Beckham og Phil Neville (Ferguson, 2013). I Tyskland er det lovpålagt i 1. og 2. Bundesliga at klubber må ha akademier (Grossmann og Lames, 2015), og det bli fremhevet gjennom Olympiatoppen sin utviklingsfilosofi for morgendagens utøvere (olympiatoppen.no), og av idrettspolitisk dokument (2011-2015) under «styrke toppidretten» at «Unge utøvere må sikres et helhetlig treningstilbud...».

Personlig har jeg aldri gått ved et helhetsorientert tilbud, men jeg har gått på en idrettslinje og på folkehøyskole før jeg tok en bachelor ved høyskolen i Telemark avdeling Bø som volleyball trener. Gjennom utdannelsen opparbeidet jeg meg kunnskap og interesse for et helhetsorientert tilbud i Sand i Rogaland. Tilbudet heter ToppVolley Norge (TV N) og tilbyr toppidrettssatsing i volleyball. Visjonen til TV N er å være verdensledende innen utvikle av unge utøvere, og har status som Nasjonalt senter for utvikling av unge utøvere (toppvolley.no/index.php).

I TV N sin egen tiårsrapporten kan det leses:

«Etter å ha sett fasilitetene og gått gjennom organiseringen av ToppVolley Norge, er min konklusjon at her har fremsynte fylkespolitikere etablert en modell for idrett/skole som kan danne grunnlaget for fremtidige nasjonale utviklingsarenaer for morgendagens norske toppidrettsutøvere. At man har hentet inn internasjonale topptrenere til unge utøvere er fremtidsrettet og riktig tenkt, og jeg har merket meg en gjennomprofesjonalisert, innovativ stab ved skolen for øvrig. Gjennom mine 15 år i Olympiatoppen har jeg verken nasjonalt eller internasjonalt sett en tilsvarende god modell.»

- Bjørge Stensbøl, tidligere toppidrettsjef. (TVN, 2013)

Som tilbud har det eksistert siden 2004 og resultatene iform av det sportslige begynner å vise seg. Senest i august vant Anders Mol og Christian Sørum (begge tidligere elever ved TV N) gull i sandvolleyball EM U22, og det uten å tape et eneste sett. Dette var Mol sitt 3 gull på 3 år med tre forskjellige partnere (volleymedia). Det kan altså vise seg at på en forblåst plass i Rogaland har de knekt koden i en idrett de fleste assosierer med sol og strand. Med oppgaven ønsker jeg å analysere hverdagen ved dette tilbudet for bedre å forstå hvordan et sånt tilbud drives, hvordan det organiseres, tilrettelegges og ikke minst hvordan det oppfattes av elever og ansatte.

1.1: Problemstilling:

«ToppVolley Norge, en analyse av hverdagen til både elever og ansatte ved et helhetsorientert toppidrettstilbud.»

Forskningsspørsmål:

- *Hvordan er organiseringen og tilrettelegging for elevene ved TV N?*
- *Hvordan skapes det en kultur og en identitet?*
- *Hvor sentrale er de ansatte i roller innenfor utvikling av toppidrettsutøvere og gode mennesker?*
- *Hvordan oppfatter elevene hverdagen i et helehetsorientert tilbud?*

Jeg vil undersøke et helhetsorientert tilbud hovedsakelig fordi jeg finner stor interesse i systemer som legger til rette for effektivisering og optimalisering. Dette er noe som kjennetegner volleyballen sin egenart. Ved å dele banen i to å sette opp et nett så mister lagene muligheten for kroppskontakt og dermed innblanding fra motstanderlaget. Formålet blir å utvikle sitt eget system for å skape optimale situasjoner i flest mulig faser av spillet og på den måten øke sjansen for å lykkes. Det å analysere en hverdag ved et helhetsorientert tilbud å se på hvilke og hvordan faser bli optimalisert og tilrettelagt blir noe annet, mer krevende, men ikke mindre interessant. Analysen vil inneholde en del temaer med forskjellig betydning inn mot forskjellige arenaen underbygget med litteratur, intervjuer og observasjoner. Temaene er blant annet utviklingsmiljø, coaching, kultur, identitet, identifisering m.m.

1.1.1 Min forståelse av problemstillingen.

Problemstillingen bygger på en tanke om at helhetlig toppidrettstilbud tilrettelegger for utøvere på en mer effektiv måte enn den tradisjonelle «idrettslinjen». Dette går på mine personlige erfaringer fra en idrettslinje i Norge, men også fordi tilrettelegging og oppfølging av mennesket bør være vel så viktig som å skape utvikling på det sportslige. Ved å kunne ha omgang med elever, og tilrettelegge for både skole, bo og trening burde det derfor være mulig å ha en bedre kontroll og oppfølging enn ved det som kan sees som ordinære tilbudet tilknyttet en skole, men ikke klubb og hjem. Elever tilknyttet et helhetsorientert tilbud vil ha mye av den samme omgangskretsen på skolen, trening og hjemme. Det vil føre til et kompakt sosialt miljø der alle kjenner alle. Miljøet vil skape en kultur som må adopteres for at medlemmer skal bli godkjent (Schiefløe, 2003). I bytte får utøvere et trygt helhetligmiljø der det finnes ansvarpersoner på alle arenaene. I TV N sitt tilfelle ligger internatet tett på skole og treningsfasiliteter. Dette fører til at elevene ikke bruker lang tid på å bevege seg fra en arena til en annen. Askildsen (2012) viser i sin oppgave at for flere elever var reiseveien fra skole til trening lang, og flere rakk ikke å spise imellom. Med mål om å skape toppidrettsutøvere bør tilbudet tilrettelegge for en toppidrettsidentitet noe som ifølge Augestad og Bergsgard (2007) vil være nødvendig på internasjonalt toppnivå. Jeg forstår dette som at den virkeligheten som skapes ved TV N også vil være basert på verdier, målsetninger og visjoner om hva som er viktig. Dette vil ifølge Schiefløe (2003) bli manifestert i organisasjonen gjennom målsetninger, verdier, etikk, regler og hva

ansvarspersoner fremhever som viktig. Så da blir spørsmålet; hvordan fremhever og utvikler ansvarspersoner sine elever. Hva er viktigst av toppidretten og menneskelige kvaliteter for eksempel?

Det er altså en del ting jeg må belyse for å forstå hverdag disse unge utøverne møter. Hvordan tilretteleggingen av skole, bo og trening fører til en effektiv eller strukturert hverdag er viktig for å forstå arbeidet som blir lagt ned og innsats for å kunne ha en reel sjanse på toppidretten. En strukturert hverdag vil være avgjørende ifølge Martindale (2012). Det er viktig å belyse hva som skal til for å produsere toppidrettsutøvere som i seg selv er et mål, og det vil være interessant å se hvilke fasiliteter utøverne har tilgang til. Hognestad (2007) nevner i sin rapport at trenerne er sjefene til lærerne. Er det fortsatt sånn i 2014? Samtidig mener jeg at det er viktig at tilbudet tar høyde for alderen på sine utøvere, og at de derfor legger opp til langsiktig utvikling. I problemstillingen søker jeg også etter å se på tilbudet gjennom litteratur som omfatter toppidretten. Dette gjøres for å få fram likhetstrekk mellom tilbudet og den tilværelsen som mulig flere av utøverne møter etter avsluttet opphold. Ved å ta utgangspunkt i hverdagen ved et helhetsorientert tilbud vil oppgaven komme inn på forskjellige områder. For eksempel vil det være nødvendig å se på hvordan trenere opplever sin arbeidsdag, og sitt arbeid, men også hvordan den sosiale arenaen ved tilbudet er organisert for at elevene skal få et avbrekk fra det sportslige. Det er derfor vanskelig å sette fingeren på et tema siden hverdag er satt sammen av ulike interaksjoner på flere arenaer. Selv om disse interaksjonene skjer med samme person vil grunnlaget være annerledes på bakgrunn av settingen mener Goffman (1959).

Det kreves mye trening for å bli best i. Det å legge ned timene i idretten samtidig som det skal presteres på skolen og fritiden kan føre til en hektisk hverdag for mange unge og utbrenthet oppstår oftere. Dette linkes opp mot en prestasjonskultur som fører til et «burnout syndrom»

(Furrer, 2014; Moen, 2013). Det vises fra fotballen at unge utøvere opplever flere skader enn tidligere på grunn av for høy belastning og inkompetente trenere (Thoresen, 2016; Walfridson, 2015). I toppfotballen er spillere tilknyttet klubb med støtteapparat som kan følge opp og tilrettelegge for skadeforebygging og totalbelastning, men dette er ofte ikke en del av barne- ungdoms og juniorfotballen. Flere spillere er tilknyttet flere lag som igjen fører til flere treninger

og kamper. Belastningen blir ikke kontrollert og spillere får skadeavbrekk som kan påvirke videre satsing og motivasjon (ibid; Becker, 2009). TV N tilbyr ved sitt tilbud opp mot 26 timer trening i uken fordelt på styrke, kamper og balltreninger. Hvordan kontrollerer de aktivitet og belastning i forhold til sine utøvere, og hvordan er det med oppfølging av skader eventuelt skadeforebygging?

1.2 Tidligere forskning.

Jeg vil vise til forskning innenfor flere tema for å kunne sette ord på informasjon jeg opparbeidet meg gjennom feltarbeidet. Innenfor identifisering av talenter vil jeg vise at identifisering av talenter baserer seg ofte på tidligere erfaringer gjort av den som skal identifisere dem. Dette på bakgrunn av hvilke kvaliteter denne personen ser på som viktig (Sæther, 2005). Martindale (2005) viser at det ikke er sammenheng mellom toppprestasjoner på aldersbestemt og seniornivå, men fra Tyskfotball vises det at sjansen for å spille på øverste nivå øker betraktelig ved å være tilknyttet et akademi, og å gå fra amatør til toppfotballen er så godt som umulig. Det er altså ikke samsvar mellom litteraturen noe som kan vise at det er forskjell på singelidrett kontra lagidrett. Videre om identifisering viser litteraturen at personlighet og det som blir nevnt som «gode mennesker» bli vektlagt da mange av de tekniske, taktiske og fysiske kvalitetene kan bli trent (Balague, 2012). Dette viser at i akademier tilegner utøvere de kvalitetene klubben ønsker, og at det er mennesket og egenskapen til å mestre hverdagen samt tilegne seg identiteten til tilbudet er vel så viktig som tekniske, taktiske og fysiske kvaliteter i tidlig alder.

Videre viser litteraturen (Martindale, 2005; Saify, 2015) at i helhetsorienterte miljø oppstår det er familieforhold, og ansvarspersoner jobber mye inn mot tilbudet selv på fritiden for å etablere et godt miljø og vennskap til utøvere. Som resultat føler utøverne at de er i et trygt miljø. I helhetsorienterte miljø vises det også at trenere og ansatte blir observert som forbilder som har integrert de verdiene som blir sett på som viktige. Dette fører til at utøverne daglig har klare forbilder for hvordan de skal utøve idrett og te seg på fritiden, det er også ansatte på internat som skal observere og gi beskjed oppover i organisasjonen om det blir observert forhold som strider mot de etablerte reglene (Saify, 2015).

Becker (2009) gjorde en undersøkelse basert på intervjuer av OL-utøvere og hva de mente var viktige kvaliteter hos en trener. Her kom det fram at det var viktig at trenere ikke hevet seg over laget, at treninger var organisert kampnært og at treneren alltid hadde tid til utøverne som ble uttrykt ved at «døren alltid sto åpen». En trener bør også jobbe med å tilegne seg oppdatert kunnskap om tekniske, taktiske, fysiske og mentale krav innenfor idretten og overføre denne kunnskapen til sine utøvere (Henriksen, 2010).

For å sette ord på mine observasjoner av det samfunnet som oppstår ved et helhetsorientert tilbud har Schifloe (2003) vært til hjelp ved å vise at det oppstår en kultur i sosiale grupper basert på gruppens verdier, regler, målsetninger, etikk m.m. Dette må bli integrert i identiteten til medlemmene for å bli akseptert som medlem. Innenfor idrettssosiologien vises det samsvar ved at toppidrettsutøvere påtar seg en identitet som kan gå på bekostning av både det sosiale livet, men også utdanning når idretten bli altoppslukende (Augestad og Bergsgaard, 2007).

1.3 Oppgavens oppbygning

Innledning har hatt som formål å gi deg som leser litt kunnskap om hvilke tanker som ligger bak denne masteroppgaven fra min side. Dette er ønske om å belyse og øke min egen kunnskap rundt hva som foregår ved et helhetsorientert videregående toppidrettstilbud.

Del 2 av oppgaven vil redegjøre for den metoden jeg har valgt å bruke for å besvare problemstillingen og forskerspørsmålene. Her vil det også bli vist til gjennomføringen av feltarbeidet med deltagende observasjon og intervjuer.

Del 3 av oppgaven vil ha en gjennomgang av teorier og litteratur som skal være med å underbygge og vise likhetstrekk til mine funn og allerede etablerte sannheter.

Del 4 vil vise den empirien jeg sitter igjen med etter feltarbeidet underbygget av del 3 i oppgaven.

Del 4 vil være et oppsummerende kapittel med konklusjon.

2.0 Metodisk tilnærming:

Metode skal brukes som et oppsett for hvordan en oppgave skal gjennomføres for å oppnå størst mulig validitet og reliabilitet. Validitet viser til at arbeidet er ekte, valid, reliabilitet viser til at arbeidet kan bli etter gått (Grønmo, 2004). Det finnes flere forskjellige metoder, men i samfunnsvitenskapen opereres det med hovedsakelig med kvalitativ og kvantitativ metode. Denne oppgaven er bygd på den kvalitative forskningsmetoden. Det har blitt gjennomført en feltarbeidsperiode ved tilbudet samt intervjuer med elever og ansatte. Metoden blir brukt som mal for hvordan empiri (virkeligheten) kan belyses ved bruk av teori. Dette viser til at metoden skal resultere i data som kan analyseres gjennom de teoretiske brillene forskeren ønsker å bruke (ibid).

Ved TV N er utøverne tilknyttet 1.-3. klasse videregående. De ønsker å ha en femti-femti fordeling mellom gutter og jenter. TV N tilbyr to lag pr kjønn i series system. Lagene har egne trenere som er jobber ved tilbudet. Tilbudet har en fysisk trener med ansvar for testing og oppsett av treningsprogrammer, en fagligleder/ sportssjef, avdelings leder, flere trenere, husmor og kjøkkenpersonell. Skoletilbudet er tett tilknyttet TV N, og alle elvene er tilknyttet det sportslige tilbudet bortsett fra en byggfagslinje. Dette fører til at et godt samarbeid mellom idrett og skole er prekært for begge parter.

Infrastrukturen ved tilbudet består av tre internatbygg, matsal, en skole, en sandhall, en stor hall, samt et par mindre flater og to sandvolleyballbaner når været tillater det. Det er også en liten svømmehall tilgjengelig for elevene. Skolen har kapasitet til 90 elever fordelt på de tre trinnene, men internatet har kapasitet til 72-76 elever. Dette tilsvarer 24-26 elever pr. trinn. Alle materielle og menneskelige ressursene ved tilbudet jobber for å tilrettelegge for elevene.

Gjennom min undersøkelse observerte jeg daglig en til to treningsøkter noen i sandhallen altså sandvolleyball, men de fleste i innendørshallen. Jeg observerte også den daglige driften gjennom å bo ved tilbudet, og delta på måltider. Jeg fikk tillatelse av avdelingsleder om at jeg kunne intervju hvem jeg ville, og fikk beskjed om at det var viktig for dem at jeg fikk gjort mine egne observasjoner. Jeg fikk også mulighet til å oppsøke både avdelingsleder og fagligansvarlig på

deres kontor når jeg måtte ønske det. Ved å ta del i hverdagen var det lett for meg å ta kontakt med elevene når jeg måtte ønske, og siden jeg var der alene var det også naturlig for meg at jeg satt og ble kjent med dem under måltider og på kveldene. Feltarbeid varte i to uker og inkluderte intervju av i alt åtte personer fordelt på sju intervjuer.

Tabell 1: Oversikt over informanter ved ToppVolley Norge

AL	Avdelingsleder, var med på oppstarten i 2004 som trener og alt mulig mann.
FL	Fagleder/ Sportssjef siden 2007
FT	Fysioterapeut og fysisktrener, 100% stilling siden 2009, delaktig siden 2008.
T	Trener siden 2014, fast innenfor landslag i sand og innendørsvolleyball
E1	Elev i tredjeklasse, vært elev siden 2012
E2	Elev i tredjeklasse, vært elev siden 2012
E3	Elev i tredjeklasse, vært elev siden 2012
E4	Elev i andreklasse, vært elev siden 2013

Jeg valgte å ikke intervju personer fra første klasse på bakgrunn av at jeg mente at de var unge, og at de ikke hadde vært tilknyttet tilbudet lenger enn 3 måneder. Gjennom min interaksjon i det daglige gjorde jeg allikevel flere felt samtaler med både første, andre og tredjeklassinger, husmor, kjøkkenpersonell, dagligleder ved internatet, avdelingsleder, fagansvarlig, foreldre, naboer med flere.

2.1 Begrunnelse for valg av metode.

«Før jeg ved, hva jeg skal undersøge, kan jeg ikke vite, hvordan jeg skal gjøre det»

Sitat er hentet fra Holme og Solvang (2004, s.72) og viser til at før metoden blir valgt er det viktig å vite hva en vil forske på. Det må på plass en idé eller et ønske om et tema eller en problemstilling. Grønmo (2004) mener at en problemstilling også kan bli utarbeidet underveis i arbeidet på bakgrunn av resultater, og funn. Som problemstilling har jeg valgt:

Observasjonsperioden inkluderer ved siden av driften noen aktiviteter det er verdt å nevne:

- En treningsleir for et J14 lag. Laget betalte for et helgetilbud tilknyttet TVN inkludert treninger og bo på Rygjatun. Treningene ble gjennomført av trenere fra TVN. Det ble gjort samtaler med foreldre om deres inntrykk og erfaringer.
- Inntakssamling for elever førstkommande år (2015) inkludert foreldre. Foreldrene fikk mulighet til å se ungene sine bli trent av personalet, omvisning og informasjon. Det ble også her gjort samtaler med foreldre.
- En hjemmekamp for damelaget. Elever arrangerer hverandres hjemmekamper. Kampene trekker til seg et lokalt publikum,
- Juleavslutning arrangert av Rygjatun med innslag fra elever.
- MiniVolley trening for 1. - 10. klasse ved Sand barne og ungdomsskole. Arrangert av TVN (bilde).

(Privat)

Disse punktene vil jeg kategorisere som overraskende, fordi tilbudet hovedsakelig er et videregående tilbud, men organisasjonen tilbyr vesentlig mer tilknyttet volleyball.

Ellers ble mine observasjoner gjort av hverdagen der formålet har vært å se på hvordan tilretteleggelse av hverdag, skole og aktivitet blir utført ved et videregående toppidrettsgymnas. Tilbudet inkluderer treninger, skole, måltider og bo. Som forsker fikk jeg innblikk i dette gjennom å bo på internatet, og ta del i hverdagen til elevene. Denne hverdagen ga meg mulighet til å ta kontakt med ansatte når jeg måtte ønske, og omgås elever i deres naturlig omgivelser. Spesielt spisesalen vil jeg dra frem som en viktig arene for samtaler og diskusjon. Her ble det gjort samtaler med trenere, driftsansvarlige, kjøkkenpersonell, elever, foreldre, andre type trenere, utøvere, søstre, venner, onkler osv. Det var veldig mange roller som var innom disse dørene i løpet av feltarbeidet. Sammen med punktene over er dette med å underbygge at det finnes et høyt aktivitetsnivå ved institusjonen.

Som vi vil komme inn på flere ganger i løpet av oppgaven består TVN hovedsakelig av tre arenaer med utgangspunkt i den sosiale som blir nevnt som Rygjatun. Rygjatun er kommunalt tilbud som legger til rette for at elever og trenere kan bo på internat og i leiligheter på området.

Dette inkluderer tre internat, kjøkken, spisesal og trenerleiligheter. Det er krav om at elever skal bo på internatene, og mange av trenerne må også bo i leiligheter tilknyttet Rygjatun. Tilbudet inkluderer mulighet for å spise i spisesalen. Måltidene blir en arena som hos andre er forbeholdt familie, men som her spiller videre på treningskulturen som bli vektlagt i treningshverdagen. Det er eksempler på elever fra Sand kommunen som må bo på internatet fordi det blir sett på som en så viktig del av tilbudet.

Treningsarenaen består av en Sandhall betalt gjennom et spleiselag av Sparebank Rogaland, Rogaland fylkeskommune, Suldalkommune og tippemidler (Johnsen, 2015) med styrkerom. En idrettshall eid av Sand kommune inkludert styrkerom, en svømmehall og flere mindre flater. Noe som gir mulighet for aktivitet «hele» døgnet. Alle treninger som er satt på timeplanen skal være organisert, gjennomført eller observert av trenere.

Skoletilbudet er den tredje arenaen. Sauda videregående skole avdeling Sand tilbyr to utdanningslinjer; toppidrett (TVN) og byggfag. Skoletilbudet var blitt vedtatt nedlagt, og det var i denne forbindelsen at TVN ble skapt på en tanke om å heve norsk volleyball, og gi et unikt tilbud til unge utøvere. De tilsatte ved skolen og idrettstilbudet skaper på denne måten hverandres arbeidsplasser. Noe som fører til et samarbeid mellom skole og idrettstilbud der det blir tilrettelagt for hverandre og elevene. Sauda videregående skole tilbyr på sin side flere utdanningslinjer i Sauda som elever ved TV N kan søke seg inn på, men dette vil medføre en del pendling som kan gå utover treninger. Under mitt feltarbeid var det ingen som tok utdannelsen ved Sauda.

Disse tre arenaene utgjør det som de kaller kjernen i driften. Disse arenaene er flettet sammen til en effektiv hverdag som styres av en visjon, verdier, målsetninger, treninger, prestasjoner m.m. Det skaper et samfunn og en kultur som er ToppVolley. Infrastrukturen hjelper til ved at elevene bruker lite tid fra en arena til en annen og tilbudet blir sett på som «alt opp slukende». Elevene er ikke bare klassekamerater, men også «søsken», treningskamerater, venner, lagkamerater, kjærester osv.

Med flere arenaer å belyse, samt ansvarspersoner og elever ble det viktig å kunne gå i dybden fra forskjellige posisjoner gjennom intervju, observasjon og loggbok. Dette er en god begrunnelse for å bruke kvalitativ metode.

2.2 Metodens muligheter og begrensninger.

Utvelging av enheter - (...) Både typer av analyseenheter og analyseenhetens nivå må være i samsvar med problemstillingen. Utvalgssørrelsen og utvalgsmetoden må være best mulig tilpasset de typene av generaliseringer som problemstillingen forutsetter (Grønmo, 2004, s. 218).

I undersøkelsen ønsket jeg å se på hvordan organisasjonen TVN legger til rette for aktivitet i hverdagen, og hvordan denne hverdagen fører til et toppidrettstilbud. Analyseområdet består derfor av ansatte så vel som ungdommer. Alle som jobber og studerer ved TVN danner universet jeg har tatt utgangspunkt i. Universet utgjør mange enheter, og med mitt valg av kvalitativ metode ville det ikke være gjennomførbart å intervju alle. Jeg måtte gjøre et utvalg av enheter jeg følte ville belyse problemstillingen best fra ulike posisjoner. Mye av kritikken mot kvalitative metode går nettopp ut på dette. Det menes at dette gir dårlig grunnlag for generalisering (Grønmo, 2004). Samtidig siden TVN er en institusjon ble derfor mine observasjoner gjort av hele universet TVN. Jeg vil derfor mene at selv om ikke alle enheter er intervjuet så vil oppgaven gi et fullkomment bilde av universet det er forsket på. Men det skal også nevnes her at feltarbeidet er gjort kun i en periode, og at det derfor muligens kan observeres en annen virkelighet i en annen periode. Noe som ble bekreftet under en samtale med fagansvarlig som kunne fortelle meg at det var et stort fokus på sandvolleyball i den perioden, og at om jeg hadde observert der da, hadde det nok vært annerledes.

Utvelgelsen av informasjonstyper – må utføres på en systematisk måte og informasjonsutvelgningen må ta utgangspunkt i de begrepene som kommer frem i problemstillingen (Grønnmo, 2004).

Hvilken informasjon er jeg ute etter? For å besvare dette spørsmålet er det viktig å vite hvilke analyseenheter jeg undersøker. Samtidig ønsket jeg å fremskaffe informasjon om hvilke tanker som ligger bak organisasjonen og tilbudet. Og hvordan elever, og trenere oppfatter den hverdagen de opplever. Dette for å få et så bredt og fullstendig bilde av tilbudet som mulig. Før feltarbeidet hadde jeg en tanke om at det derfor ville være nødvendig å intervjuere enheter fra alle arenaene som er tilknyttet TVN. Dette viser til lærere, ansatte ved Ryggjatun, trenere, elever på alle trinn samt personer som arbeidet inn mot organisasjonen. Under mitt feltarbeid fikk jeg fort et inntrykk av at dette ble for mye. Jeg valgte derfor å sette fokuset mot det sportslige tilbudet, men kom heller ikke utenom den sosiale arenaen. Personene som da ble et naturligvalg for intervju var: avdelingsleder, fagansvarlig, trener, fysioterapeut, elever fra 2. og 3. trinn. Alt i alt åtte personer. Utvelgelsen av enheter ble gjort på bakgrunn av deres posisjon i organisasjonen, hvor lenge de har arbeidet i organisasjonen, hvilke ansvarsområdet dette innebar og elever som hadde vært tilknyttet TVN i over et år. Dette utvalget tar utgangspunkt i hvem jeg valgte og intervjuer. Det ble allikevel ført samtaler med mange flere. Jeg valgte konsekvent å unngå intervjuer med utenlandske trenere for å slippe diskusjonen om forskjeller fra deres kultur og norsk kultur.

Gjennomføringen av datainnsamlingen – må foregå på en forsvarlig måte, basert på de forutsetningene og fremgangsmåtene som gjelder for de ulike undersøkelsesoppleggene (Kvale, 1997, s. 72)

Mine metoder for datainnsamling var intervju og observasjon. De transkriberte intervjuene vil være hovedkilden for data, og observasjonene vil være med å underbygge disse sammen med utvalgt teori i samsvar med de forskningsetiske normene.

2.3 Kvalitativt forskningsintervju.

«Formålet med det kvalitative forskningsintervjuet er å innhente beskrivelser av intervjupersonens livsverden, særlig med hensyn til tolkninger av meningene med fenomenene som bli beskrevet.» (Holme og Solvang, 2004 s.53)

Jeg ønsker i denne oppgaven og fremskaffe data både fra ansvarspersoner tilknyttet det sportslige tilbudet, og fra elever i 2. og 3. klasse. Det kvalitative intervjuet er ikke basert på standardiserte og strukturerte spørreskjema. Dette for å unngå for stor styring fra meg som forskeren (Grønmo, 2004). Jeg er ute etter å få subjektive meninger fra mine informanter, og nettopp derfor er det viktig at det er deres meninger og synspunkter som kommer frem i intervjusituasjonen, og ikke mine egne meninger. Jeg som forsker skal også unngå å lede informantene mot mine ønskede svar, men det vil være viktig at jeg har mulighet til å stille spørsmål om ting som er observert under feltarbeidet. Poenget med et kvalitativt intervju er å få frem et helhetsinntrykk av problemstillingen og temaet det kretser rundt. Intervjuene ble prøvd gjennomført mer som en samtale enn et intervju, der min rolle som intervjuer mer er å styre samtalen så den kretser rundt problemfeltet.

«Ideelt sett er det kvalitative intervjuet en «tapping» av hverdagssamtalen for den informasjonen den denne kan gi.» (Grønmo, 2004, s. 100)

2.3.1 Forarbeid.

Gjennomføringen av et kvalitativt intervju kan være mange. Det viktigste er at det er et godt forarbeid i bunnen. Det er viktig å gå til intervjuet å vite hva en ønsker å få ut av det. Altså hva vil jeg oppnå mer kunnskap om. Om en ikke har gjort noe forarbeid risikerer en som forsker at samtalen omhandler tema langt utenfor problemfeltet. Med utgangspunkt i mitt problemfelt ville det vært lite interessant for meg om mine informanter bruke intervjuet til å fortelle om hvordan været har vært den siste tiden, og hvordan dette har veksten (Grønmo, 2004). Jeg utformet derfor en intervjuguide. Denne ble brukt som en mal under intervjuene, og var med på å geleide informantene inn på tema igjen om samtalen begynte å flyte ut. Før intervjuene og feltarbeidet

utarbeidet jeg en del tanker om hva som ville være interessant, men jeg hadde allikevel lite kunnskap om feltet, og det var derfor viktig for meg at intervjuene omhandlet det stor og brede temaet.

Det var også mulig for meg å spørre oppfølgingsspørsmål om jeg følte at informantene var inne på noe viktig. Dette viser til at intervjuer og guiden var fleksibel. Dette er noe som skiller seg fra andre metoder, og er viktig i det kvalitative intervjuet. Siden jeg som forsker var ute etter å få informantenes subjektive meninger rundt feltet, var det viktig for meg å ta høyde for at dette innebar at det kom frem informasjon som jeg ikke hadde tatt høyde for før intervjuet. Den kvalitative metode ga meg mulighet til å gå dypere i denne informasjonen uten at det gikk på bekostning av oppgavens validitet. Dette skjedd flere ganger under mine intervjuer, og intervjuguiden ble også til en viss grad tilpasset etter hvilke informanter jeg skulle intervjuer. Jeg informerte også informantene om at intervjuene kunne bli anonymisert om de ønsket det, og at det ikke var tvang om at de måtte delta. Eventuelt at de kunne trekke seg etter eget ønske om spørsmålene skulle bli for personlige.

2.3.2 Gjennomføring av intervjuene

«Når forskeren skal gjennomføre intervjuene er det viktig å etablere en god kommunikasjonssituasjon» (Kvale, 1997, s. 74).

Dette viser til at det viktig at informantene føler seg vell i intervjusituasjonen. I mitt tilfelle ble feltarbeidet og intervjuene gjennomført i feltarbeidsperioden ved TVN. Intervjuene ble derfor gjort på de sine premisser, og på det området som de kaller hjem. Eventuell kritikk på studiet går her på at i noen av intervjusituasjonene var det muligheter for at personer kunne komme, noe de også gjorde. Allikevel vil jeg påstå at siden disse informantene har dette som hjem, og de som gikk forbi var elever og lærere som disse følte seg fortrolige med, og at det ikke gikk på bekostning av det som kom frem i intervjuene. Jeg skulle allikevel muligens lagt til rette for at intervjuene kunne blitt gjennomført kanskje utenfor institusjonen. Det er også som nevnt viktig at intervjuene finner sted i et trygt område for informantene, noe mine intervjuer gjorde. En annen

ting som er viktig er at intervjuene ikke blir avbrutt på grunn av mangel på tid. Eller at informantene stressest med svarene for å bli fort ferdig. Jeg sitter igjen med en følelse av at dette ikke er tilfellet, og at jeg fikk svar på alle spørsmål jeg ønsket å stille. Noe som styrker oppgavens reliabilitet.

«Samtalen i et forskningsintervju er ikke en gjensidig form for interaksjon mellom to likeverdige. Det oppstår et asymmetrisk maktforhold: Intervjueren definerer situasjonene, presenterer samtaleemne, og styrer intervjuet gjennom ytterlige spørsmål.» (Fangen, 2004, s. 28)

Med dette menes at det er jeg som forsker har ansvaret for at samtalen omhandler temaet og problemstillingen jeg har valgt. På forhånd hadde jeg som nevnt utarbeidet en intervjuguide som hjalp til med dette, men det var også viktig at jeg ikke fulgte denne slavisk. Selv om jeg intervjuet personer med forskjellig bakgrunn og arbeidsområder inn mot institusjonen brukte jeg mye av de samme spørsmålene for å få frem forskjellige synspunkt rundt det samme. Jeg startet også alle intervjuene med å registrere navn, alder og hvor lenge de hadde vært tilknyttet institusjonen. Ved å få svar på hvor lenge de hadde vært tilknyttet institusjonen var vi allerede inne på teamet. Alle intervjuene jeg gjennomførte ble det gjort opptak av, dette ble det informert om, og det var greit for alle. Det ble også gjort samtaler uten opptaker der jeg la mer vekt på å notere.

Spørsmålene i intervjuguiden var store, og ga rom for refleksjon. Som gjorde at de sto veldig fritt til å snakke om det de tenkte og hadde erfart. Det hendte også at spørsmål jeg skulle stille senere ble besvart i andre spørsmål. I disse situasjonene valgte jeg og enten å hoppe elegant over, bytte de ut eller spisse de for å komme enda mer ned i kjernen av spørsmålet. Det kom også frem poenger som jeg følte måtte belyses mer noe jeg fikk mulighet til gjennom en fleksibel intervjuguide.

I intervjusituasjonen med noen av informantene spesielt med voksne ansvarspersoner følte jeg at det var veldig lite jeg trengte å gjøre. Informantene hadde mye på hjertet og virket ivrige etter å forklare og gi meg et innblikk i hva de mente. I intervjusituasjoner med elever var det litt annerledes. I disse situasjonene var det viktigere å være presis med spørsmålene for å få så konkrete svar som mulig. Etter at intervjuene var gjennomført spurte jeg alltid om det var noe de

ville tilføye eller noe de følte var viktig som vi ikke hadde vært innom. Her kom det noen ganger frem ting som ikke var med i intervjuguiden, eller at det var ting de ville understreke viktigheten av. Samtalen fikk en naturlig flyt, og svarene som kom frem var sannheten. Også med tanke på hvor lite jeg måtte inn å stille spørsmål, eller spissformulere spørsmålene var det for meg klart at de følte seg tilpass, og «snakket rett fra levra». Intervjuguiden og gjennomføringen av intervjuene mener jeg er med på å styrke dataenes validitet.

2.4 Observasjon

Jeg vil kategorisere mine observasjoner som deltakende observasjon, med dette mener jeg at jeg var deltager av samfunnet TVN under mitt feltarbeid. På denne måten fikk jeg en unik mulighet til å ta del i hverdagen, samt observere driften fra innsiden. Siden dette var en ny arena for meg var det viktig at jeg ikke glemte min rolle som observatør. Ved å være klar over min rolle vil jeg mene at mine observasjoner er objektive. Som forsker er det vesentlig å få tilgang til feltet, i dette tilfelle TVN. Det hender at forskere kan bli *avvist*, dette innebærer å bli ekskludert fra feltet. Det kan være flere grunner til dette, men jeg opplevde det ikke. Jeg vil heller si at jeg fikk fri tilgang til institusjonen og driften. Dette kan jeg begrunne ved at jeg fikk utlevert timeplan som jeg kunne følge, og jeg ble ikke kastet ut av internatet. Det ble heller ikke observert noen form for skepsis under samtaler osv. Dette mener jeg underbygger at jeg ble inkludert og aktørene godtok min rolle som forsker uten at dette gikk utover hvordan tilbudet ble fremvist.

Det ble påpekt at det var viktig for dem at jeg fikk danne mitt eget bilde av organisasjonen på bakgrunn av egne observasjoner. Dette innebærer at de observasjonene jeg vil legge frem er basert på faktiske hendelser, og ikke påvirket av egne meninger eller aktører fra TVN. Jeg vil mene at mine observasjoner er objektive og derfor er en god kilde for å underbygge resultatene som kommer senere i oppgaven.

2.4.1 Feltarbeidets forløp

Som nevnt ble feltarbeidet utført i underkant av to uker. Jeg hadde tidligere vært på TVN to ganger. En gang tilknyttet studiet, og en gang tilknyttet som trener for Bø VBK. Disse besøkene ga meg noe kunnskap om TVN, men feltarbeidet ga meg mye større innsikt. Det er flere grunner til dette blant annet at jeg var alene og måtte forholde meg til de aktørene som finnes på stedet. Ved å forske på en institusjon vil jeg også i ettertid si at det gir en større mulighet til å observere helheten selv på min begrensede tid. Mye av dette går på at hverdagen er standardisert og oversiktlig.

Jeg fikk utlevert ukeplanen så jeg kunne følge det fastsatte timeplanen, treninger og opplegg. Allikevel forekom det aktivitet utenfor denne timeplanen, og det ble viktig at jeg prøvde å plukke opp dette siden jeg ikke ble inkludert i den «spontane» aktiviseringen.

3.0 Et helhetsorientert miljø.

Selv om innledningen og metodekapittelet har hatt som formål å klargjøre for forskningen har det oppstått en del spørsmål. Dette kapittelet vil prøve å besvare disse spørsmålene gjennom bruk av teori og litteratur for å finne bekreftelser eller eventuelle forskjeller som vil komme i neste kapittelet.

De pedagogiske retningslinjene for utviklingsmiljø omhandler ofte miljøet, allikevel fant Hultman (2004) i sin undersøkelse at når det oppstod problemer med individer så ble individet ofte sett på som problemet som måtte løses, og ikke miljøet individet oppholdt seg i. Hultman (2004) mener at dette viser til svakhet mellom teori og praksis.

Dette viser litt av det jeg var inne på i innledninger. Selv om det i utgangspunktet er miljøet som skal være organisert og tilrettelagt for individene så ender det ofte med at individene som ikke klarer å tilpasse seg miljøet blir problemet som må rettes. Den samme problematikken kan observeres på idrettslinjer og toppidrettslinjer. Blant annet Askildsen som intervjuet elever som hadde dårlig koordinering mellom skole og klubb. Skole og idrett blir ikke koordinert bra nok, og det er individet som har problemet og som kan bli problemet om han ønsker endring.

3.1 Organisasjon og Klubb.

Når det snakkes om talentutvikling og effektiv utvikling snakker vi om det å ha utøvere i et prestasjonsmiljø (Saify, 2014). I dette miljøet burde det oppstå en *plusskultur* (Eggen, 2013), denne kulturen er et resultat av verdier grunnlagt gjennom en «filosofi som over tid skaper en kultur av og for mennesker som sammen er villige til å utføre prestasjons handlinger gjennom et samarbeid» (Eggen 2003, s.22) Dette kaller Eggen (2003) for samhandling et samarbeid fra organisasjon til «grasrot». Ved å legge til rette for en plusskultur vil gapet mellom plan til handling minske. I kulturen handler det om at verdiene og «småtingene» utøverne gjør er med på å skape pluss eller seriøsitet i arbeidet (Eggen, 2003). Tilrettelegging av miljøet gjennom verdier, filosofi, utvikling og prestasjon er med på å skape et bedre prestasjonsmiljø, og med dette blir steget fra aldersbestemt til a-lag enklere (Martindale et al, 2005). Plusskultur tolker jeg som en kultur med overskudd, en kultur som ligger i forkant av de prestasjonene som organisasjonen eller klubben ønske er å oppnå. Dette handler om klare målsetninger, visjoner, regler og

arbeidsoppgaver i laget, men også innad i klubben. Det at alle drar i samme retning og jobber mot det samme målet vil skape det Eggen betegner som en plusskultur.

I fotball er det bred enighet om at Ajax og Barcelona er store klubber når det kommer til å utvikle talenter i sine respektive ungdomsakademier Toekomst og La Masia. Dette kan understrekes av hvor mange selvutviklede spillere de har på sine A-lag (Ingjerd, 2012). Over tid vil disse suksesshistoriene være med å skape en utviklingskultur (Saify, 2014). I Tyskland etter svake prestasjoner i EM 2000 måtte klubbene forplikte seg til å utvikle talent programmene sine (i 2001, 1. Bundesliga og i 2002, 2. Bundesliga). I 2006 åpnet den første elite skolen for fotball i Tyskland. Tilbudene skal være for de mest talentfulle unge utøverne, og gi de en mulighet til å fokusere både på fotball og skole (Grossman og Lames, 2015). Resultatene kan sees gjennom landslagets resultater i både EM og VM for A-lag og aldersbestemt. Blant annet bestod VM-troppen i 2014 av 21 av 23 spillere utdannet i akademier. I Champions League finalen mellom Bayer Munchen og Borussia Dortmund i 2013 stilte hvert lag med seks spillere fra eget akademi fra start (ibid). Resultatene kan også observeres ved at gjennomsnittsalderen i 1. Bundesliga har gått fra 27.1 i 2001/2002 sesongen til 23.6 i 2012/2013, og landslaget fra over 30 til 26 på 14 år (ibid). Grossman og Lames (2015) konkluderer med at introduksjonen av akademier har spilt en viktig rolle i å utvikle profesjonelle fotballspillere.

Her er vi inne på det å sette ting i system. «The system is just the way they put things in, the instillation of a plan, the work week, the philosophy of practice, and how the days are structured» (Becker 2009, s.103). Dette viser til en organisasjonskultur (Schiefløe, 2003). En sãnn kultur vil kunne legge grunnlaget for økt identitet, felleskap, stabilitet, balanse og mening. Felles oppfatninger er viktige om ikke nødvendige for at en organisasjon skal være en enhet som kan stå sammen mot utfordringer (ibid). Schiefløe (2003 s.185) mener at en organisasjon lykkes gjennom en kultur basert på målsetninger, økonomiske midler, utførelse, testing, språk og begrepssystem, og det er viktig at det finnes muligheter for makt, status, autoritet, belønning og straffordeling. Augestad og Bergsgard (2007) viser at toppidrettsutøvere er avhengige av å være i et miljø som underbygger sin toppidrettsidentitet. I et slikt miljø oppstår de en *sannsynlighetsstruktur* som er med på å underbygge målsetningene om prestasjoner, og det å bli best. I sosiale relasjoner der idretten ikke er første prioritet vil en utøver ikke få den samme bekreftelse på at idretten er viktig.

Et effektivt utviklingsmiljø bør være bygd på respekt, disiplin, uavhengighet og offer (Augestad og Bergsgard, 2007). I slike miljøer blir læring og utvikling et resultat av systematisk anskaffelse av ferdigheter gjennom flere timers trening, høyt nivå av indre motivasjon og forpliktelse til andre er krevd. Over tid kreves det at utøvere får mer ansvar og som fører til økt autonomi (Bloom, 1985; Csikszentmihalyi et al, 1993). På denne måten skal utviklingen bli personlig, og kunnskap skal bygges på tidligere kunnskap (Martindale et al, 2005).

En kultur kan være forankret i forskjellig grunnlag i forskjellig land noe som gjør det vanskelig å kunne utarbeide en universell modell. I dette ligger det at land har forskjellige lover, normer, tradisjoner og regler som gjør at en fremgangsmåte kan egne seg i et land, men ikke i et annet (Schiefløe, 2003). For at en klubb skal kunne overføre sine verdier og sin kultur over til spillerne burde klubben være som et hjem for utøveren, dette mener også Olympiatoppen som i sin utviklingsfilosofi mener at det burde bli lagt til rette for helhetsorienterte tilbud. Det skal ikke bare være tekniske og taktiske ferdigheter det blir lagt grunnlag for, men også en arena hvor det sosialiseres, får seg venner og får mulighet til å vokse som mennesker (Saify, 2014; Balague, 2012). Balague (2012) intervjuet Guardiola som beskrev klubben, og hvilke rollen den burde ha for utøverens utvikling og prestasjoner: «The club, the director and the coach try to reduce the element of surprise...» (Balague, 2012, s.12).

Det handler altså om å utvikle mere enn en fotballspiller, det handler om å utvikle mennesker. Dette er med på å understreke det Eggen (2003) mener om plusskultur. Det handler om at utøvere må settes inn i en balansert hverdag og livstil som er med på å underbygge den filosofiene og verdiene klubben ønsker. Dette minsker stressfaktorene til utøverne og kan øke motivasjon, utvikling, unngå skader og øke prestasjoner (Martindale et al, 2005). Ikke bare toppidrettsutøvere må ha en balansert hverdag, men også utøvere som er på tur opp. Klubber må legge til rette for et godt utviklingsmiljø med klare retningslinjer for hva som er forventet og en plan for treninger og gjennomføring. Det burde være en sammenheng mellom det som sies og det som gjøres (Saify, 2014).

Samhandlingen i klubb burde skje over flere ledd, organisasjonen må legge til rette for at trenere skal ha en balansert hverdag, og trenere må legge til rette for at utøvere skal ha det samme. Denne samhandlingen på tvers av arenaer og ansvarsområdet er avgjørende for en klubbs suksess

(Eggen, 2003). Om organisasjonen er tuftet på den samme filosofien og verdigrunnlaget som de ønsker at lagene skal være bygget på. På denne måten skapes en kultur som er synonymt med klubben. Dette er med på å forme hverdagen til utøverne, og er essensiell for samfunnet som skapes (Schiefløe, 2003). Hverdagen til utøvere innenfor en organisasjon kan sammenlignes med den hverdagen toppidrettsutøvere møter på samlinger. Her kommer utøvere til dekket bord, og har med seg støtteapparat som skal tilrettelegge for at idretten skal være hovedfokus (Augestad og Bergsgard, 2007). Eggen (2003) mener at en felles filosofi skal være bygget på et felles sett med tanker og verdier som er nedfelt i lover, regler og normer. Disse kan være både skrevne og uskrevne, men det skal være en felles forståelse i klubben. Dette fører til at alle i klubben og systemet kjenner til den, og kulturen skal da bli en synbar konsekvens, filosofien skal i praksis manifesteres på og utenfor banen gjennom handlinger (Eggen, 2003). Schiefløe (2003) definerer kultur som;

«Mennesker lever sine liv som medlemmer av et samfunn. Kulturen er en forutsetning for et samfunns eksistens. Alle samfunn har derfor en kultur som er særegen og i større eller mindre grad forskjellig fra kulturen i andre samfunn» (Schiefløe, 2003 s.128).

I dette ligger det at i sosiale relasjoner mellom mennesker skapes en kultur automatisk. Dette på bakgrunn av både positive og negative erfaringer. I idretten og klubber burde denne kulturen føre til det Eggen (2003) beskriver som en plusskultur. Verdier i kulturen skal uttrykkes gjennom handlingene til menneskene (Schiefløe, 2003). Samfunnene kan deles inn i mikro, meso og makro nivå. Mikro nivå vil si det samfunnet som står nærmest spilleren (det som er lite eller nært), imens makro vil være det samfunnet som er rundt mikro nivået. Meso vil være nivået som ligger mellom som organisasjoner, lokalsamfunn og sosiale nettverk (ibid). I midten står utøveren (Saify, 2014). Det å bygge et samfunn på mikronivå gjennom å skape en organisasjon eller klubb på mesonivå med en filosofi, verdier og holdninger som en ønsker å overføre til sine utøvere tar tid. Gjennom erfaringer og suksesshistorier blir det mer og mer synlig, og fører stabilitet og kontinuitet (ibid). Et utviklingsmiljø tuftet på dette vil i større grad lykkes med å utvikle sine talenter og skape toppidrettsutøvere (Martindale et al, 2005).

En organisasjon eller en klubb bør alltid strekke seg etter å bli bedre (Saify, 2014). En suksess fylt klubb samsvarer ikke med at de gjør alt riktig, men at de i større grad søker utvikling og et

ønske om å forbedre seg hver dag for å nå et enda høyere nivå. En organisasjon utstråler selvtillit og mestringstro gjennom trenere og utøvere basert på de suksessfulle historiene (ibid).

3.2 Forutsetninger

I forutsetninger ligger det de materielle ressursene et tilbud har tilgang til som treningsanlegg, utstyr og bo tilbudet. Samt de menneskelige ressursene som trenere, trenerteam, støtteapparat og andre tilknyttet tilbudet (Henriksen et al, 2010). Dette igjen er avhengig av de økonomiske ressursene. Som Saify (2014) viser i sin forskning så har Defensor Sporting et av de største budsjettene for aldersbestemte lag i Uruguay. Dette igjen gjør at de er avhengig av å produsere spillere som andre klubber ønsker å kjøpe for at klubben skal få midler til å fortsette med tilbudet. Den samme tendensen finnes i Tyskland der mindre og svakere økonomiske klubber er avhengige av talenter fra akademier. Noe som gjør at det blir brukt mer tid på å utvikle gode utøvere (Grossman og Lames, 2015).

Forskningen til Saify (2014) viser at utøverne er fornøyde med forutsetningene som legger til rette for både fysisk og mental trening samt at de har sosialarbeider som jobber inn mot botilbudet. De er også fornøyde med at de har koordinatore av programmet og egen ernæringsfysiolog. Dette fører til at de føler at de er i et program som har alt under kontroll og at hverdagen er planlagt. En klubb eller et tilbud bør bruke forutsetningene til å legge til rette for en strukturert hverdag, dette kan gjøres gjennom treningsplaner, ukeplaner og årsplaner. Dette vil gi utøvere en trygghetsfølelse (Becker, 2009). Fra ord til planlegging til handling (Saify, 2014). Saify (2014) fant også at utøver som var klar over at andre land og klubber hadde bedre forutsetninger ønsket å jobbe enda hardere for å få det til, og at de mente at de gjorde ting med lidenskap fordi de elsket fotball og ønsket å bli best. I Tyskland må 1. Bundesliga ha tilgang til minst tre gressbaner, et styrkerom, en gymsal, flere garderober, rom for fysioterapi, boblebad m.m. Samtidig tilbyr akademiene private skoletimer og leiligheter. I det å ha det beste akademiet ligger det mye prestisje og penger noe som har ført til at akademier søker utvikling og å bli best (Grossman og Lames, 2015). Det at tilbud inkluderer skole gir utøverne muligheter til å ha langsiktige planer også etter at karrieren er over. Dette er viktig for at utøvere skal kunne se muligheter også etter at det som har vært hovedfokuset i livet er over (Martindale et al, 2005).

Dette blir også fremhevet i Olympiatoppen sin utviklingsfilosofi under punktene langsiktighet og helhetsorienterte tilbud (Olympiatoppen.no),

I de menneskelige forutsetningene ligger det at disse må inneha kunnskap rundt det arbeidet de skal gjennomføre. Becker (2009) og Henriksen et al (2010) understreker begge viktigheten av å ha en åpenhet rundt den kunnskapen de forskjellige besitter. Ingen trenere eller utøvere kan bli best alene. Det som er viktig er at informasjonen deles med gruppen som helhet som igjen kan være med å løfte gruppen noe som vil være positivt for enkeltindividet (Saify, 2014).

Utviklingsmiljø bør involvere systematisk kommunikasjon om planlegging og implementering av flere arenaer. Utvikling av utøvere innenfor et godt systematisk miljø vil være veldig fordelaktig. Miljøet er avhengig av effektiv kommunikasjon mellom arenaene skole, trening og fritid. Gjennom kommunikasjon kan problemer og konflikter bli oppfattet og løst på den måten som er best for utøveren (Martindale et al, 2005).

3.3 Talentidentifisering og Utvelgelse.

Forskning har vist at det ikke er en samlet forståelse for hva og hvordan talenter identifiseres (Sæther, 2004). Forskjellige trenere vektlegger forskjellige egenskaper ut i fra den forståelsen og erfaringene de har gjort seg i løpet av sin karriere. Det er heller ikke en enighet om hvordan mentale, psykiske, fysiske, tekniske, taktiske, personlige eller genetiske ferdigheter skal vektlegges i identifiseringsarbeidet (ibid). Martindale et al (2005) mener at det ikke finnes noen link mellom de som presterer bra på juniornivå og de som blir topp 25 innen sin idrett.

Akademier har som regel ikke plass til alle sine søkere, og det oppstår derfor en utvelgelse av de utøverne som har størst potensiale til å bli best. Flere fysiske egenskapene som hurtighet, styrke og spenst kan være medfødt, men de kan også trenes, det samme kan også de mentale, tekniske, taktiske ferdighetene og autonomi (Saify, 2014, Martindale et al, 2005). I Ajax fokuseres det derfor særlig på personlighet og innsikt ved utvelgelse av spillere (Scavuzzo, 2013). Grossman og Lames (2015) viser oss at akademispillere vanligvis er de beste spillerne i deres respektive alder. Dette igjen fører til at kvaliteten på treninger og programmet er viktig for å kunne utvikle lag og landslag videre. Grossman og Lames (2015) viser ikke til hvordan talentene blir identifiser, og heller ikke hvilke faktorer som er avgjørende for hvem som blir profesjonelle eller ikke.

Statistikk fra Tyskland viser derimot at sjansen øker betraktelig ved å være tilknyttet akademi noe

som de videre mener er naturlig ved at alle de største talentene stort sett er det. Dette samsvarer med forskning som viser at trening trumfer talent (Fiskerstrand og Rimeslåttén, 2008; Martindale et al, 2005) Videre finner de heller ingen perfekt alder for å starte, men at dette er avhengig av fysisk og mental utvikling, familiebakgrunn, sosial integrering og distansen fra hjem til akademi (ibid). Becker (2009) mener at utøvere blir valgt inn i lag på bakgrunn av deres ferdigheter og personlighet og hvordan de vil passe inn i programmet.

Pep Guardiola som er trener i Manchester City, men som tidligere både har vært spiller og trener i Barcelona mener at et godt miljø er vært viktig, og at det er utviklingen av mennesket som er det viktigste for et godt miljø (Baluague, 2012).

«It's not only about the understanding of the game and their ability, but about human qualities»
... "I like to win. I like to train, but above all, I want to teach people to compete representing universal values; values based on respect and education. Giving everything while competing with dignity as a victory, whatever the scoreline suggest" (Baluague, 2012, s.240, 341).

For best talentutvikling strides forskere om hva som er best av tidlig eller sen spesialisering. Forskning viser at det ikke er samsvar mellom de som når internasjonalt toppnivå, og de som er best på aldersbestemt (Martindale et al, 2005). Klubber burde derfor fokusere på langsiktig utvikling av sine talenter gjennom målsetninger, tester, treningsmetoder og vektlegge riktig utvikling som ikke baserer seg på individuell suksess, men lagprestasjoner (ibid). Dette samsvarer med Olympiatoppen sin filosofi for utvikling av unge utøvere. Utviklingen skal skje på utøvernes premisser med hjelp av særforbundene sine utviklingstrapper. Norges Volleyballforbund sin utviklingstrapp kan leses på volleyball.klubb.nif.no. Foreldre og støttespillere skal være med å stimulere utøverne til en langsiktig tankegang der innsats og idretts glede skal bli vektlagt (Olympiatoppen.no). Langsiktighet må inneholde et bredt spekter av viktige treningsfaktorer som integreres gjennom en prosess for effektivt å hjelpe utøverne. En slik prosess bør gi utøveren en filosofi som samsvarer med de målene utøveren har satt seg (Martindale et al, 2005).

I en studie gjort av Henriksen et al (2010) intervjuet han personer tilknyttet et toppidrettstilbud i seiling i Danmark. Han så på hvordan organisasjonskulturen var med på utvikling av resultater

gjennom utvikling av lag og individ. Og hvordan dette igjen førte til suksess for miljøet. Utvikling av talent ble sett på som et produkt av å utvikle den sosiale og psykiske kompetanse, dette kan bli sett på som et ønske om langtidsutvikling. Henriksen et al (2010) kom videre frem til noen sentrale elementer som trenerne mente var viktig for læring.

- Trenerne har ikke monopol på kunnskap, utøverne besitter på linje med trenerne kunnskap som det er viktig og som kan være med å stimulere til læring.
- At utøveren lærer av hverandre øker utøveren sin kunnskap, og fører til refleksjon samt læring.
- Utvikling skjer best i miljøer uten hemmeligheter. Det at all informasjon «ligger på bordet» kan være med på å føre til forbedring hos trenere og utøvere.
- Det finnes ingen fasit for fremgangsmåten til alle i en gruppe. Alle utøvere trenger spesifikk tilrettelegging som kan variere fra person til person.
- Erfaring med forskjellige båter kan skape grunnlag for eliteprestasjoner.

Åpenhet i grupper kan altså gi et fortrinn for alle tilknyttet gruppen, den samme mentaliteten hadde også gruppen når de møtte andre tilbud både nasjonalt, og internasjonalt. På denne måten kunne de lære av andre, og de kunne lære vekk. Dette fører til utvikling av begge tilbudene, og seiling som idrett (Henriksen et al, 2010). Videre var det viktig at de som kom til tilbudet hadde ambisjoner, og strukturen til å mestre hverdagen de ble satt i.

«I think they learn that if they are not organized and ambitious, they have no business here. Simultaneously receiving an education and going for an elite sports career, they learn to prioritize their time.» (Henriksen et al, 2010, s.219).

3.4 Støtteapparat og Signifikante andre.

En organisasjon består av flere posisjoner, og posisjonene blir besatt av personer som kvalifiserer til de arbeidsoppgavene som er underlagt posisjonen. Ut i fra et organisasjonskart kan en vise hvilke posisjoner som finnes og hvordan hierarkiet fungerer (Schiefløe, 2003).

Støtteapparat blir av Augestad og Bergsgard (2007) forklart som personer som jobber for å legge til rette for utøveren. Trenere, ernæringsfysiologer, fysioterapeuter, massører, psykologer, materialforvaltere, leger og så videre. De har som jobb å være der for utøvere når de måtte trenge det, og fungerer som et nett rundt utøveren. Det viktigste mellom utøver og støtteapparat er dialog for å vite hva en utøver trenger, og når han trenger det (ibid).

Det er gjort mye forskning på foreldre og støtteapparat inn mot talentutvikling (Sæther, 2004, Martindale et al, 2005, Csikszentmihalyi et al, 1993; Durand-Bush & Salmela, 2002). Det er en samstemt oppfatning om at disse kan være med å påvirke motivasjonen og utviklingen. Men det er treneren som har hovedansvaret for å utvikle mentale, psykiske, tekniske og taktiske ferdigheter (Becker, 2009). En trener burde ha som sin hovedoppgave å utvikle utøvere som kan prestere over tid, og ikke legge for mye vekt på prestasjoner og resultater på aldersnivå (Martindale et al, 2005). For at dette skal være mulig må det være fastsatt i klubben sin kultur at det er et ønske om langtidsutvikling (Eggen, 2003). Olympiatoppen sin utviklingsfilosofi understreker også viktigheten av et langtidsaspekt ved utvikling av toppidrettsutøvere (Olympiatoppen.no). Det at familien er viktig sier seg litt selv da det er den som står utøveren nærmest, men om utøvere flytter vekk fra familien viser også Becker (2009) til at det er viktig at det oppstår en familiefølelse og at dette er med på å kjennetegne vellykkede miljøer. Denne familiefølelsen oppstår når utøvere bor sammen, og har ansvarspersoner som er der i andre roller en kun den de har i arbeidsbeskrivelsen (Saify, 2014).

Hverdagen for en koordinator ved et akademi handler om veldig mye jobb. Saify (2014) fant at fra de stod opp til dagen var over gikk det ut på å snakke, observere, analysere og lære fotball. I hans forskning mener han at de lever for fotballen. Med dette så er de med på å skape et godt sportslig og sosialt miljø. Utøveren igjen oppfatter dette som trygghet, og er glade for at

ansvarspersoner bryr seg (ibid). Forskjellige personer kan til forskjellige tider påvirke utøverne. Dette kan være både trenere, lærere, venner, forbilder osv (Martindale et al, 2005).

Forskning gjort av både Saify (2014) og Gould et al (2002) viser at rollemodeller som tidligere har vært i klubben og som har gått de samme gradene som de unge har stor påvirkning på utøvere både på og utenfor banen. Dette igjen går på utvikling av holdninger og personlighet. Balague (2012) viser gjennom intervjuer av Guardiola at tilrettelegging for at utøvere kan lære av eldre i miljøet er med på å overføre holdninger og verdier. De eldre elevene blir på denne måten forbilder for de yngre. Rollemodellene som Saify (2014) intervjuet beskriver sitt forhold til klubben som at de er en stor familie. Ved å ha rollemodeller som har vært i klubben tidligere og gått gjennom mye av det samme programmet øker motivasjonen hos utøverne, det får et bevis på at arbeidet de legger ned kan resultere i en karriere. Dette vil skape mestringstro hos både trenere og utøvere (Bandura, 1963).

«Det de har oppnådd tidligere får meg til å tenke at jeg også kan få det til» (Saify, 2014; s.87)

3.4.1 Trenerne

Trenerne har et ekstra ansvar fordi det er de som er siste leddet i organisasjonen før det går over på utøverne. Trenerne burde derfor være ekstra nøye med at de overfører de verdiene og holdningene som er bestemt i klubben eller organisasjonen gjennom sine metoder på treningsfeltet (Martindale et al, 2005). Det å legge til rette for utøver skal mestre utfordringer, oppleve deltagelse og samtidig føle støtte vil være med å utvikle, og gi de egenskaper de vil dra nytte av i det lange løp (Csikszentmihalyi et al, 2003; Gould et al, 2002). En organisasjon har som oppgave å skape en balansert hverdag og miljø for sine ansatte og utøvere. Utøvere skal føle seg trygge og ivaretatt innenfor miljøet, og få en følelse av «hjemme» (Martindale et al, 2005).

Trenerne er lederne i lagmiljøet, i toppidretten har treneren som overordnet mål å forbedre og maksimere prestasjoner. For trenere som jobber med yngre utøvere som er på tur opp til toppidretten burde utvikling, læring og tilrettelegging prioriteres (Martindale et al, 2005).

Martindale et al (2005) mener at trenere har et overordnet ansvar for at yngre utøvere skal bli inkludert i et lagmiljø som skal utvikle både prestasjoner og mennesket. Det tette arbeidsforholdet som skapes mellom utøver – trener blir *paternalistisk*. Dette viser til treneren

får råderett over sine utøvere mot at de oppnår beskyttelse og kunnskap som er avgjørende for at de kan nå sine mål. Treneren skal vite best, og må være villig til å strekke seg langt for utøveren. Utøveren aksepterer rolle og gir han frihet til å utføre de planene han mener best for utøveren (Augestad og Bergsgard, 2007) Gode trenere har det til felles at de er mer enn en trener, de kan ta på seg flere roller for at utøver skal føle seg ivaretatt (Becker, 2009). «Being away from home and really having someone to look up too and coach you, mentor you, and help you with anything you need is important» (Becker 2009, s.99). Som trener har du ansvar for utviklingen til både laget og utøvere, Becker deler miljøet i tre kategorier: Det generelle lagmiljøet, treningsmiljøet og trener – utøver miljøet. Gode trenere setter laget og utøvere foran alt, som et resultat av dette skal hverdagen til utøverne være rutinebasert og strukturert (Becker, 2009). I gruppen skal det oppstå en familiefølelse, en metode som nevnes er å spise måltider og ha sosial omgang utenfor treningshverdagen. Dette bidrar til bedre kjemi og større forståelse for hverandre (ibid).

Gode trenere er der for utøveren når de trenger det. Becker (2009) forklarer dette med at de alltid har døren åpen for utøverne. Dette gir utøverne en følelse av at de alltid er tilgjengelige, og flere av Becker (2009) sine informanter nevner at de også hadde mulighet til å kontakte treneren for å få mulighet til egentrening. Dette gir utøverne en mulighet til å få full oppmerksomhet fra treneren, og legger til rette for en toveiskommunikasjon (ibid). Videre nevnes kunnskapen til å til rette legge for kampnære treninger. Dette kan komme gjennom erfaringer treneren har gjort seg som spiller, eller gjennom trenerkarrieren. Ved at treninger oppfattes som kampnære får utøverne trygghet i selve kampsituasjonen. Treningssituasjoner burde være en arena der utøverne har mulighet til å prøve å feile uten at dette kan påvirke spillerens mulighet til å være i laget (Becker, 2009). Kvalitet og hensiktsmessig trening er viktige faktorer gjennom sportskarriere. Dette handler om å effektivisere og optimalisere treningsmiljøet (Bloom, 1985). En annen viktig faktor hos en trener er at det skal handle om kvalitet, gjennom kvalitet på trening oppstår kvalitet i kamp. I kamper oppstår ofte komplekse situasjoner, og for å trene på disse kreves komplekse øvelser. Ved å starte enkelt og legge på et og et element unngås det at utøvere ikke forstår øvelsen (Becker, 2009). En trener bør ha ferdighetene til å se på læring og utvikling over prestasjoner hos unge utøvere. Om fokuset er for mye på det å vinne på junior nivå kan dette føre til at de ikke klarer å ta steget opp til senior (Martindale et al, 2005) Videre bør trenere tilrettelegge for et motivasjonsklima som gir muligheter for at utøvere kan skape et eierforhold til

egen utvikling noe som har vist seg å være effektivt for å øke indre motivasjon og autonomi (Bandura, 1963). En trener bør være et forbilde for utøverne som ene informanten til Becker (2009) sa:

«We learned to have a good attitude because coach had a good attitude» (Becker, 2009 s. 107)

Som nevnt tidligere i kapitlet mente Guardiola at det var viktig for en klubb å forme gode mennesker. Gode mennesker tolker jeg som gode mennesker, mennesker med gode verdier som ønsker det beste for alle rundt seg. Det å ha spillere som byr seg om andre innad i laget vil være en styrke, og gjøre arbeidsforholdene lettere for treneren. Den samme oppfattelsen hadde ene informantene til Becker (2009). En trener hjalp de ikke bare til med å bli bedre utøvere, men også å være bedre mennesker. Det å hjelpe utøvere på flere områder viser at gode trenere er der for utøveren nå de trenger det, og kan fungere som en mentor i livet generelt. De skal vise interesse for sine utøvere, og det livet de lever. I dette ligger det at interaksjonen mellom trener – utøver skal være basert gjennom forskjellige dimensjoner i hverdagen. Disse dimensjonene blir kategorisert som trener, trener – utøver relasjon, miljøet og systemet. På bakgrunn av hvordan utøvere oppfatter at treneren samhandler mellom dimensjonene vil de gjøre seg meninger om hvor god treneren er. En trener bør være villig til å påta seg roller som både lærer, mentor og venn (Becker, 2009). Forskningene til Saify (2014) viser at trenere er mer i klubben enn hjemme. Han deltar på arrangementer i regi av klubben som grilling også utenfor jobb, men ikke fordi han ikke oppfatter det som jobb. Treneren mener at det handler om å utvikle gode relasjoner mellom han og utøverne samt i klubben generelt. Dette samsvarer med det som Eggen mener med plusskultur på den måten at det skapes bedre relasjoner på tvers av leddene i en klubb (Eggen, 2003). Becker (2009) viser at utøvere som omgikk treneren og deres familier utenfor treningsfeltet fikk større forståelse av hva treneren forventet i trening. For at utøvere skal utvikles fra amatør nivå til toppidrettsutøver er trenerens signifikante roller å organisere og tilrettelegge for utøveren. Kunnskap om at kroppene er i vekst er viktig for å forstå at styrketrening er med på å utvikle sterkere kropp som bedre takler belastningen ved å trene mye i Saify (2014) sin oppgave vises det at de 20 første minuttene i økter er satt av til styrke, sprint og akselasjonstrening noe han mener skaper kontinuitet i forhold til skadefravær. Trenere bør være oppdatert på hvilke krav, teknikker og taktikker og strategier som kreves innenfor idretten. Denne

oppdaterte kunnskapen bør treneren overføre til utøverne gjennom kommunikasjon og treninger (Becker, 2009). Dette samsvarer med Henriksen et al (2010) som mener at det bør være åpenhet i forhold til kunnskap. Dette kan være å ha gode egenskaper til å se potensialet til utøvere, og kommunisere det med spesifikk utøver. Gjennom kommunikasjon blir utøveren kanskje klar over noe den ikke viste, og som det er mulig å utvikle videre (Becker, 2009).

En annen egenskap som ifølge Becker (2009) er med på å skille gode fra mindre gode trenere er evnen til å sette seg i utøverens posisjon. Utøvere ønsker at treneren ikke skal fremheve seg selv som bedre enn dem, men at det skal være på samme nivå og oppføre seg som mennesker. I dette ligger det å tilrettelegge for utøvere. Gjennom individuell tilrettelegging behandler treneren utøverne likt på et menneskelig nivå. Eksempler er om en utøver er sliten og må ha en pause. Ved å forstå at utøveren trenger dette unngås det skader, og fall i motivasjon. En annen egenskap er at trenere presser seg selv på samme måte som utøverne. Treneren bør også ha et ønske om å bli bedre på lik linje med utøverne (ibid).

3.5 Det sosiale miljøets rolle i utvikling.

Fearon (1999) mener at identitet er sosialt konstruert. I dette ligger det at mennesker tar på seg de rollene som er skapt i det sosiale felleskapet de er medlem av. Goffman (1959) mener videre at mennesker møter forskjellige virkeligheter i løpet av en hverdag. Dette fører til at menneskers identitet ikke har mulighet til å være statisk, men må være dynamisk for å besvare de virkelighetene som møtes. Virkeligheten besvares med en rolle som på best mulig måte samsvarer med det som er forventet. Rollen baserer seg på kunnskap og tidligere erfaringer gjort i samme situasjon, eller lignende.

Gjennom lagidrett oppstår det et sosialt miljø, men med det over som bakgrunn er det sosiale miljøet utenfor og på banen to forskjellige virkeligheter. Det sosiale miljøet på banen bør legge til rette for personlig utvikling, og gjennom det utvikling av laget. Miljøet rundt utøvere har en viktig rolle i å utvikle ekspertise (Martindale et al, 2005). Gruppens utvikling bør ha en sentral rolle, og være et ledd i utviklingen av individuelle ferdigheter. Med dette kan vi si at gruppen er minst like viktig som individet (Saify, 2014; Henriksen et al, 2010). Johnsen (2015) fant i sin undersøkelse at 74% av informantene var svært fornøyd med det sosiale miljøet ved TV N. Det å

skille mellom de forskjellige arenaene er viktig. Det å klare å legge igjen problemer som kan ha oppstått på trening, i hallen, og ikke la det påvirke den sosiale arenaen.

Selv ved et helhetsorientert tilbud vil utøvere møte arenaer der det kreves tilpassing. Den sosiale arenaen utenfor treningen vil være en arena som skaper vennskap, og som er med på å utvikle hele mennesket. Dette er signifikant for utvikling av en gruppe (Henriksen et al, 2011). Det som er med på å utvikle en utøver kan strekke seg langt forbi den sportslige konteksten. Utøveren må blant annet bli verdsatt i det sosiale miljøet av både foreldre, lærere og trenere (Martindale et al, 2005; Csikszentmihalyi et al, 1993) Det at helhetsorienterte tilbud også tilbyr bo og en sosial arena fører til at utøverne har et trygt miljø utenfor treningene som kan samle gruppen som venner gjennom skapelsen av et samfunn (Saify, 2014). Det er viktig at den sosiale arenaen til utøverne er bygget på de samme følelsene, etiske retningslinjer, mål, filosofi og metoder som organisasjonen (Martindale et al, 2005). Ved at Defensor Sporting hadde ansatt en sosialarbeider ved botilbud kunne tilbudet få forsikringer om at utøverne fikk i seg mat og at de oppførte seg på en god måte. Om ikke var sosialarbeideren pålagt å rapportere til koordinatorene (Saify, 2014). Det å legge til rette for utvikling av hele mennesket gjennom å tilby flere arenaer de kan «spille på» vil i større grad gi klubben mulighet til å være med å utforme hele mennesket. Noe som Guardiola mener er like viktig som det å ha gode fysiske og tekniske egenskaper (Balagua, 2012). Saify (2014) understreker viktigheten av at utøvere må lære seg å respektere og støtte hverandre både på trening og utenfor, dette vil føre til trygghet på banen. Det sosiale nettverket som utøverne er en del av bør systematisk utvikle mennesket (Guild et al, 2002).

Et godt miljø skapes og vedlikeholdes ved at personer som har integrert filosofien, verdiene, ideene og kunnskapen overfører disse til neste generasjon (Henriksen et al, 2011). Det samme fant Saify (2014) i sin forskning der det var gjort et politisk vedtak i klubben om at de fleste trenere og koordinatorene tidligere skulle ha vært spillere. På denne måten ønsket de at historien, verdiene og filosofien som klubben har opparbeidet seg i løpet av mange år skulle leve videre å bli overført til nåværende utøvere. Når en klubb over flere år har fostret toppidrettsutøvere blir det en del av historien noe som videre skaper en tradisjon (Saify, 2014). Dette handler om å skape en kultur som er selvforsterkende, dette skjer gjennom felles identitet og forpliktelse som guider individers og gruppens mål. En slik kultur vil fornye seg selv gjennom nye utøvere (Martindale et

al, 2005). Becker (2009) viser også at i gode miljøer så oppstår det en familiefølelse. Dette fører til at utøvere som ikke kan trene, spille eller som er i en annen klubb fortsatt føler at de er en del av «familien».

3.6 Utøveren i et utviklingsmiljø

Kulturen gjør det mulig for enkeltindividet å orientere og lære seg hvordan en skal opptre i forhold til andre. Om et individ ikke føyer seg etter kulturen vil det heller ikke bli godtatt som medlem av felleskapet. Kulturen viser til kunnskap som trengs for å løse oppgaver og samfunnsmessige funksjoner. Videre former den individets oppfatning av rett og galt, og avgjør hva som er verdifullt. Etter hvert som individer lærer kulturen blir den «natur», vi slutter å stille spørsmålsteget. Væremåte, tanker og handlinger skjer ubevist (Schieffloe, 2003).

Utøvere i et utviklingsmiljø må være motiverte for å trene og for å bli best. I dette ligger det at utøvere må være motiverte til å legge ned de velkjente 10000 timene som kreves for å bli ekspert innen hvilket som helst område (Bloom, 1985; Fiskerstrand og Rimeslåttén, 2008, Augestad og Bergsgard, 2007). I idretten møter utøvere et system med rutiner rundt oppvarming, spesifikk trening, styrketrening og så videre. I dette systemet utvikles det faste handlingsmønstre som kalles for *feltspesifikk habitus*. Dette viser til skjemaer som styrer individets relasjoner til kroppen og omverdenen (Augestad og Bergsgard, 2007) Fra utøverens sin side bør det være et ønske om en strukturert hverdag der en som utøver må legge til rette for trening og restitusjon. I toppidretten snakkes det om «tjuefiretimersutøveren», men for yngre utøvere snakkes det om «morgendagens toppidrettsutøvere» (Augestad og Bergsgard, 2007; Fiskerstrand og Rimeslåttén, 2008). I begrepet tjuefiretimersutøveren ligger det at hverdagen skal struktureres i forhold til trening og restitusjon. Hjelpemidler for utøverne er her treningsplaner og treningsdagbok. Det sosiale relasjonene utenfor idretten som venner og familie skal bli vedlikeholdt, men en utøver bør planlegge for å unngå mental slitasje (Augestad og Bergsgard, 2007). En utøver burde ha en personlighet som ønsker å påta seg klubbens verdier og filosofi (Saify, 2014). Om en utøver ikke har lidenskap for idretten eller ikke føler glede ved å delta vil utøveren heller ikke ønske å nå det høyeste nivå. For å øke gleden burde det bli lagt opp til lek og miljø uten prestasjonspress i ung alder (Bloom, 1995). En lagidrett er basert på flere forskjellige posisjoner, disse posisjonene krever forskjellige ferdigheter og personligheter (Sæther, 2005). En utøver må være villig til å

påta seg de filosofiene og verdiene som er etablert av tilbudet (Martindale, 2005). Utøvere bør utvikle gode rutiner for å oppnå en balansert hverdag for å unngå fysisk og psykisk stress. Faktorer er ernæring, fleksibilitet, styrke, mentale ferdigheter og beslutsomhet. Det å oppnå egenskaper til å strukturere og balansere hverdag og livsstil er ekstremt viktig. Det vil føre til mindre skade, større motivasjon, bedre utvikling og prestasjon (Silva, 1990).

Hospitering er en metode som legger til rette for at utøvere som mestrer godt på sitt eget aldersnivå har mulighet til å trenge med eldre lag. Med dette ønskes det å skape større motivasjon for utøveren ved at han ikke opplever at han stagnerer på det nivået han egentlig oppholder seg (Saify, 2014; Balagua, 2012). Fra forskningen sin side kan dette vise til et forsøk på tidlig spesialisering noe som har vist seg å ha bieffekter som «drop out», skader og motivasjons svikt. Hospitering kan også føre til at utøvere blir tatt vekk fra en gruppe som den føler seg hjemme i, og blir satt i et miljø som ikke stimulerer til trygghet (Martindale et al 2005; Guild et al, 2002). Ved å legge til rette for at utøvere skal kunne gå opp og ned i aldersgrupper er det viktig at i klubben er et velkoordinert system som organiserer lagene slik at overgangen bli naturlig slik at utøveren slipper å «begynne på nytt» (Saify, 2014). Det er uansett viktig for utøveren at overgangen fra et lag til et annet er naturlig, en overgangene blir sett på som kritiske i forhold til fremtidig suksess (Martindale et al, 2005).

4.0 Analyse av hverdagen ved ToppVolley Norge

Resultatene er fremskaffet gjennom feltarbeid med observasjon og intervjuer. Resultatene vil bli lagt frem fra organisasjonens visjon og målsetninger til infrastruktur på området. Videre vil jeg vise hvordan visjonene og målsetningene blir implementert i tilretteleggelse gjennom de tre arenaene før jeg avslutter med å vise til hvordan ansatte og elever opplever hverdagen ved tilbudet. At organisasjonen ønsker å bidra til mer enn å produsere toppidrettsutøvere.

Hovedpoenget er ikke å beskrive en spesifikk hverdag, men å vise hvilke prosesser som fører til virkeligheten og den daglige driften. Mine informanter vil som vist i metodekapittelet gå under forkortelsene **T** (trener), **FT** (fysisk trener), **FL** (fagligleder), **AL** (avdelingsleder), **E1** (elev 1), **E2** (elev 2), **E3** (elev 3), **E4** (elev 4).

4.1 Organisasjon

Jeg vil bruke begrepet organisasjon om TV N i motsetning til forskning vist i teorikapittelet som bruker klubb. Dette velger jeg fordi TV N ikke er en klubb i den forstand, men mer et tilbud til talentfulle utøvere. Dette gir et bedre bilde da elevene står fritt til å spille for sine tidligere klubber eller andre imens de går på TV N.

I teorikapittelet har jeg vist at en av organisasjonens roller er å legge til rette for et system som forenkler hverdagen til både trenere, utøvere og andre (Becker, 2009). Menneskene i systemet skaper et sosialt felleskap som gir organisasjonen en kultur basert på filosofien, verdiene og historien til organisasjonen (Schiefløe, 2003). I Eggen sitt tilfelle ønsket han å etablere en plusskultur (Eggen, 2003). Som nevnt tidligere tolker jeg en plusskultur som en kultur der det ligger i forkant. Gjennom klare målsetninger, verdier og visjoner jobber hele organisasjonen sammen mot de målene og skaper en plusskultur. Dette vil kunne gi elevene en oversiktlig og strukturert hverdag med gode rutiner. Rutinene vil minske utøvernes stressfaktorer noe som igjen er positivt inn mot skader, motivasjon og autonomi (Martindale, 2005).

AL: «Det var en tanke om å heve norsk volleyball, og ikke minst bedre treningskulturen. Sette ting i system og gi et optimalt tilbud til ungdom som vil nå internasjonalt nivå.» I 2002 startet Norges volleyballforbund arbeidet med å etablere et toppidrettstilbud for elever i videregående skole. Dette resulterte i at ToppVolley Norge hadde oppstart på Sauda videregående skole

avdeling Sand høsten 2005 (Hognestad, 2007). Samme år ble «Partnerskapet ToppVolley Norge» etablert mellom Rogaland Fylkeskommune, Suldal kommune, Statskraft og Norsk volleyballforbund ifølge avdelingsleder for å trygge den økonomiske siden ved driften.

AL: «Organisering og hvordan en legger til rette for satsing på videregående alder. Der tror jeg vi har et foregangs prosjekt, der tror jeg at mange andre idretter kan lære av oss. Selvsagt har vi også noe å lære av andre, men den riggen vi har der finansieringen er tufta på midler utenfor idretten. Altså volleyballforbundet startet prosjektet, men så har vi det etablert i et partnerskap der de har en del «ikke-økonomiske» gevinster, men indirekte i forhold til arbeidsplasser, ungdom i bygda, «spinoff effekter» lokalt, regional utvikling, prestisje prosjekt i forhold til Statskraft som en av sponsorene («rekruttering til egen virksomhet»). Der tror jeg det er mye å hente, finansieringen vår skjer gjennom det partnerskapet, der hovedeieren «idretten», Norges Volleyballforbund ikke er inne i den grad med cash. Der tror jeg idretten må bli enda flinkere. Pr. i dag er det kun topputøvere, eller veldig ofte toppidrettsutøvere som nyter godt av sponsorer ved siden av idretten. Her har vi tatt det ned på et ungdoms nivå for å finansiere dette opp. Det synes jeg viser godt i den sandhallen til 32 millioner, der vi har grupper utenfor idretten som har sagt at dette er verdt å satse på. Der tror jeg er en modell som idretten generelt kan profitere enda mer på.»

Under fanen «makan skal ikkje finnast» ønsket de å etablere et tilbud som ville føre til at andre tilbud måtte heve seg for å konkurrere. De ønsket å bedre treningskulturen, sette skole, fritid og trening i system og prøve å gi et optimalt tilbud til elever både inn mot skole, trening og bo. Når jeg gjorde min undersøkelse i 2014 kom det frem at det jeg fikk være en del av ikke var det samme som i oppstarten. I løpet av årene har de skapt en egen kultur basert på tydelighet i forhold til visjoner, målsetninger, hvilken posisjon de ønsker å ha i norsk volleyball, og et tydelig verdigrunnlag. Med dette mener de at det er en klarhet i løftene «Hva er det vi står for?» «Hva er det vi lover de som kommer her?».

Dette samsvarer med det Schiefloe (2003) mener skaper en kultur. Det krever tydelighet, erfaring, målsetning og visjon. Denne klarheten de søker vil være med å spesifisere kulturen de ønsker å bygge.

AL: «Organisasjonene skal være opptatt av de daglige prestasjonene. Den individuelle oppfølgingen skal være så god at enhver elev som kommer til TV N skal få utviklet sitt potensiale både på skole, trening og sosialt. Ønsket er at uansett hvilken vei de tar når de er ferdig så skal oppholdet ha preget de positivt». **AL** er her inne på at de ønsker å utvikle mennesker, og ikke bare gode volleyballutøvere. Dette samsvarer med Balague (2012) og Martindale et al (2005) som begge mener det er viktigere enn sportslige prestasjoner. **AL** fremhever også at organisasjoner skal være opptatt av de daglige prestasjonene, å søke utvikling. I dette ligger det at tilbudet skal være tilrettelagt for både skole, sosialt og trening.

Organisasjonen ønsker å være med å utvikle volleyball Norge videre gjennom å gi kunnskap til elever som de kan ta med tilbake til moderklubben eller andre lag. Dette kan skje siden elevene er tilknyttet moderklubben eller en annen klubb samtidig som de er elver ved TVN. På denne måten kan elever representere andre klubber i aldersbestemte NM og kamper. Utviklingen av volleyball Norge skjer da blant annet ved at utøverne kan ta med seg kunnskapen, og ferdighetene tilbake og lære dette vekk til utøvere og trenere. En annen måte er ønsket om å være en naturlig arena for landslagssamlinger. Under min observasjon så fikk jeg også innblikk i en mini-volleyballtrening for første til tiende klasse ved Sand barne- og ungdomsskole i regi av TV N. Det var både trenere og elever fra TV N som var inne som trenere. Dette er noe som er med på å skape lokal forankring, legger til rette for lokale søkere, og det gir TV N en mulighet til å starte utviklingen av fremtidige utøvere i tidligere alder. I lys av Schiefloe (2003) kan dette bli sett på som organisasjonsbygging. TV N har overtid utviklet et mikrosamfunn som de føler er et «hjul som triller», ved å bygge videre på den mikrokulturen fortsetter utviklingen til mesonivå som blir nevnt som organisasjoner og nettverk rundt. Ved å spre kunnskap fra mikro til meso ønsker de overtid også å påvirke makro noe som viser til å øke interessen for volleyball blant det norskefolket (ibid).

Visjon og målsetning:

«Verdensledende innen utvikling av unge utøvere.»

«Utvikle toppidrettsutøvere til internasjonalt nivå.»

Status som «Nasjonalt senter for utvikling av unge utøvere»

Ut i fra visjonen og målsetning til TV N kan jeg si at den står i samsvar med Olympiatoppen sin definisjon av toppidrett. Det er et ønske og en målsetning om å være de beste i verden på utvikling, og jevnlig produsere internasjonale toppidrettsutøvere. Som betyr å produsere spillere som kan ha idretten som hovedbeskjeftigelse (Augestad og Bergsgard, 2007). Målsetningen og visjonen er med på å fungere som en god pekepinn i forhold til hva elever kan forvente seg av hverdagen de møter noe som samsvarer med Martinadale et al (2005) som mener at det må være sammenheng mellom det som blir sagt og det som gjøres. Dette fremhever A ved at det skal være klarhet i hva de lover. Eggen (2003) mener videre at enn samhandling fra toppen til grasrota er viktig for at en klubb skal kunne oppnå suksess. Dette tolker jeg som at organisasjonen bør ha klare målsetninger om hvordan de skal produsere egne spillere basert på den spillestilen klubben ønsker å ha, men også at de målsetningene og verdiene som er nedfelt i klubben bør inkludere alle.

4.2 Opptak og Utvelgelse:

Som vist i teorikapittelet er det ikke en samlet forståelse i teorien om hvordan talenter identifiseres. Heller ikke hvilke faktorer som er viktigst. Identifiseringen er basert på tidligere erfaringer og ønskede kvalifikasjoner ut i fra hvilken posisjon utøveren spiller (Sæther, 2004). Utvelgelsen har allikevel som målsetning å ta inn de utøverne med størst potensiale til å bli best gjennom mye og systematisk trening. Det er derfor viktig at utøvere besitter motivasjon til å kunne fullføre programmet og personlighet som samsvarer med organisasjonens filosofi, verdier og kultur (Martindale et al, 2005). Forskning viser heller ikke noe samsvar mellom de beste på junior og de beste seniorenene (ibid), men det som vises fra fotball (Ingjerd, 2012, Saify, 2014, Grossman og Lames, 2015) er at sjansen øker betraktelig ved å være tilknyttet akademier. Noe som kan vise til at treningene og tilrettelegging er med på å utvikle utøverne positivt og mot en toppidrettskarriere som samsvarer med at trening trumfer talent (Fiskerstrand og Rimeslåtten 2008, Martindale et al, 2005).

FL: «Jeg er jo der at jeg har en idé om at andre land er mye bedre på utvalgelse. De har så mange å ta av at det er om å gjøre å velge de riktige. Men hos oss må vi bli mye flinkere på utvikling, derfor tror jeg at vi kanskje er bedre eller hvert fall på høyde med de fleste på den biten.»

I forhold til andre land er Norge en liten volleyballnasjon noe som også naturlig påvirker søkerantallet som **FL** er inne på. Under mitt feltarbeid fikk jeg høre at om dette tilbudet hadde vært i Polen så ville det hatt tusenvis av søkere, og tusenvis i kø på opptak. Om det hadde vært situasjonen så er det som **FL** er inne på viktig å klare å velge ut de riktige typene, de med vinnermentalitet, de som kan være det lille bedre enn de andre. TV N er et sosialt felleskap basert på prestasjon og tilrettelegging for at utøvere skal ha mulighet til å få ut sitt potensiale. Det at miljøet aksepterer viktigheten av idretten er med på å skape og underbygge identiteten til elevene som volleyballspillere på samme måte som landslag er med på å underbygge identiteten til deres utøvere uansett idrett (Augestad og Bergsgard, 2007).

Jeg fikk muligheten til å observere og snakke med foreldre under en inntakssamling som var lagt til perioden under mitt feltarbeid. Under denne samlingen blir de fremtidige elevene trent av trenere fra TV N for at de skal få et innblikk i hvor gode de er. Det er i utgangspunktet et ønske om å ha inn 50% av hvert kjønn, men det er søkeravhengig. Om det er mange søkere så velger de ut de med best forutsetninger for å bli gode i volleyball. Her spiller genetikk og motivasjon inn. Gjennom en «motivasjons-samtale» er det et ønske om å høre hvor motiverte de er for å starte, og om de kan mestre hverdagen de møter. Teknisk og motorisk nivå blir også observert og vektlagt. Flere av treningene ble gjennomført i sandhallen, antageligvis for å enklere kunne observere de motoriske ferdighetene.

Dette viser at TV N heller ikke har en klar formening om hva de søker ved identifisering. Det er flere kvalifikasjoner som er viktig blant annet genetikk, motoriske, tekniske ferdigheter, og motivasjon. Alle ferdigheter bortsett fra genetikk kan trenes. Derfor er genetikk antageligvis noe som har mye å si, men samtidig så fortalte **FL** meg at det viktigste er å få inn utøvere som kan mestre å lære seg den krevende hverdagen de møter. Så igjen så er det en forståelse for at det meste kan trenes, men at det er de rette typene som kan mestre tilværelsen som må plukkes ut.

På samlingene har de med seg foreldre som får informasjon om hvilken hverdag de sender barna sine til, og de får mulighet til å stille spørsmål. Det å involvere foreldre, og invitere foreldre til å observere den hverdagen de sender barna sine til er nok viktig. De aller fleste flytter for første gang vekk, og har kanskje ikke mulighet til å komme hjem fra sommer til jul. Det å få kunnskap og en oppfatning av hva de sender ungene til fører til trygghet, og en følelse av å bli inkludert. Under min observasjon var det mest mødre som var med barna, og det er en litt artig observasjon for et av prinsippene som Sir Alex Ferguson brukte var at det var viktig å overbevis moren, for det er hun som tar alle beslutningene (Ferguson, 2013). En liten side bemerkning der, og det var kanskje tilfeldig. Alle som sender barna sine til et helhetsorientert tilbud er nok interessert i at barnets ve og vel blir tatt vare på. Uansett viser litteraturen at foreldre har stor innflytelse på barna sine når det kommer til motivasjon og utvikling (Martindale et al, 2005; Sæther, 2004; Csikszentmihalyi et al, 1993; Durand-Bush og Salmela, 2002).

4.3 Integrering

Integrering viser til en situasjon der mennesker aksepterer majoritetskulturen. Samtidig som det forutsetter at mennesket kan beholde sine verdimeslige, normative og religiøse særtrekk (Schifloe, 2003).

FL: «De må lære å trene, de må lære å restituere, de må lære å bo sammen og de må lære å kombinere skole. De kan ikke dette fra før.»

FL viser en forståelse for de unge som kommer til TV N har mye å lære, og som ansvarsperson inn mot et slikt tilbud tror han ikke at de kan det fra før. Dette mener jeg er et godt poeng inn mot alle arenaene da det er en helt annen hverdag de møter enn de er vant til fra før. Derfor er det også et skille på treningsmengden fra første klasse til andre og tredje fordi kroppen må trenes til å tåle og bli vant med belastningen. I forhold til teorien så viser dette til at elvene må integreres i den kulturen som er etablert i samfunnet (TV N), og treningskulturen (Schiefloe, 2003; Eggen, 2003; Martindale et al, 2005). De må lære å tilegne seg de holdningene og verdiene, og styrke kroppen for å tåle mengden, men det skal ikke gå på bekostning av deres personlige utvikling. Ved å ha utvelgelsesprosessen i bakhodet kommer igjen det å gi sjansen til utøvere som er motiverte og med forutsetninger til å kunne klare å tilegne seg denne kulturen å gjøre den til sin

egen. For tilbudet ønsker å produsere utøvere, og trenere ønsker å utvikle utøvere. Det å ha utøvere som er villige til å opprette et paternalistisk forhold med organisasjonen og trenerne vil være alfa omega.

Som en trener sa det:

«... men jeg har lyst til å utvikle... vi kan kalle det «atleter». Som et begrep som er litt mer på det utenfor banen også, at en som har gått på ToppVolley, vi kjenner det igjen.»

Jeg tolker dette som at han ønsker å overføre organisasjonen sin visjon, verdier og målsetninger til sine utøvere. Visjonen, verdiene og målsetningene skal fungerer som et usynligteppe for hva som er mulig å oppnå, og som viser hva de ønsker at elevene skal ha mulighet til ved å underkaste seg samfunnet. Det handler om å tøyse grenser, sette seg langsiktige mål, og jobbe hver dag for å bli bedre. Verdigrunnlagene i forkortelsen SMASH fungerer som retningslinjer over hvilket tankesett de ønsker at elevene skal utvikle og ta med seg videre i livet. Ut i fra mine observasjoner og intervjuer fungerer innværende elever, og tidligere elever som forbilder og levende bevis på hva som er mulig. Det blir en kultur der nye elever strekker seg etter eldre og tidligere elever for å gjøre det bedre på og utenfor banen. Dette samsvarer med Saify (2014) som viste til at nesten alle trenere og ansvarspersoner i Sporting Defensor har vært tidligere spillere. De ønsket å videreføre kulturen de har opparbeidet seg ved å ansette personer som hadde gjort den til sin egen.

Selvdisiplin

Vi gjennomfører fordi vi vil og ikke fordi vi må

Vi møter opp uansett

Vi fokuserer på oppgavene våre

Målfokus

Vi gir aldri opp

Vi setter oss mål og gjør vårt beste for å nå dem

Vi sprenger grenser

Ansvarlighet

Vi tar ansvar for egen og andres utvikling

Vi kommer på trening for å trene, ikke for å bli trent

Vi holder orden på og utenfor banen

Vi er gode forbilder

Vi står for våre handlinger

Samarbeid

Vi gir hverandre feedback og hjelper hverandre for å bli bedre

Vi respekterer hverandre

Vi samarbeider mot felles mål

Vi stiller opp for hverandre

Handlekraft

Vi gjør planer og ord om til handling

Vi holder det vi lover
Vi bruker vår kunnskap til å nå våre mål
Vi styrker skolens omdømme

(ToppVolley.no)

4.4 Forutsetninger

I forutsetninger ligger de materielle, menneskelige og økonomiske ressursene et tilbud har tilgang til (Henriksen et al, 2010). Ressursene skal være med å tilrettelegge gjennom planlegging for en strukturert hverdag der utøvere kommer inn i rutiner. Rutinene vil være med å minske stress å skape trygghet som igjen vil føre til bedre motivasjon, utvikling og minske skader (Martindale et al, 2005). På denne måten skapes det et utviklingsmiljø. Et godt utviklingsmiljø er avhengig av effektiv kommunikasjon mellom arenaene skole, trening og fritid (ibid).

A: «Innenfor en radius på 150-200 meter skjer alt»

(ToppVolley.no)

Dette fører til at elever og ansatte ikke trenger å bruke energi på forflytning fra en arena til en annen. Skole, internat, matsal og treningsfasiliteter ligger kompakt og legger til rette for en oversiktlig og effektiv hverdag.

AL: «Det er klart når du sier du skal bli verdensledende i noe, så forplikter det veldig, og begrensningene ligger hvert fall ikke i fasilitetene.» **T:** «Fasilitetene er det ingen andre som har i Norge, og faktisk få om du ser i europeisk sammenheng og. At vi har både sandhall, innendørshall, styrkerom, internat og skole så kompakt som her er nok det som gjør det mest unikt.»

På Eide er det tre arenaer som jobber for at elevene skal klare å mestre en hverdag med paralleller til samlinger beskrevet av Augestad og Bergsgard (2007). Elevene kommer til dekket bord, og oppholder seg i et miljø som er med på å underbygge viktigheten av idretten noe som skaper en sannsynlighetsstruktur. De har støttepersoner som bryr seg på alle arenaene, og en obligatorisk timeplan på 60 timer fra mandag til fredag. I forhold til helhetsorienterte miljøer beskrevet av Olympiatoppen dekker dette tilbudet de tre hoveddelen av hverdagen; skole, trening og fritid. Samtidig settes det krav til at elever må mestre skolen for å få trene. Skolen gir utøveren et ekstra bein til senere (Olympiatoppen.no). Tilbudet blir av de ansatte sett på som «reint», de har tatt vekk det meste av fristelser som andre ungdommer kan bli opptatt av. Når hele tilbudet også er låst innenfor en kort radius er det heller ikke noen fristelser på vei til de forskjellige arenaene.

Sauda videregående skole avdeling Sand består av en byggfagslinje og studiespesialisering. Det er studiespesialisering som er best til å til rette legge for det de kaller «hele pakken». De menneskelige ressursene består av lærerstab.

Treningsfasilitetene består av en full innendørshall, en beachvolleyhall med internasjonal standard, to treningsrom og flere små flater til teknikktraining. Samt en liten svømmebane. Menneskelige ressurser består av faglig ansvarlig, avdelingsleder, fysioterapeut/ fysisk trener og fem – seks volleyballtrenere.

Internatet består av en matsal med oppholdsrom, et internatbygg til første klassinger og to andre delt på andre og tredjeklasse. Internatene er utstyrt med kjøkken og stuer. Det er krav for alle elever å bo på internatene. Menneskelige ressurser er kjøkkenpersonell, daglig leder og husmor.

Med utgangspunkt i Goffman (1959) er denne hverdagen basert rundt ganske konstante roller. Med dette mener jeg at elevene er elever ved ToppVolley Norge, og tilbudet består av de tre arenaene som blir brukt. Det kan nok være litt forskjell fra skole, trening og internat, men det er

de samme personene en må forholde seg til hver dag. Det vil derfor ikke være nødvendig med store rolle utskiftninger. Fokuset blir heller at elever må finne seg selv og bli akseptert for den de er. Det er veldig tydelig ved TV N at det er trening som er fokuset for treningsklær er det de går med hele døgnet. Ofte med volleyball påskrift eller t-skjorter, bokser eller gensere fra TV N, dette er ifølge Goffman (1959) noe mennesker gjør for å utrykke sin identitet.

4.5 De tre arenaene

De tre arenaene må legge til rette for at kombinasjonen er mulig, og samarbeide om å følge opp elever som begynner å henge etter på en av dem. **FT** sa det slik:

«Ofte ser vi at ringvirkninger fra den ene arenaen vil bringe seg videre til en annen arena, som er sårbart for enkelt menneske. Dette kan være både sjukdom, skade, mangel på motivasjon eller andre utfordringer. Da er det viktig med fleksibilitet og tilretteleggelse for å finne ut hva vi kan gjøre for person X for å lette på trykket for å oppleve at hverdagen kan mestres og utvikles.»

Videre sa **FT**: «Det er virkelig tre store arenaer som skal knyttes sammen, og hadde ikke en av de arenaene vært fleksible hadde dette definitivt ikke gått bra.» Dette blir også understreket av **AL**: «Folk er det viktigste og samhandling mellom folk mener jeg er det avgjørende for dette».

Dette handler om kommunikasjon på tvers av arenaene, om en elev begynner å henge etter på skolen, får **FL** og **AL** beskjed, men det skal ikke komme som noen overraskelse på systemet i seg selv. **FL**: «Altså om vi får beskjed om fem mann må ut fordi de må ha ekstra undervisning, så er det en del av planen. Det skal ikke være en stor overraskelse, men da skal vi kunne tilpasse det der og da. Lærerne kan sende f.eks, nå er de midt i en heldagsprøveperiode der de gjerne vil ha litt ekstra undervisning, da er det enkelt for meg bare motta beskjed, og sende den videre, og alle har adaptert endringen «sånn» eller rimelig fort». Eleven blir altså om nødvendig tatt ut av trening for å få ekstra undervisning. Internatet blir kontrollert av en egen husmor, og om elevene ikke klarer å ha det ryddig etter en vis standard så mister alle muligheten til å trene.

Jeg hadde en samtale med to første klasse jenter om dette:

«-Så om dere ikke vil trene så bare lar dere være å rydde rommen deres?

«-Nei Nei! Vi vil jo trene!»

Det samme ønsket observerte jeg under mitt feltarbeid da andre og tredjeklasse ikke fikk godkjent sitt oppholdsrom. I mine øyne var det imponerende at motivasjonen for å trene var så høy at fri fra trening ble oppfattet som streng straff. Dette relaterer til idrettsidentiteten til utøverne der idretten er viktigere enn alt, og er med på å begrunne at idretten er hovedgrunnen til at elevene kommer til Sand. Som en av mine informanter svarte på spørsmålet om hvorfor de valgte å søke seg til TV N:

E4 «Jeg ville gå her på grunn av volleyballen, det er ikke noe tilbud i Rogaland som er lignende det her.»

E1 «Mest for å utvikle meg som volleyballspiller, og se hvor god jeg egentlig kunne bli.»

Det er altså den sportslige delen av tilbudet som trekker søkere. Dette fører til at det er det sportslige det må bli tilrettelagt for. Om en ser på tilbudet så er alle arbeidsplassene, og elevene avhengige av at det sportslige er så bra at søkere fra hele Norge ønsker å komme dit for å utøve volleyball og prøve å oppnå drømmen om en toppidrettskarriere. Dette underbygges av Hognestad (2007) som i sin evaluering sier at skoletilbudet var i fare for å bli lagt ned før TV N ble etablert. Det samme gjelder den sosiale arenaen som tidligere var en folkehøyskole, men som ikke hadde vært i bruk på flere år før TV N.

4.5.1 Skoletilbudet

FL: «...vi har fått inn en lærerstab som jeg føler passer systemet veldig bra. Det har ikke alltid vært sånn, men nå begynner det faktisk å bli bra på den måten at de også forstår at elevene er her på grunn av volleyballen.»

Dette er med på å underbygge elevenes ønske om å komme på grunn av volleyballen. Dette betyr muligens at skolen må i større grad legge til rette enn ved andre tilbud der kanskje idretten må bøye seg for skolen. Som også Hognestad (2007) nevnte i sin evaluering at trenerne var sjefer over lærerne.

Hvilken tilrettelegging det er snakk om er blant annet som en informant i andre klasse sier:

«Lærerne er veldig flinke til å legge opp til prøver, om du har en veldig travel helg så legger de ikke prøver på mandag. Så får vi veldig lite lekser generelt.»

Dette er nok to viktige punkter, at lærere tilpasser prøver etter aktivitet, og at mye lekser fort kan bli vanskelig å kombinere med treninger hver ettermiddag samt kveld. Det er god kommunikasjon mellom lærere og avdelings leder/ faglig leder, som om elever begynner falle karaktermessig eller ligger an til stryk så stilles det opp til ekstra undervisning. På utenlands samlinger er/ har lærere også vært med i støtteapparatet for å ha undervisning (Hognestad, 2007).

4.5.2 Den Sportslige Arenaen

FL: «Vi tilbyr høyt kvalifiserte treninger. Vi trener opptil 20-25 timer med aktivitet i helgene med de eldste som er trent for det. Vi tilbyr 1. divisjons seriespill, i tillegg vil de beste få tilbud om landslag.»

Igjen er **FL** inne på det at de må lære å trene, og de må trene kroppen til å tåle belastningen. Dette gjøres gjennom både styrketrening gjennomført av en fysisktrener sammen med andre trenere i styrkerom samt basistreninger i sand for å trene på ustabilt underlag.

Trenerne ved tilbudet er ansatt som trenere som gjør det mulig å legge treningene både før og etter skole. Dette er annerledes enn på andre tilbud jeg er kjent med der idretten og treninger er en del av skolehverdagen. Dette fører til at trenere tar over rollene som andre tilbud har i idrettslærere, og på denne måten har de mulighet til å tilby utøvere godt kvalifiserte volleyballtrenere. I løpet av TV N har de hatt inne trenere fra nasjoner som har tradisjon for å være gode. Det kan nevnes fra Polen, Brasil og Japan. Under min undersøkelse var det inne trenere fra Belgia, Serbia og Sør Afrika. Ved å hente inspirasjon fra andre kulturer kan disse implementeres, og være med å utvikle systemet videre. Året jeg gjorde feltarbeidet hadde de også inne to unge norske trenere som var en del av en ordning der TV N ønsket å utvikle unge norske trenere. Trenere ansatt ved TV N får lønn fra Rogaland Fylkeskommune gjennom trenerstillinger. I litteraturen fant jeg at det ville være vanskelig å etablere en universell modell for helhetsorienterte tilbud fordi land har forskjellige kulturer, normer og regler (Saify, 2014; Schiefloe, 2003).

Noe også **T** er inne på «Det som er forskjellen på å drive en sånn skole i Norge, kontra Russland eller Serbia tror jeg er at en alltid må finne balansen mellom det der å være tøff, og det å kunne det «humane» om vi kan snakke om det. En må finne en balansegang. For du kan ikke kjøre

norske utøvere på en like beinhard måte, det er ikke det at de ikke tåler mer, men det noe med samfunnet». Selv om forskjellene vil være store fra nasjoner har allikevel TV N utarbeidet sitt system ved å basere sin egen kultur på andre lands treningskultur innenfor volleyball. Ved at **FL** og **AL** er norske og på mange måter sitter på toppen kan de ta inn trenere som kan tilføre noe nytt, og utfordre det allerede etablerte systemet uten at det utfordrer den «norske humane kulturen» som **T** nevner. På denne måten forsetter utviklingen av systemet og kulturen TV N. Under mitt feltarbeid hørte jeg historier om tidligere trenere som har presset gjennom mer og mer treningstimer, måtte byttet fra å være jentetrener til guttetrener m.m. Antageligvis nettopp fordi elevene er oppvokst med den norske kulturen og ikke taklet de kravene som ble stilt. Gjennom erfaringer skapes det større kunnskap om hvilken mengde som er best for å skape det **T** mener er en balansert hverdag.

4.5.2.1 Trenerne

Trenere er de ansvarspersonene som står tettest på utøvere og som har det overordnede ansvaret for utvikling og prestasjon (Becker, 2009; Augestad og Bergsgard, 2007, Saify, 2014). Dette viser til at de er det siste leddet i en organisasjon før det går på utøveren (Schiefløe, 2003; Martindale et al, 2005). Det er derfor viktig at trenerne representerer filosofien, holdningene og verdiene til organisasjonen utad (Eggen, 2003; Saify, 2014; Becker, 2009). Dette kan treneren gjøre gjennom metodene som blir brukt på treningsfeltet for å tilrettelegge for mestring, motivasjon og utvikling (Martindale et al, 2005). Gjennom inkludering og prioritering av utøvere og lag oppstår det et paternalistisk forhold mellom trenerne – utøver som viser til et gjensidig samarbeid der utøveren stoler på metodene til treneren i bytte mot at treneren får bestemme hvilket opplegg han mener er best for at utøveren skal nå sine mål (Augestad og Bergsgard, 2007). Opplegget skal ha som formål å gi utøveren en strukturert og balansert hverdag (Martindale et al, 2005; Becker, 2009). Ved å prioritere utøver og lag bør treneren være der når de trenger han, dette betyr at treneren må belage seg på å stille opp også utenfor treningstider og kunne påta seg forskjellige roller. Disse rollene kan blant annet føre til et "familieforhold" som vil gi trygghet til utøverne (Becker, 2009). Becker (2009) mener vider at en god trener har «døren åpen» for utøver til enhver tid. Dette åpner opp for blant annet egentrening. På treningsfeltet bør treningene inneholde øvelser med kampnærhet og kvalitet. Noe som vil føre til trygghet og

kvalitet i kamp (Becker, 2009). En trener bør være oppdatert på både teknisk, taktisk, styrke og skadeforebyggende trening og overføre denne kunnskapen til laget. Den åpne strømmen av kunnskap bør gå begge veier da også utøvere sitter med kunnskap som treneren kan ha nytte av (Henriksen et al, 2010). De paternalistiske forholdet gir en trygghet til utøveren om at de er i «samme båt» noe som skaper autonomi (Becker, 2009). En god trener bør ha som formål å utvikle enkelt utøvere gjennom laget, ved at laget blir bedre får de gode utøverne bedre treningsforhold. En trener bør også selv søke utvikling, og presse seg selv for å bli bedre, og ha et lidenskapelig forhold til idretten han bedriver. I dette ligger det at kunnskapen som innehas bør deles med andre trenere og tilbud for at sporten kan utvikles (Henriksen et al, 2010).

T: «Jeg er ganske ung så jeg ofrer noen ting. Det er ikke veldig mye sosialt utenfor for en ungdom, men en får igjen i at arbeidsmiljøet er så bra, og at elevene er hardtarbeidende og kjekke. De ofrer mye de og, så det er sånn vi ofrer og vi ofrer.» **E2:** «Det er ikke sånn at noen av guttetrenerne har familier. Så om du trenger ekstra trening på en lørdagsmorgen kan du sende melding og spørre om det. Da får du mulighet til å trene med en trener alene. Kompetansen er mye høyere her i motsetning til i klubb lag hvor trenere har jobb ved siden av, eller andre barn eller andre ting å forholde seg til.» **FT:** «ToppVolley ganske spesielt, med tanke på at alle trenerne bor inne på ToppVolley området, enten i samme bygget eller 20 meter fra nærmeste elev rom»

Jeg tolker **T** sitt svar som om han føler at han ofrer det sosiale livet for å være trener ved TV N. Hans sosiale omgangskrets blir derfor elever og ansatte ved tilbudet noe som ut ifra Goffman (1959) viser at han må tre inn i forskjellige roller. Becker (2009) viser oss at dette er en egenskap og noe en trener må belage seg på. Det blir også vist av **E2** at trenerne har døren åpen, og at det finnes muligheter for egentrening utenfor satte tider som Becker (2009) mener er en viktig egenskap. En av grunnene til at **T** føler at han mister det sosiale livet utenfor tilbudet er nok antageligvis som **FT** er inne på med at trenerne også bor på området i egne leiligheter. Når «hjem» blir tilknyttet tilbudet får trenerne antageligvis ikke et skikkelig brudd mellom jobb/fritid. **T** nevner videre at han mener det er verdt det fordi arbeidsmiljøet er bra, og han føler at utøverne ofrer på lik linje med han selv. Dette viser oss at treneren setter seg selv på lik linje som

utøverne, og at det derfor blir tilrettelagt for et paternalistisk forhold (Augestad og Bergsgard, 2007).

TV N har ansvaret for juniorlandslag der treneren over er en del av trenerteamet.

«Vi har tatt på oss juniorlandslagsoppgaver i tillegg. Så har ikke forbundet økonomi til å lønne trenere, altså vi går ikke i mins vi får dekt reise og sånne ting, men vi tjener ikke noe. Så det blir 10-15% oppå det vi har fra før. Akkurat det går på «passion» og lidenskap, og fordi du gjør det fordi du synes det er viktig.»

Juniorlandslaget består av hovedsakelig elever fra TV N, og FL mente at om ikke alle var inne så var det mange som kvalifiserte selv om. Det at trenere tar initiativ til å gjøre en jobb uten at de skal ha lønn for det er et kjennetegn ved TV N da mange har omgang med elevene på fritiden, og møter opp selv utenfor arbeidstid. Det viser hvor engasjerte de er i tilbudet, og at «passion» og lidenskap som T nevner er vel så viktig som økonomisk gevinst. Passion og lidenskap blir fremhevet av både Henriksen et al (2010), Saify (2014) og Becker (2009) som veldig viktig. Det samme går igjen i toppidretten der det er idretten og det å få utøve idretten som er det viktige, og ikke nødvendigvis premiene som kommer som resultat. Det er den indre-motivasjonen som er «driven» og ikke den ytre. Samtidig kan den ytre motivasjonen observeres gjennom ønsket om at volleyball skal bli større, komme på TV og det å kunne ha trent verdensmestre eller OL-mestre (Augestad og Bergsgard, 2007).

T: «For jeg må tenke; «her har jeg 17 førsteklasinger», og da er det litt sånn. En må ikke bli for likhetsorientert heller, for målet er jo å utvikle topputøvere så noen vil få mer oppmerksomhet enn andre. Jeg er veldig tydelig på å gi mest oppmerksomhet til de som jobber hardest. Jeg prøver å ikke bruke talentbegrepet, for jeg synes det er tulle å bruke det tidlig. En kan godt se tilbake på det når en er ferdig eller er på toppen og si at «Ja, vi så tendenser til det.», men det er ikke noe poeng å poengtere det for de egentlig. Du setter folk veldig lett i båser. «Du er god, og du er god». Da fungerer hodet til ungdommer, eller de tenker at det er sånn det er. Så jeg prøver å belønne de som jobber hardt, ved å vie de ekstra oppmerksomhet, og en får andre til å oppdage det at det lønner så å jobbe hardt. Så klarer vi å løse det, men jeg prøver å tenke sånn at jeg kan ikke gjøre alle til «lags» heller. Så noen ting må jeg bare slippe, noen ting er individuelle hos

folk. Så det er ikke sånn at en alltid klarer å hjelpe med alt. Det er nok den største utfordringen at du har lyst til å gjøre alt for alle, men du må likevel begrense noen ting. Det er det som er vanskelig.»

T fremhever her noe som forskning har vist, og kanskje som kan være noe av grunnen til som Martindale et al (2005) er inne på at det ikke finnes noen korrelasjon mellom topp 25 juniorutøvere, og topp 25 seniorutøvere. Kanskje er det som **T** er inne på at ved å poengtere talent så settes utøverne i bås og at det dermed oppstår et press på utøveren for å prestere. Ved som **T** gjør å belønne innsats og arbeid slipper han å forholde seg til talent/ ikke talent og kan heller fokusere på de daglige prestasjonene på trening istedenfor å fokusere på at «han er talent, han vil nå langt, han må jeg passe på» noe som vil ta fokuset vekk fra andre, og ikke minst gruppen som både Becker (2009) og Henriksen et al (2010) viser er den beste måten å utvikle utøvere på.

T: «...problemet med veldig mange utøvere som kommer hit, er at vi må jobbe med å bygge opp helt nye bevegelses mønster, og sånne ting. De beste som kommer er på en måte bra, de er flinke på de tingene, men for veldig mange er det en stor utfordring. Hvordan flytter du beina? Står du i ro når ballen blir slått? For opplegger; tar du ballen på samme sted hele tiden? Touch og sånne ting. Vi må gjøre de bevist på hva som kreves for å oppnå noe sånn teknisk, hva som er de faktiske kravene. Så er det noe med det at: «Tar vi 100 fingerslag så må vi være veldig tydelige på hva som er kvalitet, og klarer vi å holde kvalitet over lang tid?»

T viser videre at han har en del kunnskap som han ønsker å overføre til sine utøvere, men han må begrense det. Grunnen kan være at det kan bli for mye for utøveren, og at han derfor ønsker å gjøre det over tid, men et poeng er også at utøvere er på forskjellig nivå både fysisk, teknisk og motorisk. **T** viser at det er stor forskjell på utøverne som starter, og at det derfor må vies mye tid til å trene inn nye bevegelsesmønstre for å mestre de tekniske kravene. Denne variasjonen av ferdigheter på utøvere kom også frem gjennom intervjuer med både fagansvarlig og avdelingsleder. De håpet at volleyball-Norge ville bli bedre for det ville føre til at utøverne som søkte seg til TV N ville være bedre. Gjennom en sånn utvikling på makronivå ønsker TV N å bli bedre på utvelgelse og identifisering. Noe av ansvaret har TV N selv tatt som jeg viste i starten av dette kapittelet ved å organisere for minivolleyball for første til tiende klasse ved Sand barne og ungdomsskole.

T: «...vi har mange timer med trening, men vi kan alltid bli råere på kvalitet og innholdet. La oss si at vi hadde 100 fingerslag for ti år siden, og 100 i dag. Klarer vi å ha bedre kvalitet i de 100 tuchene i dag enn for ti år siden.»

T fortsetter videre med at han ønsker at kvaliteten på treninger og handlinger i treninger skal bli bedre, og ser på dette som en utvikling i systemet ved at kvaliteten skal være bedre enn tidligere. Som vist i teorien så fører kvalitet i trening til kvalitet i kamp (Becker, 2009) noe som vil gi et bedre sluttprodukt. Her kommer også treningsmengde inn.

T: «På trening kommer det til å forandre seg ved at utøverne når høyere nivå. Etterhvert 2-3 år fram i tid får vi inn nye folk, samtidig som vi har de eldre. utfordringene blir da om de eldre kan overføre holdningene til de som er under, hvordan tar vi imot folk. Så må vi se etterhvert, vi hadde så og så mye belastning da. Hvordan påvirker det fysiske resultater, i forhold til skade. Må vi gjøre noen justeringer. Så det egentlig kontinuerlig arbeid med å prøve «fin tune» ting da. For meg personlig går det mye på erfaring. Ulempen for meg er at jeg ikke har tjue års erfaring, eller ti års erfaring som trener. Jeg må tillegge meg erfaring hele tiden, så må jeg prøve i løpet en periode nå å se tilbake og tenke, hva kunne vi gjort annerledes? Hva var bra, og hva kan bli bedre? Prøve å evaluere, og det er egentlig det som blir utfordringen.»

T mener at det handler om å evaluere de erfaringene de har gjort seg for å kunne «fin tune» og optimalisere opplegget. **T** er en av de unge trenerne i et prosjekt der TV N ønsker å utvikle norske trenere, han nevner derfor at det for han personlig handler om å tilegne seg erfaringer å bli bedre. På denne måten søker han utvikling på lik linje med utøverne noe som er en positiv egenskap ifølge Becker (2009). Han viser videre til at i bunn så ligger steinhard jobbing, her fremhever han sin egen og utøvernes innsats noe som er med på å underbygge Becker (2009).

T: «Det er klart vi jobber steinhardt og sånn, men det viktigste er at det er hardt arbeid i grunnen. Så om en jobber hardt på Sand eller Sortland eller hvor som helst i Norge så er det litt likegyldig, men som sagt ligger ting veldig godt til rette her. Det er nok det som er unikt, at skole for eksempel er med på å sy sammen opplegg for elevene for å gjøre det enklest mulig for dem. Til slutt er det jo uansett opp til eleven selv, om eleven gir maks, får en garantert et bra utbytte av å være her, men en slapp elev er like slapp her som ellers i Norge. Der er det ingen forskjell.»

Det at treneren også mener at det er det samme om det jobbes bra på TV N eller Sortland er med på å vise at han har en lidenskap for volleyball. Han mener ikke at TV N nødvendigvis er det beste for alle, men at utøvere må søke miljøer som kan utvikle dem. Gjennom dette så mener jeg at han viser et ønske om at volleyballen skal bli sterkere, og ikke nødvendigvis TV N som institusjon. Dette samsvarer med Henriksen et al (2010) om at trenere ønsker utvikling innen sin idrett, og deling av informasjon mellom tilbud og trenere er nødvendig. Under mitt feltarbeid fikk jeg den samme følelsen av organisasjonen samlet. Det var ikke et ønske om at de skulle bli store, og ha alle de beste utøverne, men de ønsket å være et ledd i utvikling av volleyball som idrett i Norge. Ved å spre informasjon, kunnskap og ha døren åpen for de som ønsker å komme av både trenere, klubber og andre.

T: «Så er det helt i orden uansett hvilket nivå en er på, og det er noe jeg må stresse ovenfor dem fordi jeg og alle trener vet det at når en har tjue støkk så er det noen som ikke blir noe, og kanskje en eller to som tar steget ut og oppnår noe. Men det gjelder å holde gløden, holde ting i gang hos mange. Det har vært litt sånn før at vi har, forskjellen fra i år og kanskje før er at vi prøver å løfte med oss alle kanskje noen prosent til, for å heve kvaliteten for alle. Både for de beste og svakeste, men tidligere har vi vært veldig flinke individuelt med noen, og de har blitt gode, det er ikke det, men vi har kanskje ikke vært like gode for de som ligger litt under, de har ikke bli glemt, men bare gående i systemet. Så vi må passe på å holde de varme, for ja, hun belgiske har noen ord på det. Noen spillere er «diamantene», og noen er «sponsorene» som hjelper dem til å vokse. Sånn er det litt, toppidretten er kynisk så sånn blir det når det er store grupper, men om en ikke tar vare på «sponsorene». Kanskje blir de gode, kanskje ikke, noen er «late bloomers» andre tidlig osv. Vis en ikke tar vare på alle, er det garantert at kvalitet og mulighetene blir dårligere.

T: fremhever til slutt viktigheten av å dra alle utøverne med seg noen prosent lenger og mener at dette vil påvirke de beste positivt noe som samsvarer med både Saify (2014), Henriksen (2010) og Martindale et al (2005) som alle mener at utvikling av den enkelte skjer best gjennom utviklingen av gruppen. Som ofte sagt «et lag er aldri bedre enn sitt svakeste ledd», ved å gjøre det «svakeste leddet» bedre, så blir treningsmiljøet bedre noe som gir de beste bedre forhold. En annen positiv effekt av dette er at de som er «sponsorene» fortsetter sin utvikling, øker motivasjon og autonomi til idretten, og vil antageligvis i større grad fortsette å utøve volleyball

også etter TV N, i motsetning til kanskje tidligere da T er inne på at de ble litt «glemt». Denne effekten vil antageligvis være positiv for norsk volleyball selv om ikke de beste blir i den norske ligaen så er det allikevel mye kunnskap som kan føres inn gjennom «sponsorene» som vil være med å øke kvaliteten på arbeidet i flere klubber i Norge.

4.5.2.2 Kombinasjonen

Forskning viser at spesialisering av idrettsutøvere før tretten år vil øke sjansen for frafall. Spesialisering trenger nødvendigvis ikke forekomme før en utøver er satten år (Martindale et al, 2005).

FL: «Så har vi sandhallen som blir brukt til beach, men også basis, rehab og alternative økter for å gjøre det likt. Det store der er jo at vi virkelig har troen på kombinasjonen. Det å bli utfordret på teknikk i sand kan også bety noe for de innendørs, og at innendørs også kan bety noe for beach når de velger. Alle skal gjennom det programmet, for vi mener selv at de ikke har en forutsetning for å velge i den alderen de er.»

Faglig leder er her inne på kombinasjonen av sandvolleyball/ innendørsvolleyball og ustabil underlag kontra stabilt. Som sitatet viser så har de gode erfaringer med det. TV N mener at kombinasjonen er med på å utvikle TV N positivt i forhold til andre tilbud også internasjonalt, og at de med kombinasjonen kan korte ned avstanden i sluttproduktet til andre land.

AL: «Volleyballen er ekstremt stor internasjonalt og har en ekstrem stor status på mange kontinenter, og i mange land. Om vi ikke trener bedre enn de andre, eller på en annen måte enn de andre, så vil vi fortsatt være like langt bak som vi har vært de foregående årene. Vi må trene så godt at vi tar det igjen, og vi har ikke mest penger. Norge har kanskje mest, men volleyballen har ikke mest i forhold til andre nasjoner. Vi har ikke flest utøvere, vi har ikke de mest fysisk robuste utøverne. Vi har ikke den beste ligaen til å konkurrere i, vi er ikke mye i media osv. Så veldig mange har konkurransefortrinn i så måte når vi skal ut å konkurrere internasjonalt, og om vi skal måle det i internasjonal målestokk. Om vi da tror at med de forutsetningene ved å kopiere det italienske, polske eller amerikanske system. Om vi tror at ved å kopiere det vil vi ta det igjen, da tror jeg vi bommer alvorlig. Det må folk, når snakker jeg fra mitt personlige ståsted, det må folk ta innover seg.» **AL** poengterer her noe viktig, nettopp det at om vi skal konkurrere med de beste

så kan vi ikke kopiere de beste på grunn av alle fortrinnene de har ved blant annet flere søkere, utøvere og tradisjon. Det må derfor gjøres noe annerledes å oppnå resultater for så at avstanden kan bli mindre.

Jeg observerte flere økter i sandhallen der jeg ser nytten av å bruke et ustabil underlag i treningssammenheng. Spesielt på første års elever var det stor forskjell på hva de presterte innendørs, og hva de fikk til i sanden, men forskjellen ble mindre jo eldre elevene var. Sandhallen gir muligheten for å trene i sand på fritiden året rundt, noe klimaet ikke gjør. Det gir også en arena som ikke trenger så mange spillere som innendørs for å spille. Det var flere elever som brukte sandhallen aktivt på fritiden gjennom uorganiserte treninger. Olympiatoppen fremhever uorganisert trening som viktig i sin filosofi for utvikling av unge utøvere (Olympiatoppen.no).

Som oppgaven ønsker å vise så vil TV N være et foregangsprosjekt, og et tilbud som kan måle seg med de beste i verden. Samtidig er de klar over det at Norge er et lite land, med et lite volleyballmiljø i forhold til andre nasjoner. Dette har ført til det eksempelet over med kombinasjon på tvers av underlag og egentlig idretter. Ut fra hva jeg observerte så er dette en del av tankegangen til tilbudet der de alltid søker etter utvikling og metoder som kan gjøre at sluttproduktet blir bedre. En annen ting TV N bruker daglig som flere andre tilbud antageligvis også bruker er styrketrening. Dette for at elever skal bli sterkere og tåle mer trening.

Styrketreningen er også med på å utvikle spesifikke egenskaper som spenst, armstyrke, fart og kjernemuskulatur. Den fysiske treneren utvikler programmene til utøverne, som de gjennomfører gjennom organiserte treninger, eller/ og på fritid/kveldstid.

AL: «Hva med turn? Som volleyballspiller å drive med turn på siden. Om målet er å bli en bedre volleyballspiller og for å bli bedre på volleyballbanen så vil turn gjøre det, da må vi gjøre det, men om det egentlig bare er kjekt og tar fra treningstiden så må vi kanskje ikke gjøre det.»

Det er et godt eksempel på fremtidsrettet tenkning, å se muligheter der andre ser vanskeligheter. Den tanken; gjør det oss bedre så må vi gjøre det. Fører antageligvis til utvikling av utøvere, tilbudet, og hever standarden på andre tilbudet. Akkurat eksempelet med turn er også noe Thomas Alsgaard utalte at burde være «standard grunntrening i alle idretter» fordi det styrker hele kroppen (dn.no)

Et annet eksempel som kom frem under intervjuene var **T** som så muligheter fremover til å trene også i basseng. Suldal kommune skal bygge nytt svømmeanlegg i nærheten av TV N noe som ville gi mulighet til å trene på nye måter med mindre belastningen på muskulaturen.

Hos både **FL**, **AL** og **T** kan det oppfattes en tankegang som går utenfor standarden om treninger og utvikling. Diskusjonen går ofte på i hvilken alder skal det toppes lag, og når skal det spesialiseres (bt.no (2), Olympiatoppen.no (2)). Her er tankene mer om hva kan vi gjøre for å få et framskritt når alle andre land spesialiserer og toppe i ung alder? Det å se muligheter, det å øke treningsmengde uten at det sliter på kroppen. Det å trene styrke for å kunne trene mer, det å trene på sand å få igjen bedre motoriskferdigheter og støttemuskulatur innendørs. Det er tanker om videre utvikling samtidig som de fortsatt å finjustere hverdagen og treninger. Tilbudet ønsker å gjøre det bedre på alle arenaer og tilrettelegg for den enkelte utøver med mer spesifikke treningsprogram, bedre metoder og høyere kvaliteten. Som **AL** understreker: ««maken skal ikkje finnast», det momentet, det at vi hele tiden, hver dag skal jobbe med å bli bedre på alle området. Det skal være et spennende miljø å være i. Det skal være en god følelse når du kommer her, du skal føle at dette er en plass de tenker utvikling.»

4.5 Botilbud, den sosiale arenaen og det sosiale miljøet.

Teorikapittelet vise oss at identitet er sosialt konstruert (Fearon, 1999; Goffman, 1959). I dette ligger det at utøvere implementerer kulturen, holdningene og verdiene som finnes i det sosiale miljøet de omgås (Guild et al, 2002; Saify, 2014; Eggen, 2003; Martindale et al, 2005). Ved å skape et trygt miljø for utøverne både på og utenfor trening vil dette skape trygghet, motivasjon og autonomi blant utøverne. De vil i større grad føle at de er del av noe større enn seg selv, et sosialt felleskap (Martindale et al, 2005). I et sosialt miljø utenfor treninger vil det oppstå vennskap og en familiefølelse som er positiv for utøveren (Becker, 2009). Videre fører dette i større grad til utvikling av hele mennesket og ikke bare det sportslige (Balagua, 2012). Den sosiale arenaen og botilbud tilknyttet helhetsorienterte tilbud bør være en forlengelse av filosofien, verdiene og holdningene i organisasjonen (Eggen, 2003; Martindale et al, 2005). Noe som ofte fører til at det blir lagt regler på hva som er lov og ikke, om disse brytes er det ansvarspersoner som rapporterer dette oppover i systemet (Saify, 2014). Dette er med på å utforme holdningene til

utøverne, skaper respekt, og en selvforsterkende kultur som vedlikeholdes fra en generasjon til en annen og som blir til historie og tradisjon (Schiefløe, 2003; Saify, 2014).

FL: «På Rygjatun så er det jo internatet som er kjernen i hele driften vår. Om det ikke er trivsel der så er det vanskelig å pushe de på idretten.»

Flere av mine informanter sammenligner tilbudet med en folkehøyskole. Det går nok antageligvis på grunn av bo-tilbudet, det å bo sammen og bli kjent med nye mennesker så tett er nok det som er mest relatert til den lette tilværelsen en møter på en folkehøyskole.

Internatdriften tilbyr fire måltider om dagen i egen matsal. Frokost, lunsj, middag og kvelds. Disse måltidene observerte jeg som veldig viktige i forhold til det å skape et miljø på tvers av elever og ansatte. Her er ikke bare elever til stede, men ofte også trenere, avdelingsleder, fysisk trener, husmor, fagansvarlig med flere. Matsalen blir en møteplass der elever og ansvarspersonell kan ha en mer personlig tone enn på trening, noe som det er med på å underbygge de tankene og holdningene som TV N ønsker å utvikle hos sine utøvere. Dette bli underbygget av teori om at måltider er med på å skape tettere og mer personlige bånd (Saify, 2014; Balague, 2012). Det ble fort snakket om volleyball, og diskutert volleyball. Det er en arena der utøvere kan stille spørsmål angående opplegg og fremtidige planer. Utøvere kan sette seg med trenere for en personlig prat om egen utvikling osv. Under mitt feltarbeid observerte jeg mange roller som var innom matsalen. Forholdet mellom ansatte og elever kan ikke bli observert som statisk, men som situasjonsbestemt på samme måte som Goffman (1959) observerte at mennesker tar på seg roller ut i fra situasjonen de møter skjer det samme i matsalen. Måltider blir definert som en samling, og ikke som trening eller skole. Trenere trenger derfor ikke å ta rollen som trener, men den rollen som de sosiale situasjonene tilsier. Om det er «onkel», venn, bror eller andre avhenger av situasjonen.

Det ble observert at trenere og ansvarspersoner med familier og barn inkluderte disse ofte i det sosiale rommet i tilbudet. Dette syntes jeg var veldig interessant, og hadde med det som spørsmål til en av disse under intervjuet.

FT: «Vi kunne nok tatt et valg med og ikke gjort det, men det er en helt naturlig del av... hva skal jeg si ikke av jobben, men av livet. Mitt liv dreier seg veldig mye om familie og jobb. Det beste er egentlig å kunne kombinere det å sy det sammen på en veldig flott måte for familie, og selvsagt jobben. Så mener jeg det er en effekt av det som jeg mener er helt uvurderlig av alle aktører i dette konseptet som jeg mener også gjør ToppVolley ganske spesielt, med tanke på at alle trenerne bor inne på ToppVolley området, enten i samme bygget eller 20 meter fra nærmeste elev rom. Vi blir en veldig stor familie, vi blir sammenknyttet, og for min del og synes jeg det blir en kjempe fin måte å kunne oppdage, ja negative ting, eller om elever har tunge tider så er det kanskje lettere å merke det om en bor på området og er som en familie, pappa, onkler, bror, trener du har veldig mange roller til en og samme person. Så er det egentlig bare opp til oss å være voksne og fornuftige i det, og tenke å skille roller og gi de full frihet og ungdommelighet, innenfor de rammene som er. Sånn at også elevene klarer å balansere de rollene.»

Sånn jeg forstår svaret så er det et ønske av han å kombinere familie og jobb. Et ønske om at familien skal være delaktige, og en del av den virkeligheten de ønsker å ha ved TV N. På denne måten får elever «nye» søsken om de reiste fra det hjemme, noe som antageligvis kan være med å skape trygghet hos utøveren. De får mange relasjoner som andre tilbud ikke gir dem gjennom det å være helhetsorientert. Jeg tror muligens det ligger noe i det å ønske å ha kontakt med elvene på fritiden og på den sosial arene. Under mitt feltarbeid observerte jeg elever som drakk kaffe med personalet på kjøkkenet som hadde tatt rollen som tante/ mor. Jeg observerte en annen på kjøkkenet som tok en personlig samtale med en elev om prestasjoner under en kamp. Som informant er inne på så er de ansatte veldig mange roller for en og samme person. Det å bry seg, og er der for den som trenger det, og på den måten de trenger det. Det med at innad i lag og tilbud bør det oppstå et familieforhold (Martindale et al, 2005; Saify, 2014) vises veldig godt ved TV N, og de ansatte forsterker dette ved å at de også tar med sine barn. Dette forsterker antageligvis forestillingen for elevene også. Som **E4** også understreker: «...her blir det jo at du er fast med de du har, en blir en familie, det er jo sånn.» Også **FL** kunne bekrefte mine observasjoner: «Det er vel de båndene du får når du lever så tett, jeg kaller det ikke fritid, men det faktumet at du låner disse ungdommene av klubb, og foreldre og at du skal oppdra de på en måte. Så at de har omgang med familiene til våre trenere, og at vi er en stor familie som du sier tror jeg

er rett, men vi har et ansvar for trivselen. Så da er det kanskje greit at de ser at vi har det greit vi og.»

Den ene informanten til Becker (2009) mener at selv om en utøver slutter i en klubb så er den fortsatt en del av familien, og føler seg velkomne når de kommer tilbake. Mye av det samme kan observeres i fotball på toppnivå der tidligere spillere og managere blir hyllet og tatt imot med applaus av hjemme publikum selv om de spiller for borte laget. Det samme familieforholdet finnes ved TV N. Det er flere tidligere elever som kommer tilbake til TV N for å trene der, og blant annet hørte jeg en historie om en spiller som nå var på College i USA som skulle hjem til juleferie som skulle komme innom TV N før han skulle videre til familien. Jeg tror dette har noe med de følelsene utøverne skaper til tilbudet, samtidig som de ønsker å komme tilbake for å vise hvem som er sjefen ved å trene og spille mot de beste nåværende elevene. På denne måten kan de forhåpentligvis vise at de er blitt bedre. Dette igjen er med på å skape forbilder, og vise første klassinger som kanskje ikke har møtt utøveren før hva som er mulig om som T var inne på tidligere «gir alt».

Gjennom et helhetligtilbud gis det en mulighet til å observere utøverne på et personlig plan. Ut ifra svar gjort under intervjuer gjør dette det enklere for ansvarspersoner å oppfatte om en person har det vanskelig eller problemer med noe. Ved å bo tett, og kjenne elevene godt har de større mulighet til å observere, og plukke det opp tidligere enn ved tilbud som ikke er helhetsorientert. På den sosiale arenaen er det alkoholforbud, dette for at flere av elevene ikke er 18 år, men antageligvis fordi alkohol ikke passer seg ved et slikt tilbud eller toppidretten generelt (bt.no). Hognestad (2007) sine informanter mente det burde være mulig å ta seg et par øl eller noen glass vin. Ellers er det viktig for de ansatte at elevene har et personlig liv på internatet, og ønsker ikke å blande seg nevneverdig inn bortsett fra kravet om renhold og en viss standard på fellesstuer og kjøkken.

Under intervjuet med FL kom det frem at andre tilbud som har vært og observert TV N har villet hjem til sine tilbud å prøve å få til felles måltider. Dette for å få et treffpunkt der alle møtes, men at de også kan være sikre på at elevene får i seg mat. Dette blir vist i Askildsen (2012) at kan være vanskelig for elever som ikke er tilknyttet helhetsorienterte tilbud. I oppgaven kommer det frem at elever med lang reise vei fra skole til trening ofte ikke rekker å spise før trening. Dette er

med på å underbygge viktigheten av matsalen, og den verdien den har for tilbudet, og som blir bekreftet av både Saify (2014) og Balague (2012).

Etter mine observasjoner så mener jeg at alle ansvarspersoner tilknyttet TV N opererer som det som kategoriseres som støtteapparat. Augestad og Bergsgard (2007) nevner mange roller som er med på å tilrettelegge for idrettsutøvere, men at det viktigste er dialog mellom utøver og støttepersonell. På samme måte har jeg observert at flere ansatte ved TV N har tatt på seg roller som i seg selv antageligvis ikke er i «arbeidsbeskrivelsen», men at de ønsker å være der for ungdommene om de trenger det. Den dialogen en ungdom har med en ansvarsperson kan da enkelt bli gitt videre om det har oppstått noen problemer eller lignende.

4.6 Samlinger

Samlinger blir av Augestad og Bergsgard (2007) beskrevet som å skape et miljø der idretten og treninger er det helligste. Målet er å tilbringe tid med laget i omgivelser tilrettelagt for idretten som kreves. Det kan være hensiktsmessig å oppsøke miljøer med større kunnskap og lenger erfaring enn seg selv. For noen idretter handler det også om å oppsøke et klima som bedre egner seg for trening innenfor gitt idrett. Eksempelvis norske klubber med treningsleir på La Manga. Felleskapet skal skape en konkurranse institusjon, og samlingene bør være tilrettelagt for trening ved at utøvere kommer til «dekke bord». Støtteapparatet har som oppgave å tenke og tilrettelegge for at utøveren kan være i et prestasjonsklima. Her handler det ikke om å ofre det andre livet med familie og venner, det handler om å bli best.

FL: «... vi prøver å legge aktiviteter til utlandet utover det som er landslag. Det er ikke alltid vi får det til, men vi har fått det til nesten hvert år som et ledd i utdanningen å se andre på sitt nivå, eller spilt mot og se andre lag som er veldig mye bedre. Da ønsker vi å dra til Tyskland, Polen, Nederland eller Italia, der vi vet det er sterke tradisjoner på junior- og seniornivå.»

Faglig leder er her inne på samlinger som de ønsker å organisere for at elevene skal kunne observere og spille mot det nivået som finnes i land med sterkere tradisjoner. På denne måten har TV N opparbeidet seg kontakter som gjør det mulig å få besøk fra andre land også. Selv om elevene lever en hverdag som på mange måter kan sammenlignes med samlinger beskrevet av (Augestad og Bergsgard, 2007). Ønsker de fortsatt å komme seg ut fra Norge for å oppsøke

miljøer med stor kunnskap. Ved å skape et nettverk på tvers av nasjoner får TV N en stor mulighet til å observere hvordan tilbud i andre land blir organisert. TV N på sin side inviterer også tilbudene tilbake til seg. Dette samsvarer med Henriksen et al (2010) som mener at trenere må være opptatte av å dele informasjon også til konkurrenter for at idretten skal utvikles videre. I innendørsvolleyball handler ikke dette om å oppsøke land med bedre treningsforhold, men å oppsøke bedre motstand. Når det kommer til sandvolleyball har TV N innendørsfasiliteter, men muligheten for at elever vil tilbringe tid i land med bedre klima for utendørstreninger er større som **FL** kom inn på når jeg spurte om hvordan tilbudet ville utvikle seg videre.

FL: «Kanskje er de ikke så mye på Sand lenger, kanskje de er mer ute i den store verden, men tilhører ToppVolley, men er på mer treningsleirer om du ser på beach.»

Dette er et tilbud som Dønski videregående skole tilrettelegger for hos sine elever i alpint. Tilbudet startet opp i 2003 og hadde som mål og samle de beste unge utøverne i området rundt Oslo. Tilbudet tilbyr mellom 130-150 reisedøgn i året for at utøverne skal kunne trene på snø (ap.no)

4.7 Arbeidstid

I teorikapittelet kommer det frem at trenere må være der for utøverne når de trenger det, og må belage seg på at det kan oppstå situasjoner utenfor treningstider (Becker, 2009). Videre viser Saify (2014) sin forskning at både trenere og ansvarspersoner tilknyttet Defensor Sporting bruker mye tid på treningsfeltet og i klubben samtidig som de følger opp med sosiale happeninger som grilling for å skape relasjoner innad i klubben.

FL: «Når jeg er på Sand, jeg er pendler pr definisjon. Når jeg er på Sand så oppfatter jeg at... om det er noe som heter fritid så har ikke jeg fritid. Fordi du omgås elever, det er som en folkehøyskole der du faktisk har ansvar både på trening og utenfor. Eller du føler ansvar, du har ikke noe beskrevet ansvar, men du er en av de voksne personene som er her som kjenner elevene både utenfor og på trening. Så for meg om jeg ikke gjør noe så er ikke det fritid, men bare en annen tid.»

Alle ansvarspersoner jeg intervjuet kom med mange av de samme betraktningene; ved TV N er det ikke noen åtte til firejobb. En er på arbeid når det skjer ting, og det er elevene som skal stå i fokus. Det kan være kamper i helgene, landslagssamlinger, besøk, avslutning, inntakssamling, mesterskap og så videre. Det er tilbudet, og det tilbudet tilbyr som definerer arbeidstiden. Som ansvarspersoner er det viktig at de beste forutsetningene er for elevene. Dette kommer klart frem ved å legge treninger før og etter skolen, og ikke i skoletiden. For trenerne er det antageligvis ikke ideelt å skulle stå opp å trene, for å så ikke ha noe igjen før etter skolehverdagen, men det er det som er god tilretteleggelse for elevene.

Den fysiske treneren omtaler tilbudet som fleksibelt. I dette mener han at arbeidstiden er fleksibel, og på den måten gjenspeiler den behovet hos utøverne. Videre at det er viktig at alle de tre arenaene er fleksible, og om en arena ikke hadde vært det. «Hadde dette definitivt ikke gått bra.» Igjen altså handler det om tilretteleggelse av utøverne sine behov på tvers av arenaer, og kommunikasjon de imellom. Være observante på hvilke behov utøverne har, og gjøre små endringer i de sin hverdag for at den skal bli så bra som mulig. Endrer behovet seg så endres også trykket på den delen som er vanskelig pr da.

Mine observasjoner er med på å underbygge det som kommer frem her, arbeidstiden er fleksibel, og varierende. Samtidig er det noe med det som jeg var innom tidligere at ene treneren føler han gjør noen offer ved å være trener på Sand. For infrastrukturen og bo forholdene gjør tilbudet veldig kompakt og altopplukkende. Derfor kan det nok tenkes at flere av trenerne kanskje mest de fra utlandet, men også norske uten noen relasjoner utenfor tilbudet føler at de er her for å være med å utvikle TV N og utøvere på fulltid. For trenerne stiller også opp til treninger utenfor timeplanen, de organiserer til videoanalyse, og de deltar aktivt i det sosiale. Arbeidstiden er antageligvis også en av grunnene til at trenerne inkluderer familie og barn i den graden de, behovet til utøverne fører til at det er enklere å inkludere familie, enn å la være.

4.8 Elevenes Hverdag

En utøver i et utviklingsmiljø må være motivert å gjennomføre de titusen time som kreves for å nå ekspertnivå (Bloom, 1985; Firskerstrand og Rimeslåttén, 2008; Augestad og Bergsgard, 2007). En utøver må føye seg etter kulturen for å bli fullverdig medlem, og i bytte bør utøveren få en strukturert og rutinebasert hverdag (Schiefløe, 2003). Gjennom kultur, trening og hverdag vil utøveren utvikle feltspesifikk habitus (Augestad og Bergsgard, 2007). Feltspesifikk habitus viser til faste handlingsmønstre som utøvere tilegner seg basert på sine omgivelser. I toppidretten må utøvere være tjuetimetimester, i dette ligger det at trening og prestasjon skal være første prioritet, og en utøver må derfor planlegge ut i fra det for å unngå mental slitasje (ibid).

E1: «Altså: du står opp, du spiser, så trener du, så skole, så spiser du, så trener du, så spiser du, så legger du deg.»

Sitatet er fra en elev i tredjeklasse som skulle beskrive sin hverdag. Ut i fra sitatet sees det faste rutiner. Det er bevegelse mellom arenaene som blir vektlagt, ikke fag eller spesifikk trening. Ut i fra Goffman (1959) kan en si at det handler om faste roller som en bruker inn mot de forskjellige arenaene, som på en måte viser at rollene deler inn hverdagen. Selv om infrastrukturen er tett så er det bevegelse som fører til andre omstendigheter og personer. Sitat viser oss at hverdagen er rutinebasert noe som ifølge litteraturen (Silva, 1990; Martindale et al, 2005; Augestad og Bergsgard, 2007) vil være positivt for utøveren i form av større motivasjon, bedre utvikling og mindre skader.

Resultatkapitlet har til nå prøvd å vise hvordan organisasjonen tilrettelegger gjennom infrastruktur og samarbeid mellom de tre arenaene, støtteapparat og arbeidstid for at hverdagen til elevene skal bli så forutsigbar og rutinebasert som mulig. Jeg vil nå vise et bilde av hvordan hverdagen oppfattes fra elever synspunkt. Det vil bli gjort et poeng av hvilke forventninger de hadde når de søkte, og hvilke ønsker de har for fremtiden. Dette for å vise hvordan identiteten til utøverne har utviklet seg basert på Augestad og Bergsgard (2007) som mener at for å utvikle en toppidrettsidentitet krever det at utøvere er i et miljø som er med på å underbygge den. På samme måte har TV N et ønske om å være et miljø som er med på å underbygge den identiteten som de ønsker å påføre sine utøvere.

Utøvere jeg intervjuet beskrev TV N som et bra tilbud, og en veldig fin plass å være. De mente at de hadde vokst som personer, blitt mer selvstendige og lært at ting ikke kommer gratis, det må jobbes. For meg i min situasjon virket det ikke som om elevene følte at de ble målt opp og ned som både fagligleder og avdelingsleder begge var inne på under intervjuene. Dette antageligvis fordi det er hverdagen deres. Det er dette de er en del av, og det er dette de har vært en del av for noen i overkant av to år, og ikke minst de forventningene de hadde når de starter blir innfridd. Dette er med på å underbygge at det har oppstått et paternalistisk forhold mellom elevene og systemet. De underkaster seg de normene reglene og verdiene som tilbudet har fordi de føler at systemet innfrir. Samtidig ser de tidligere elever som tar steget videre i karrieren noe som er med på å vise hvilke dører som åpnes om de jobber hardt innenfor rammene til TV N (Augestad og Bergsgard, 2007).

Allikevel så handler TV N om prestasjoner. Som en E3 svarte på hvilke utfordringer de møter: «Det er jo det å greie å prestere i alt.»

En annen informant mente at de største utfordringene var å være strukturert nok i forhold til både skole, trening og styrketrening. Det å tenke på hva er det jeg må gjøre og når. Han følte at tilbudet forventet hundre prosent fokus gjennom dagen. Når denne hverdagen kan være fra 7 til 18 så er det klart det er krevende og at det merkes på kroppen. Dette handler om det jeg var inne på tidligere, det at elever må lære å trene, og lære å restituere. De må lære hverdagen og komme inn i rutiner. En gjenganger i mine intervjuer var at elever mente at de har blitt mer strukturerte, og mindre barnslige. E3: «I første klasse hvert fall på starten har du mye overskudd, du tenker ikke så mye på restitusjon. Det er morsommere å løpe rundt i gangene, men nå er det mer at folk tar den restitusjonstiden de trenger. Sitter gjerne på rommet hele kvelden.» E4: «Ja, altså i begynnelsen så ble det ofte veldig seint liksom, mye sånn sosialt sett, men så slo hverdagen inn, og du begynte å hente deg inn mer og mer. Du får gode rutiner.» Hognestad (2007) fant også i sin oppgave at det var baller i veggene og bråk på kveldene.

Dette er nok naturlig, og samtaler jeg hadde med første klasse elever viste mye av det samme. Det var baller i veggene, musikk og elever som var oppe seint. Det er noe med det å komme en helt ny plass og møte mange nye mennesker på samme alder som du skal bli kjent med. Utviklingen til å bli mindre «barnslig» kan også bli sett på som biologisk ved at utøverne blir

eldre, og går gjennom deler av puberteten ved tilbudet. Etter hva jeg fikk innblikk i så er det uansett en forståelse for at tilbudet, og hverdagen er krevende. Som et av sitatene over så vises det forståelse for at noen ønsker å sitte på rommet hele kvelden, og om det blir etterspurt stillhet så blir det akseptert. Hverdagen baseres på at du må omgås andre elever på alle arenaene og derfor kan det være vanskelig å få være alene. Det at elevene da har egne rom som de kan trekke til for å ta seg en «power-nap» eller bare se på en serie ble understreket av en av mine informanter. **E4:** «Ja, altså av og til setter jeg meg på rommet, kanskje ser en serie eller gjør lekser, eller bare tar en «power-nap». Det er deilig med litt alene tid, for vi er jo med andre hele tiden ellers.»

Elevene jeg hadde som informanter nevnte alle tilbudet, og den spesifikke satsingen på volleyball som grunn for å starte. Det samme svaret fikk jeg også gjennom samtaler med elever i det daglige, bortsett fra en elev som begynte fordi broren hans hadde gått det, og mente at det var meget bra miljø på internatet. At elever starter på TV N på grunn av volleyball sier seg mye selv. Det er det som er tilbudet, og det stilles krav til elevene inn mot teknikk og ferdigheter. Det som er mer interessant er om tilbudet klarer leverer på de lovnadene som ble nevnt i første avsnitt, og om elevene føler at de har utvikling.

E3: «Det er jo venner og sånne ting som du blir knyttet ekstra til når du bor så tett sammen lenge. Så ser man fremgang i volleyball, at det faktisk fungerer, og det er jo veldig morsomt.» **E2:** «Jeg synes det er kjekt å drive med volleyball, og her får du trene med de beste, og du gjør nye framskritt hver dag. Du utvikler deg som person og som volleyballspiller. Det synes jeg er kjekt å se. Vi så en film fra litt siden fra første klasse, det var veldig kjekt å se.»

Svaret er fra to av elevene om hvordan de har holdt ut med tilværelsen gjennom to år. Her nevner de to av de tre arenaene. Det er personlige relasjoner til medelever og i TV N sitt tilfelle samboere sammen med den idrettslige utviklingen som gir lyst til å fortsette. **FA** mente også at elevene måtte synes det var viktig å føle at de var en del av noe. Det at elevene og tilbudet skaper noe sammen. Under mitt feltarbeid mente jeg å kunne observere noe som kan minne om en flokkkultur der elevene følger hverandre til de forskjellige arenaene, og ved at de er flere som er med på å gjøre det samme, så er det også enklere for alle å gjøre det. På en måte motta energi og aksept på hverdagen fordi andre aksepterer hverdagen som igjen fører til at det blir enklere for

den enkelte. Det som går på utvikling er også tydelig noe menneskelig, samtidig som det sportslige, og som elevene synes er bra i seg selv. Jeg spurte ene informanten min om hva det viktigste han hadde lært ved TV N. **E1**: «Det viktigste jeg har lært er å ta vare på de rundt meg, og behandle alle likt egentlig.»

For meg er dette et veldig sterkt utsagn som kanskje er med på å underbygge det TV N ønsker. Det å utvikle kjekke personer som kan være forbilder for andre elever og utøvere også etter TV N. Som **T** var inne på tidligere. Det å utvikle atleter som klubber kan kjenne igjen. Eller som **FL** fortalte med «Vi begynner å bli en liten bedrift, vi produserer et produkt.»

4.8.1 Kroppspress

Kroppspresset blant norske barn og unge har blitt en folkesykdom (forskning.no). TV N har inne ungdommer som er i en alder der det oppleves mye press på kroppen, og press for å passe inn. Dette har ført til at flere og flere unge får spiseforstyrrelser. Uten at jeg var inne på det intervjuene så var det dette noe jeg observerte, men på en positiv måte. Ved tilbudet lever personer tett, og kommer så tett inn på hverandre at jeg observerte en trygghet rundt det å være seg selv. Når det kom til sminke og klær så var det universalt at alle gikk i treningsklær, og uten mye sminke. Om dette er et resultat av det helhetsorienterte tilbudet er det noe som burde bli vektlagt som meget positivt. Elevene lærer holdninger og verdier som går på å ta vare på og hjelpe hverandre. Noe som går igjen i intervjuet gjennom at de blir en stor familie, får nye «søsken», venner for livet og at det er viktig å ta vare på hverandre.

I matsalen har TV N stående en badevekt, denne observerte jeg at ble brukt ganske hyppig av både jenter og gutter så jeg hadde en samtale med **AL** om hva den var der for. Han informerte meg om at elevene vegde seg for ikke å gå ned i vekt, men for å se om de gikk opp i vekt. Dette går på å øke muskelmasse gjennom styrketrening. Fokuset for å gå på vekta var altså å se om de ble tyngre, og ikke lettere. Her skal det nevnes at det gikk rykter om at en tidligere trener fokuserte veldig mye på vekt både på jentene og guttene.

4.8.2 Skader

Hognestad (2007) viser i sin evaluering at det oppstår en del skader, spesielt «jumpers knee», under hans evaluering etterlyste elevene en egen fysioterapeut noe som antageligvis resulterte i deltidsansettelse av FT i 2008.

En ting rundt mitt feltarbeid jeg mente ville være interessant å få belyst er hva som skjer med utøver som blir skade. En skade vil i mine øyne føre til at elevene mister den største arenaen i tilbudet, og at derfor muligens vil være kjedelig og at dette igjen kan føre til at de mister motivasjonen, og eventuelt slutter. Ene informantene min E4 gikk i andre klasse og hadde slitt med skader i lang tid. Jeg spurte henne om hennes motivasjon for å være en del av tilbudet når hun er skadet, og om hun ikke hadde vært inne på tanken om å flytte hjem. «Jeg skal ikke nekte for at jeg har vært inne på tanken for det er jo kjipt. Det er jo det, og de er lang tid å reise hjem til fysioen for å få behandling for eksempel. Så det jo litt ekstra ork, men jeg tenker at jeg vil bli frisk og bli så god som jeg overhodet kan. Så det er volleyballen, flytter jeg hjem så vet jeg at det ikke blir like mye, og jeg får ikke tilbudet med skolen, og jeg liker meg her.»

De samme holdningene med at det er tilbudet, og det å like tilværelsen ved TV N som fortsetter å gi elevene ork og motivasjon selv når de er skadet. Fra organisasjonen sin side så er det et krav om at utøvere med skader må møte opp trening for å hjelpe treneren eller lignende. Tanken med dette er nok at utøvere ikke skal miste tilhørighet til det som skjer på treningsfeltet samtidig som de fortsetter å være en del av gruppen gjennom hverdagen. Som en E2 sa under intervjuet «Om vi blir skadet må vi fortsatt møte på trening og gjøre det vi kan. Vi har merket at om vi faktisk klarer å møte opp på trening, om vi hjelper til eller om vi ser på. Så faller vi ikke av. For om du først faller av så er det ikke bare volleyballen, men skole også.»

Her igjen er vi kanskje inne på den flokkkulturen jeg nevnte tidligere. Det at det er lettere å komme seg fra arena til arena om en går med flere og eller blir med i «dragsuget». Samtidig er det jo et poeng som det FT var inne på, at om de sliter på en arena så må trykket lettes på en annen. Skader blir da det å slite, men istedenfor å ta den utøveren ut av trening så letter du på trykket ved at arenaen ikke blir fraværende i hverdagen. Det sosiale felleskapet som skapes på

trening tar også vare på de med skader som antageligvis gir de en følelse av at de fortsatt er med og bidrar til gruppen.

En annen ting som eleven over nevner er det med å ha sin egen fysioterapeut. TV N har en fysisk trener/ fysioterapeut, men som noen av mine informanter kom inn på så er det i minste laget da det var ganske mange som sliter med slitasjeskader. For eksempel **E1**: «Ja, dårlige kne og skuldre, men det er jo sånn som kommer med toppidretten. Det blir mer belastning enn du er vant med fra før. Gjerne skulle jeg sett at vi hadde en fysioterapeut og en fysisktrener. Nå har vi en i samme rolle, men trenerne er med på oppfølging, men legger ikke opp program.»

Eleven viser her til at skader er en del av toppidretten, og ser på det som naturlig når de trener så mye som det gjør. Det kan allikevel tenkes at situasjonen hadde vært verre om de ikke hadde vært lagt til rette for styrketrening og trening på sand. Poenget om å trene annerledes for eksempel i vann for å minske belastning vil jo også være noe som kunne spille inn og minske skader på spesielt kne.

4.8.3 Veien videre.

Elevene sine ambisjoner når de starter ved tilbudet er å bli bedre i volleyball. Som nevnt tidligere er det volleyballen som er hovedgrunnen til at ungdom søker seg til TV N fra alle fylker i Norge. Det er også volleyballen som tiltrekker seg trenere fra andre land. Mine informanter oppga at de ønsket å se hvor gode de kunne bli, og at de ville satse på volleyball og TV N var det beste tilbudet. En av informantene hadde sammen familien gjort en vurdering av flere tilbud der de la til grunne treningsmengde, repetisjoner på øvelser og balltuch som er viktig for unge utøvere. På denne måten kom de frem til at TV N var det beste tilbudet for han personlig. Med utgangspunkt i målsetningen til TV N om å skape toppidrettsutøvere vil det være viktig for meg å se om noen av de elevene jeg intervjuet har utviklet et ønske om å satse videre på volleyballen, eller om de nå ser flere muligheter for å kunne bli profesjonell.

Ut ifra det jeg lærte av ansvarspersoner ved TV N er det forskjell på når menn og damer har nok erfaring til å kunne spille i en stor klubb i Europa. På grunn av dette er det flere utøvere som heller fokuserer på eller ønsker å få stipend fra et Collage i USA eller Canada. Etter hva jeg fikk høre er det faste speidere som er over for å se på nivået, og for å hente de beste. TV N har også

etablert en deltidsstilling for å hjelpe utøvere som ønsker seg til USA (Johnsen, 2015). I forhold til utvikling så er dette et naturlig valg som samsvarer med videre utdanning. Samtidig får utøveren mulighet til å trene på høyere nivå, og tilegne seg en utdanning på samme måte som TV N kombinerer videregående og toppidrett. **E2:** «Som herrespiller trenger du som regel et par år på å vokse før du kan holde nivået. Så å få fire år i USA, både volleyballen der, kulturen og språk lønner seg både i arbeidssammenheng og på volleyballbanen.» **E1:** «Jeg vil prøve å få stipend i USA eller Canada, om jeg ikke får det så vil jeg ta en utdanning og fortsatt drive med volleyball på veldig høyt nivå, og da prøve å gå proff i utlandet. Jeg vet ikke så mye om det. Trene, og komme seg ut.»

Sitatene underbygger det samme. Målsetningen er ikke USA i seg selv, men som et ledd for å bli enda bedre til de kan gå proff. Samtidig ser de nytten av å kunne anskaffe seg en utdanning ved siden av treningshverdagen uansett om det er på College eller i Norge. Hvordan College har blitt satt så på dagsplanen etter at utøvere er ferdig på TV N er jeg usikker på, men det jeg vet er at det er en del elever som har vært i situasjonen som dagens elever møter, og som har fått stipend. Altså kan dette vise til at tidligere elever har trukket vei, og viser nåværende elever hva som er mulig. På denne måten kan vi si at de fungerer som forbilder for nåværende elever på bakgrunn av at de har vært gjennom mye av det samme. Det er også tidligere elever som har spilt eller som spiller proft i Europa som viser de det samme. Noen av disse har også vært i den situasjonen at de har trent seg opp i Norske klubber før de tok steget. Derfor kan det tenkes at nåværende elever ser hvordan andre har gjort det, og at de derfor søker den samme oppskriften. Under feltarbeidet hadde jeg en følelse av at alle elevene ønsket å satse på volleyball, men under intervjuet med **E4** så hadde hun et annet inntrykk: «Jeg tror det er en del som kommer til å gi seg med volleyball etter videregående, det tror jeg er en del. Altså det er jo ikke alle som kommer inn i USA. Det er langt ifra det, det er bare et par stykk.»

Her er et poeng som er veldig viktig å få fram. Hvorfor velger elever å slutte med volleyball bare fordi de ikke kommer inn på College? Hvorfor kan det virke som om alt håp da er ute?

Dette går hovedsakelig på det at i Norge så er det ingen tilbud etter videregående som kan måle seg med det disse utøverne kommer fra. De kommer fra en hverdag som er tilrettelagt for trening, og ved å skulle ta kontroll over utdanning og trening når det er ferdig så vil det kreve mye mer

fordi de må sette det i system selv. Som **FL** informerte meg om under intervjuet. «Jeg skulle gjerne sett at det for disse elvene som trener såpass mye hadde hatt noe å komme til også i norsk volleyball. At det hadde vært attraktivt for de å bli gode volleyballspillere, tidligere var det mye mer attraktivt. Nå er det store tunge idretter som har overtatt mye av det og dominerer for ungdom, men skulle gjerne sett at de fikk litt mer honnør for det treningsarbeidet de har lagt ned. Det å komme å kunne utvikle seg i norsk volleyball. Det beste våre på jentesiden spesielt, velger å dra til USA i kombinasjon volleyball og skole. Det er kanskje det beste nå, men om vi hadde fått opp 3-4 alternativer også i Norge.»

Volleyball er en mentalt krevende idrett som krever en del erfaring og kunnskap. Det kan derfor tenkes at flere av de utøverne som ikke føler de har noen tilbud når de er ferdig ved TV N kan være potensielle topputøvere frem i tid, men da krever det at de har tilbud de kan oppsøke om de ikke kommer inn på eksempelvis College. Igjen tenker jeg på det **FL** nevnte om at de produserer. Burde tanken være at et norsk tilbud burde være organisert som et bindeledd til TV N? De som ikke får muligheten til å spille i USA eller på elitelag i Norge. Bør ha et tilbud for volleyball og utdanning der de har mulighet til å fortsette å trene mye i kombinasjon med utdanning. Over noen år så vil dette tilbudet muligens være veldig attraktivt da grunnlaget blir lagt av spillere fra TV N med den kulturen, ambisjonene og treningsviljen som de har lært. **T** fortalte meg om en plan om å sette opp kameraer for å filme alle treninger og kamper. Dette skaper en mulighet til å kunne eksempelvis streame disse treningene gjennom internett til haller andre steder i Norge. På den måten kunne utøverne fulgt de samme treningene som ved TV N, og utviklingen til utøverne hadde indirekte blitt styrt derfra. Dette ville også kunne gi fremtidige trenere en stor treningsbank som vil sikre kvalitet på øvelsene.

TV N på sin side har selv ønsket å kunne tilby høyskole for at utøvere kan være tilknyttet tilbudet lenger enn videregående. Dette kan være et resultat av manglende norske tilbud, og at de ser at om de hadde fått et par år til med utøverne så kunne de fortsatt utviklingen og i større grad tatt kontroll over målsetningen om å utvikle toppidrettsutøvere. Tendensen har vært at utøvere må ut i norske klubber å trene før de er attraktive for internasjonale klubber på grunn av lite erfaring. Når TV N selv mener at de tilbyr bedre trening og opplegg en norske elite klubber så mener de antageligvis også at de som tilbud kunne utviklet utøverne like bra eller bedre på de ekstra årene.

FT: «Ja, altså nå spør du jo en som jobber på ToppVolley, og jeg vil si at det har en særdeles viktig posisjon i høgste grad. Det gjelder ikke minst for å løfte idretten opp og fram, utvikle idretten og sette den i større, og større grad på kartet. Egentlig dag for dag, det er en kultur bygger i veldig stor dimensjon. Vi kan sammenligne oss med en vanlig klubb eller en annen skule eller et miljø, og egentlig eliteklubber og lag. Det er vel kanskje ingen eller ytterst få som kan måle seg med den type holdninger, «passion» og kultur vi prøver å bygge for idretten». Martindale et al (2005) og Saify (2014) viser at steget fra et alderstrinn til et annet er kritisk i forhold til fremtidig suksess, og at overgangen derfor bør være mest mulig naturlig. Dette kan være med å underbygge et tilbud som et ledd av TV N bygget på deres kultur, verdier og holdninger.

4.9 Resultater og Aktivitet av elever fra TV N:

SANDVOLLEYBALL 2013

VM U19, Porto (POR).
SØLV med B Huus (95) / C Sørлие (95) – begge TVN.

VM U23, Myslowice (POL).
Nr. 9 H Mol (94) / L Retterholt (92) – begge TVN.

EM U18, Molodechno, (BLR).
Nr 9 M Berntsen / H Aarrestad (95) – begge TVN.

EM U20, Vilnius (LIT).
Nr. 5 med B Huus (95) / C Sørлие (95) – begge TVN.
Nr 5 med Benedicte Maaseide (95) / Victoria Kjølberg (94) – Maaseide fra TVN.

EM U22, Varna (BUL).
SØLV med H Mol (94) / L Tvinde (92) – begge TVN.
Nr 9 med Benedicte Maaseide (95) / Victoria Kjølberg (94) – Maaseide fra TVN.

SANDVOLLEYBALL 2014

VM U21, Larnaca (CYP).
Nr 4 med B Huus (95) / C Sørлие (95) – begge TVN.
Nr 5 med M Berntsen (95) / R Sannarnes (94) – Berntsen fra TVN.

EM U20, Cesenatico (ITA).
Nr 5 C Sørum (95) / H Lauten (95) – Sørum fra TVN.

EM U22, Fethive (TUR).
GULL C Sørum (95) / R Sannarnes (94) – Sørum fra TVN.
Nr 9 med Benedicte Maaseide (95) / Victoria Kjølberg (94) – Maaseide fra TVN.

Youth Olympic, Nanjing (CHN).
Nr 9 med A. Mol (97) / M. Berntsen (96) – begge TVN.

SANDVOLLEYBALL 2015

EM U20 – Larnaca (CYP).
GULL med A. Mol (97) / M. Berntsen (96) – begge TVN.
Nr 9 med S Helland- Hansen (97) / Hannah Sofie Peerens (97) – begge TVN.

EM U22 – de Cavaleiros (POR)
Nr 5 med C Sørum (95) / R Sannarnes (94) – C Sørum fra TVN.
Nr 9 med A. Mol (97) / M. Berntsen (96) – begge TVN.

SANDVOLLEYBALL 2016

EM U22
GULL A.Mol (97) / C Sørum (95) – begge TVN

VOLLEYBALL

Jenter U17 vant Nevza i 2013.

Jentene får 3. plass i Mizunoligaen sesongen 2015/16.

To jenter kvalifisert for seniorlaget sin EM kvalifisering mai 2016.

Gutter U19 har vunnet Nevza flere ganger.

Både gutter og jenter vinner kamper i EM kvalifiseringene, uten å kvalifisere videre til neste runde.

Treningsresultater mot sterke nasjoner blir bedre og bedre. Blant annet vant U20 laget gutter kamp mot Serbia i mars 2016.

(AL på mail)

Resultatene over viser at TV N presterer sterkere i beachvolleyball enn innendørs, samtidig kan det observeres en forskjell mellom gutter og jenter. Det at Norge prestere bra i beachvolleyball kan være med bakgrunn i at det er en idrett med større tradisjoner i Norge enn innendørs.

Samtidig kan det være noe med at en trenger to spillere kontra syv. Samtidig viser Johnsen (2015) at i VM kvalifisering 2013 var 6 av 12 spillere tidligere TV N elever, og at av 127 elever som besvarte Johnsen undersøkelse hadde 18% (23/127) representert Norges

seniorlandslaget (16 menn og 7 damer). Inkludert aldersbestemt er tallet oppe i 25% for jentene og 51% for guttene. Videre viser Johnsen (2015) at 20% av elevene spiller for en utenlands klubber eller satser på sandvolleyball. Dette er i utgangspunktet ganske høyt, men ut ifra Johnsen (2015) så ville i underkant av 50% satse på volleyball når de var ferdige ved TV N. For å underbygge at det trengs tilrettelagte volleyballtilbud også etter videregående kan Johnsen (2015) vise til at 79% av TV N sine elever ville «sannsynlig» eller «svært sannsynlig» søk dette tilbudet om det fantes.

5.0 Oppsummering

Helhetsorienterte tilbud er avhengig av samhandling mellom flere ledd (Eggen, 2003; Martindale et al, 2005). Gjennom mitt to uker lange feltarbeid ved ToppVolley Norge fikk jeg et innblikk i hvordan et helhetsorientert tilbud med målsetning om å være «verdensledende innen utvikling av unge utøver» organiserte hverdagen til sine elever. Jeg har gjennom intervjuer, observasjoner og samtaler med elever og personell økt min forståelse for hvordan en organisasjon, ledere, trenere, lærere, kjøkkenpersonell, husmor med flere kan jobbe sammen for å tilrettelegge og skape et effektivt utviklingsmiljø. Etter mitt synspunkt så er et effektivt utviklingsmiljø et resultat av en klar visjon fra organisasjonen som gjennom kommunikasjon overføres nedover i leddene som igjen skaper en kultur som blir bekreftet av suksesshistorier noe som samsvarer med Eggen (2003).

Organisasjonen fokuserer på de daglige prestasjonene og personligoppfølging. TV N sitt ønske er at alle som starter skal få ut sitt potensiale uansett om det er på volleyballbanen, på skolen eller sosialt. På denne måten ønsker de å være en pådriver for at elevene som går ut fra TV N er gode mennesker. Dette viser likhetstrekk med internasjonale anerkjente utviklingsmiljøer som De Toekomst (Ajax), La Masia (Barcelona) og Las Formativas (Defensor Sporting) som alle setter utviklingen av mennesket som viktigere enn talent og sportslige prestasjoner. Det er vist gjennom Henriksen et al (2010) at et godt sosialt miljø er avgjørende for individuell utvikling. Et slikt sosialt miljø skapes i større grad utenfor gjennom måltider og sosiale sammenkomster med både trenere og utøvere (Saify, 2014; Balague, 2012). TV N er bygget på midler utenfor idretten, dette mener de er en god modell som andre tilbud burde lære av. Det er klarhet i forhold til visjoner, målsetninger og verdier fra organisasjonens side, noe som gjør det enkelt for ansatte og elever å påta seg den kulturen og identiteten som tilbudet ønsker. TV N organiserer både skole, sportslig og botilbud for sine elever, og botilbud for trenere gjennom dette skapes det et sosialt miljø på en dagligbasis gjennom fellesspisesal for elever og trenere. Dette fører til tett kommunikasjon mellom utøvere og trenere samtidig som det gir trenere og ansvarspersonell en større mulighet til å observere mental, fysisk eller motivasjonsslitasje. Ved å kunne oppfatte dette på et tidlig stadium kan de ta vekk press på en arena for at hverdagen til eleven blir enklere. Organisasjonen ønsker å være en pådriver for at volleyball skal bli større på makronivå ved å tilrettelegge på mikro og

meso. Kunnskapen som oppstår på makronivå vil overtid bli bedre og gi ringeffekt tilbake til TV N. Fasilitetene som TV N har tilgang til blir betegnet som unikt og på linje med de beste i Europa. Dette fører til at det ikke er fasilitetene, men menneskene og kommunikasjonen innad i organisasjonen som er det avgjørende for om de klarer å utvikle utøvere etter målsetningene. De menneskelige ressursene innad i tilbudet samarbeidet for å tilrettelegge og skape en rutinebasert, oversiktlig og strukturert hverdag som påfører en identitet som volleyballspillere og TV N utøvere. Denne blir reflektert gjennom bekledning som stort sett er treningsklær med eller uten TV N påskrift.

TV N sitt tilbud samsvarer i mine øyne med Olympiatoppen sin definisjon på toppidrett. Som viser at TV N bedriver utvikling og treningsarbeid på linje med de beste i verden. Noe som er et resultat av tilrettelegging og samhandling mellom skole, bo, organisasjon og den sportslige delen av tilbudet. Ved at tilbudet baserer seg på inntak må ansatte velge ut og identifisere de søkerne som er best kvalifisert for å kunne mestre hverdagen, og tillegge seg egenskaper som kan føre til en toppidrettskarriere. I følge litteraturen så er det ikke noen klare parameter en kan måle talent etter, men at det avhenger av personlighet. I intervjuene kom det frem at TV N la stor vekt på utøvere med høy motivasjon. Samtidig er antageligvis den genetiske faktoren med høyde viktig. Ved at volleyball er en relativt liten idrett på makro nivå i Norge vil dette også vise seg gjennom søkerantall til TV N. Noe som fører til at de ikke kan velge og vrake på lik linje med land der volleyball har en større forankring. Dette igjen har ført til at TV N må ha stort fokus på utvikling av den enkelte utøver, og mener derfor at de er blant de beste på nettopp utvikling. På grunn av alderen til søkere er det også nødvendig å inkludere foreldre i prosessen ved å invitere de og søkerne til samlinger for at de skal få et innblikk i hva de sender barna sine til.

Kulturen som oppstår ved TV N er basert på en felles visjon som samsvarer med Eggen (2003) som hevder at kulturen skaper grunnlaget for suksess. For at utøvere skal bli akseptert i det samfunnet de er en del av må de integrere kulturen og gjøre den til sin identitet. Ved TV N handler dette om å lære og godta hverdagen samt å tillegge seg de kravene som stilles til trening, restitusjon, skole, verdier og holdninger. En annen faktor er tilretteleggingen for en strukturert hverdag basert på rutiner. Mine informanter hadde en klar forståelse av hendelsesforløpet i hverdagen, noe som viser at de var i rutiner som er positivt i forhold til utvikling, motivasjon,

mindre stress og mindre skader (Becker, 2009; Martindale et al, 2005). De tre arenaene som utgjør TV N må som sagt ha tett kommunikasjon for å kunne oppfatte slitasje i motivasjon eller kroppslig. Det at utøvere sliter på en arena kan gi ringvirkninger til en annen, når dette oppfattes handler det om å ta vekk press fra en arena for at hverdagen skal bli lettere til utøverne er på topp igjen. Innad i tilbudet oppfattet jeg en aksept for at det er volleyball elevene kommer for, gjennom den aksepten fra den sosiale og skole arenaen blir samarbeidet for å tilrettelegge for idretten enklere. Dette kan sees ved at skolen legger opp til prøver når det er lite sportslig aktivitet, og elevene får lite lekser generelt. Samt at lærere stiller opp til ekstra undervisning og kan være med på utenlandsturer om nødvendig.

Den sportslige arenaen tilbyr høykvalifiserte trenere i volleyball i motsetning til andre tilbud med idrettslærere. Høykvalifiserte trenere viser til oppdatert kunnskap innenfor teknikk, taktikk, styrke trening m.m inn mot volleyball. Litteraturen har også vist at gode trenere har mange personlige egenskaper som utøverne setter pris på (Becker, 2009). Det er økonomisk tilrettelagt for ansettelse av trenere gjennom fylkeskommunen, og TV N har hatt inne trenere fra forskjellige kulturer i løpet av sine år, og har på denne måten opparbeidet seg en kultur basert på trenere fra andre land og dermed også kulturer. Ved at **FL** og **AL** begge er norske kan de være med å balansere den nye kulturen og sette den i en Norsk kontekst, som ene treneren var inne på det; «norske og humane». Trenerne observerte jeg at hadde et lidenskapelig forhold til volleyball, og de ønsket å utvikle toppidrettsutøvere med gode holdninger som klubber kunne kjenne igjen. Det var også et klart ønske om at de ville være med å utvikle tilbudet videre, og at det alltid var noe som kunne bli bedre både på det sportslige, sosiale og skoletilbudet. Det kom frem i mine intervjuer at trenere følte at de gjorde noen offer ved å jobbe ved TV N noe jeg tolket som at det ofret det sosiale livet utenfor tilbudet. Ansvarspersoner mente at de ikke hadde fritid da de følte ansvar også utenfor arbeidstid dette er med å underbygge lidenskapen noe som også Saify (2014) viser fra sin forskning i Uruguay. Trenere og ansvarspersoner støtter opp om tilbudet også på fritiden fordi de mener det er viktig og skaper relasjoner. På det sportslige så ønsker trenerne innsats og kvalitet, ifølge Becker (2009) vil dette føre til kvalitet og innsats i kamp. Trenerne og tidligere elver er med på å inspirere utøvere til videre satsing, og gir informasjon om hva som skal til. Ene informanten min mente at han nå så flere muligheter enn tidligere. Det kom frem at det er forskjell på herrer og damer ved at herrespillere trenger mer erfaring. Treneren jeg

intervjuet viste også et ønske om å fortsette å utvikle tilbudet videre, og hadde mange ideer for hvordan det kunne skje. Dette ønsket er noe som også samsvarer med litteratur fra både Saify (2014) og Henriksen et al (2010). Ønske om utvikling har blant annet ført til at TV N har satset hardt på kombinasjonen sandvolleyball og innendørsvolleyball samt styrketrening. Det å kombinere disse to idrettene mener de gir en positiv effekt uansett hvilken vei de ønsker å ta. Her kan vi også lese ut i fra resultatene fra internasjonalemesterskap at TV N sine elever presterer bedre i sandvolleyball enn innendørs. Dette kan muligens også være en pådriver for større satsing på sand enn innendørs. Kombinasjonen med forskjellig trening viser at tilbudet søker utvikling forbi det som blir sett på som det vanlige, og gjort riktig kan antageligvis gi fortrinn, men så er det også det at om det ikke gir fortrinn eller noe nytte verdi så er det heller ikke vits.

Som forskning har vist så er det trenerne som har hovedansvaret for utviklingen av utøvere, og at det er treneren som står utøveren nærmest (Becker, 2009). Mine observasjoner er at trenerne jobber på feltet med utøverne, men allikevel så vil jeg fremheve systemet som en viktig faktor i det å tilrettelegge hverdag for utøver og trener. Dette mener jeg fremhever at det oppstår et paternalistisk forhold mellom utøver – trener, men også mellom utøver – system/ organisasjon. Flere av mine informanter fortalte meg også at infrastrukturen innenfor 200 meter omkrets gjorde hverdagen mye enklere og kortere. Informanter mente at om de skulle satset på samme måte hjemme eller andre steder ville det kreve veldig mye mer av dem selv i form av reising frem og tilbake mellom arenaene samtidig som at de mente at tilretteleggingen i seg selv måtte skjedd på eget initiativ. Dette vises godt i Askildsen (2012) der elever mener det kan oppstå dårlig kommunikasjon mellom trenere og skole, samt at det er tidkrevende å komme seg fra skole til trening. I følge Olympiatoppen sin utviklingsfilosofi så fremhever den også viktigheten av helhetsorienterte tilbud der det sosiale livet til utøveren blir stimulert, og at det er mulig for en utøver å kunne anskaffe en utdanning til etter endt karriere (Olympiatoppen.no).

Det sosiale miljøet og arenaen innehar stor trivsel viser undersøkelsen til Johnsen (2015). Av 127 deltagere i undersøkelsen var 97% fornøyd eller svært fornøyd med det sosiale miljøet ved TV N. Dette viser oss at TV N innehar stor trivsel blant sine elever. Under mitt feltarbeid var det spesielt matsalen jeg vil trekke frem som et godt møtepunkt for både elever og ansatte. Her skaper det sosiale relasjoner på tvers av klasser, elever og ansatte. Disse relasjonene gir muligheten for et

mer personlig forhold som blir betegnet som familieforhold av både elever og ansatte. Dette blir underbygd av at trenere og ansatte også tar med barna sine for eksempel. Familiebåndene fortsetter også etter endt opphold som vist ved at utøvere kommer tilbake til TV N før de reiser videre til familier i ferier fra College. Jeg vil kategorisere alle ansatte tilknyttet tilbudet som en del av støtteapparatet, under mitt feltarbeid observerte jeg flere personer som tok på seg roller etter utøvernes behov. Dette viser at de bryr seg om utøverne, og ønsker å være der for dem når de trenger det, noe som også blir reflektert i arbeidstiden. Det er at den sosiale arenaen innehar et så godt miljø er ganske interessant. Fordi på banen så er disse elvene lagspillere, men de konkurrerer også om plass på laget, og om plass på College eller i andre klubber. De er altså søsken, lagspillere og konkurrenter på en gang og det kan tenkes at det kan oppstå noen problemer noe ene informanten også var inne på, men at de problemene blir lagt igjen i hallen.

Organisasjonen har et ønske om å være en pådriver for norsk volleyball. De ønsker å være et ledd som er med på å utvikle spillere og klubber. Kunnskapen som oppstår ved TV N vil utøvere ta med seg tilbake til sine klubber noe som de håper vil føre til utvikling. Det er tilrettelagt for at klubber kan komme til TV N på treningsleir, og de har dørene åpne for tilbud som vil komme og observere driften. TV N legger til rette for lokalforankring i sitt lokalsamfunn gjennom MiniVolley for 1. til 10. klasse ved Sand barne og ungdomsskole. Å heve norsk volleyball er et av ønskene ved tilbudet, de ønsker at andre tilbud skal bli bedre, og at de ikke ser på det som nødvendig at alle de beste skal komme til TV N så lenge de er i et godt utviklingsmiljø. Dette viser at det er et ønske om åpenkunnskap, og at det er forbedring av idretten som er en del av motivasjonen som Henriksen et al (2010) mener er viktig for trenere og tilbud. Dette vises også gjennom utenlandsturer som TV N legger opp til for elevene til land der volleyball har en sterkere tradisjon for at de skal få observere nivået som kreves. På denne måten opparbeider TV N seg større kunnskap om hvordan det blir jobbet i andre land, samtidig som det skapes et nettverk der de får mulighet til å invitere andre tilbud tilbake til seg. Kunnskapen blir på denne måten åpen, og det skapes en mulighet for å lære av hverandre.

Mine observasjoner og intervjuer har vist meg at de ansatte ved TV N ikke har en åtte til firejobb. Arbeidstiden er fleksibel og bestemmes ut i fra behov og aktivitet. Det er utøverne som skal stå i fokus og det er de det skal bli tilrettelagt for, og det er derfor viktig at de ansatte ikke sitter med

de beste forutsetningene. Ene informanten mente at han ikke hadde «fritid» når han var ved TV N, men en annen tid. Det samme kan sees i litteraturen da koordinatorene og trenerne i Saify (2014) sin oppgave også hadde lange dager, og Becker (2009) mente at trenere måtte basere seg på å ha døren åpen for utøverne.

Mine intervjuer og observasjoner har vist at mulighetene for utøverne etter at de er ferdige på TV N er varierende. De beste får tilbud fra College i USA/ Canada og noen ender opp i Norske eliteklubber i påvente av å kunne ta steget videre ut til klubber i Europa. Mine intervjuer viser at «taperne» er de som ikke blir plukket opp til noen av disse tilbudene. Disse utøverne som har brukt tre år på å tilegne seg kunnskap og lagt ned utallige treningstimer står uten noen form for tilbud der de kan fortsette utviklingen.

Fra et utøverperspektiv mener jeg å vise at elever ved TV N innehar en stor motivasjon og et ønske om å bedrive volleyball. Det er volleyballen som får elever fra hele Norge til å søke seg til Sand i Rogaland noe som er med på å underbygge ryktet til tilbudet. Utøverne bør gjennom erfaringer og verdier tilegne seg kunnskap om hvordan de skal strukturere hverdagen, og tilrettelegge for idretten. I litteraturen blir dette betegnet som tjufiretimersutøver noe som er helt avgjørende for å kunne bli best innen sin idrett (Augestad og Bergsgard, 2007). Ved at TV N har målsetning om å «Utvikle toppidrettsutøvere» er det viktig at utøverne klarer å påta seg verdier, holdninger og evner som kreves av toppidretten. Dette mener jeg kommer godt frem i oppgaven da både tilbudet har en klar kultur, et godt miljø, gode trenere og ansvarspersoner som påtar seg roller basert på utøvernes behov. Dette blir alt fremhevet som viktige faktorer for et suksessfullt utviklings miljø (Eggen, 2003; Saify, 2014, Martindale et al, 2005; Augestad og Bergsgard, 2007). Videre vil jeg påpeke at utøverne oppfatter hverdagen som strukturert og rutinebaser. Det sosiale miljøet er ganske konstant, og elevene omgås hverandre nesten hele dagen. Fra mitt perspektiv er det derfor et bra tiltak og ha singelrom som elevene kan trekke inn i for å få alene tid. Det sosiale miljøet skaper antageligvis en følelse av å være en del av noe større. På denne måten er de med på å skape noe sammen som gruppe. Dette igjen oppfattet jeg at resulterte i en flokkkultur som hjelper utøvere fra en arena til en annen, og at denne kulturen kan være med å underbygge og hjelpe skadde utøvere til å mestre hverdagen ved å møte opp. Kroppspresset ved TV N er positivt og jeg hadde et inntrykk av at det viktigste var å være seg selv. Det var lite

sminke på jentene og begge kjønn gikk i treningsklær. Dette er med på å underbygge at det skapes en trygghet og familieforhold.

5.1 Utgangspunkt og Tilnærming:

Utgangspunktet for oppgaven var å se på hvordan ToppVolley Norge tilrettelegger og organiserer hverdagen for sine utøvere. For å vise dette har jeg tatt utgangspunkt i forskjellig litteratur for å belyse flere av sidene ved tilbudet som har innflytelse på utøverne. Tilnærmingen og oppgaven generelt har lært meg at organisasjonens målsetninger, filosofi, verdier, holdninger og regler bør fungerer som retningslinjer som blir kommunisert nedover i organisasjonen til utøverne på gulvet. Gjennom en klar organisasjon og gode medarbeider kan dette resultere i forbilder og rollemodeller for hvordan utøverne skal påta seg kulturen som oppstår. Videre ble det viktig for meg å høre hva utøverne selv følte om tilbudet, og hvilke tanker de hadde gjort seg om hverdagen, og veien videre.

Oppgaven har vært bygget på den kvalitative forskningsmetoden og har resultert i to ukers feltarbeid ved TV N. Jeg vil kategorisere mitt opphold som medlem av det samfunnet de har skapt da jeg hadde fri tilgang til å snakke med de jeg måtte ønske samt bevege meg fritt både på den sosiale arenaen, den sportslige og skole tilbudet. Jeg deltok daglig i måltidene sammen med elever og ansatte, noe som førte til daglige samtaler om min oppgave, og deres arbeid. Jeg gjennomførte sju intervjuer fordelt på avdelings leder, faglig leder, volleyballtrener, fysisk trener og elever. Intervjuene, observasjonene og samtalene har gitt meg økt kunnskap og forståelse om TV N, og at oppgaven gir et helhetlig og korrekt bilde av den virkeligheten som finnes ved tilbudet.

For å underbygge mine intervjuer og observasjoner har jeg tatt for meg teori fra både samfunnsvitenskap (Schieffloe, 2003), forskning og litteratur fra idrettsvitenskap. Dette har hjulert meg til å kunne sette ord på, dele inn, og underbygge mine funn. Her har jeg brukt blant annet litteratur om talentutvikling, utviklingsmiljø (Martindale et al, 2005), trenerens rolle (Becker, 2009) og idrettens hverdag (Augestad og Bergsgard). Jeg har også hatt god nytte av master oppgaven til Saify (2014) som ser på mye av det samme som meg, bare i et annet land med en annen kultur, og med et annet utgangspunkt.

6.2 Konklusjon

Hverdagen ved ToppVolley Norge er organisert som et samarbeid mellom de tre største arenaene til elevene skole, trening og internat. Organiseringen og tilretteleggingen av det sportslige tilbudet er underbygget av en klar visjon og klare målsetninger av organisasjonen. Dette er med på å etablere en kultur ved tilbudet som videre blir integrert av elevene. Klarheten i forhold til hva de ønsker å oppnå, fører til at elever kommer fra alle fylker i Norge for å satse på volleyball samtidig som de tar en utdanning. Visjonen og målsetningene er kommunisert til de ansatte på de forskjellige arenaene som fører til at hver arena er med på å tilrettelegge i forhold til hverandre, visjonen og målsetningene. De ansatte opererer som forbilder og rollemodeller ved å fremstå som eksempler på hvordan de ønsker at elevene skal se seg. Det sosiale samfunnet skaper på denne måten en egen kultur bygget på verdier, holdninger, normer og regler som organisasjonen mener samsvarer med visjonen og målsetningene. Gjennom kulturen tilegner elevene seg en identitet som reflekterer kulturen, og det oppstår et paternalistisk forhold mellom utøver, trenere og system når kulturen og identiteten bli integrert. Dette skal være med å skape gode mennesker, og utvikle en idrettsspesifikk identitet som overtid kan utvikles til en toppidrettsidentitet. Det skal her sies at ved tilbudet så oppstår det en ToppVolley Norge-kultur som antageligvis resulterer i en ToppVolley Norge identitet. I følge litteraturen kan en toppidrettsidentitet kun oppstå innenfor toppidretten, men siden TV N samsvarer med Olympiatoppen sin definisjon av toppidrett vil en TV N identitet være underbygget av en toppidrettsidentitet. De ansatte bruker meste parten av sin tid sammen med utøverne eller i tilbudet. Noe som viser at tilbudet opererer dynamisk, og at behovet til utøvere er dynamisk. Den lite oversiktlige hverdagen til flere av de ansatte fører til en strukturert, balansert og rutinebasert hverdag for elevene. Denne hverdagen legger til rette for økt utvikling og motivasjon. Sosialiseringen mellom utøver og ansatte fører til et sosialt miljø som underbygger viktigheten av idretten, og skaper et familieforhold.

6.3 Videre Forskning

Utgangspunktet for denne oppgaven var å vise hvilke prosesser som er med på å skape virkeligheten som både ansatte og elever opplever ved et helhetsorientert videregående toppidrettstilbud.

Flere tilbud i Norge bør analyseres for å finne likheter eventuelt ulikheter med bakgrunn i hvilke resultater de forskjellige kan vise til. På denne måten kan det oppstå mer kunnskap om hva som er hensiktsmessig, og tilbud kan i større grad lære av hverandres erfaringer. Dette mener jeg vil være med å styrke Norsk idrett, og i større grad få en stabil flyt av gode idrettsutøvere. Gjennom mitt feltarbeid og ved å skrive denne oppgaven så mener jeg det kommer godt frem at TV N driver et foregangsprosjekt for hva som er mulig å få til innenfor de norske skolerammene, akkurat som Stensbøl mente i innledningen. Som flere av mine informanter er inne på er det mest unike infrastrukturen og de mulighetene som ligger i kort avstand. Tilbudet er spesialisert innen volleyball, men etter mine observasjoner og refleksjoner mener jeg det er stor overføringsverdi fra den modellen TV N har utviklet til andre modeller med andre idretter. Det jeg mener er de kritiske punktene er; avstand mellom trening, skole og bo. Trening før skoletid, og ansvarspersoner med lidenskap for idretten og som er villige til å ha en fleksibel arbeidstid.

Det kan også være interessant å se hvordan avgangselever fra ToppVolley Norge takler overgangen til andre klubber og tilbud. Tidligere forskning av Martindale et al (2005) og Silva (2014) viser at overgangen fra et lag til et annet lag bør være naturlig og at overgangene blir sett på som kritiske i forhold til fremtidig suksess. Siden ToppVolley i seg selv ikke er en klubb, men et utviklingstilbud må utøverne søke seg til andre tilbud og klubber når de er ferdige. Hvordan utøveren takler denne overgangen vil altså være avgjørende.

Litteraturliste

- Augestad P, Bergsgard N.A. (2007) *Toppidrettens formel – Olympiatoppen som alkymist*. Novus Forlag.
- Askildsen C.E.M *Toppidrett på videregående skole*. Høgskole i Oslo og Akershus
- Balague G. (2012) *Pep Guardiola. Another way of winning*. Orions Books Ltd.
- Bandura A, McDonald F.J. (1963) *Stability of human proportions through adolescent growth*. Journal of Abnormal and Social Psychology.
- Becker A.J. (2009) *It's Not What They Do, It's How They Do It: Athlete Experiences of Great Coaching*. International Journal of Sports Science & Coaching.
- Bloom B.S. (1985) *Developing talent in young people*. Ballantine.
- Csikszentmihalyi M, Whalen, M, Wong S, Rathunde K. (1993) *Talented teenagers: The roots of success and failure*. Cambridge.
- Durand-Bush N, Salmela J.H (2002) *The development and maintenance of expert athletic performance: Perceptions of world and Olympic champions*. Journal of Applied Sport Psychology.
- Eggen N.A. (2003) *Godfoten*. Aschehoug Forlag
- Fangen K. (2004) *Deltagende observasjon*. Fagbokforlaget
- Fearon J.D. (1999) *What is identity (As we now use the word)?* Standford University
- Ferguson A. (2013) *Min selvbiografi*. Gyldendal
- Fiskerstrand Å, Rimeslått E (2008) *Veien til toppidrett*. Gyldendal Undervisning
- Goffman E. (1959) *The Presentation of Self in Everyday Life*. Anchor Books
- Gould D, Dieffenback K, Moffett A (2002) *Psychological Characteristics and Their Development in Olympic Champions*. Journal of Applied Sport Psychology.
- Grossmann B, Lames M. (2015). *From Talent to Professional Football – Youthism in German Football*. International Journal of Sports Science & Coaching.
- Grønmo S. (2004) *Samfunnsvitenskapelige Metoder*. Fagbokforlaget

Henriksen K, Stambulova N, Kristen K.R (2010) *Holistic approach to athletic talent development environments: A successful sailing milieu*. Institutt av sportsvitenskap og biomekanikk.

Hognestad H.K (2007). *Frå Bygdevon til elitevolleyball – ei evalering av oppstartsfasen til ToppVolley Norge ved Sauda videregående skule, avdeling Sand*. Høgskolen i Telemark

Hultman E.N. (2004) *Pedagogiske miljøer og barns subjektskapning*. Stockholm.

Holme I.M, Solvang B.K (2004). *Metodevalg og metodebruk* (3. utgave). Tano Aschehoug.

Ingjerd A. (2012) *Yngre spillere tåler mer læring*. Fotballtreneren, nr 1. Norges fotballforbund.

Kvale S. (1997) *Det kvalitative forskningsintervju* (1. utgave). Gyldendal Norsk Forlag

Martindale R.J.J, Collins D, Daubney J. (2005) *Talent Development: A Guide for Practice and Research Within Sport*. National Association for Kinesiology and Physical Education in Higher Education.

Saify, S. (2014) *En casestudie av utviklingsmiljøet i Defensor Sporting Club*. NTNU

Scavuzzo, D. (2013). *AFC Ajax Academy Developing Stronger Ties Internationally SoccerNation*. SoccerNation News.

Schiefloe P.M. (2003) *Mennesker og Samfunn – Innføring i Sosiologisk Forståelse* (2. utgave). Fagbokforlaget

Silva J.M (1990) *An analysis of training stress syndrome in competitive athletics*. Journal of Applied Sport Psychology.

Sæther S.A. (2004) *Fotball og talent. En studie av elitetrenerne sin forståelse av talent i fotball*. Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet, Institutt for sosiologi og statsvitenskap.

Johnsen. T. (2015) «I hvilken grad og på hvilken måte har ToppVolley lykket med å produsere spillere som kvalifiserer til et internasjonalt nivå?» Høgskolen i Telemark avd. Bø

Nettsider

Olympiatoppens filosofi for utvikling av ”morgendagens utøvere” -

<http://www.olympiatoppen.no/fagomraader/ungeutovere/utviklingsfilosofi/media24129.media>

<http://www.olympiatoppen.no/fagomraader/utholdenhet/fagartikler/media3532.media>

Grunnverdier - <http://toppvolley.no/index.php/informasjon/foresatte/grunnverdier>

Fasiliteter - <http://toppvolley.no/index.php/informasjon/elever/fasiliteter>

<http://www.dn.no/dnaktiv/2013/11/11/-burde-vaert-standard-grunntrening-i-alle-idretter>

http://www.bt.no/100Sport/fotball/eliteserien/Ekspertene-om-alkohol-og-trening---Utelukkende-negativt-731120_1.snd

http://www.bt.no/100Sport/Studie-pa-talentutvikling-Best-a-vente-med-spesialisering-til-man-er-14-ar-398167_1.snd

http://www.aftenposten.no/100Sport/alpint/Denne-Barum-skolen-fostret-frem-Norges-nye-vinterstjerner-711435_1.snd?xtatc=INT-55-%5B1%5D

<http://forskning.no/meninger/kronikk/2016/03/presset-pa-kroppspresset>

https://volleyball.klubb.nif.no/Documents/Utviklingstrappa_15mai.pdf

Vedlegg

Intervjuguide.

Intervjuguide for intervju av dagligleder/ trenere ved ToppVolley Norge

Introduksjon av meg selv, min oppgave og hvorfor jeg ønsker å intervju denne personen.

- Om personen:

Navn:

Alder:

Stilling ved TVN:

Hvor lenge har du jobbet ved ToppVolley?

Hvilken bakgrunn har du som gjorde at du fikk jobb her?

- Om ToppVolley

Hvordan vil du beskrive ToppVolley?

Hva er ToppVolley sin viktigste oppgaver?

Hvilken posisjon har ToppVolley i volleyball Norge?

Hva gjør ToppVolley til en unik-institusjon?

Hvordan henger ToppVolley sammen?

- Om arbeidet

Hvorfor valgte du å jobbe ved ToppVolley?

Hvordan vil du beskrive din arbeidstid?

Hvilke oppgaver har du ved ToppVolley?

Hvilke utfordringer møter du, og hvordan løser du disse?

Hvordan har ditt arbeid forandret seg over tid?

Hvordan ser du for deg at ToppVolley vil utvikle seg videre?

- ToppVolley i en idretts Norge sammenheng.

Hvilken posisjon burde ToppVolley ha?

Burde flere søke kunnskapen som dere har utarbeidet her?

Er ToppVolley «undervurdert» eller «glemt»?

Kan ToppVolley være nøkkelen til bedre utvikling på tvers av idretter?

Hva er ditt ønske, dine drømmer, hvordan ser du for deg at ToppVolley kan være et eksempel for andre?

Intervjuguide for elever ved ToppVolley

- Om personen:

Navn:

Alder:

Hvilket år er du på:

Hvor mange år har du vært elev ved ToppVolley?

Hvilken bakgrunn har du som gjorde at du fikk plass her?

- Om ToppVolley

Hvordan fikk du høre om ToppVolley?

Hvordan vil du beskrive ToppVolley?

Hva er ToppVolley sin viktigste oppgaver?

Hvilken posisjon har ToppVolley i volleyball Norge?

Hva gjør ToppVolley til en unik-institusjon?

Hvordan henger ToppVolley sammen?

- Om livet ved ToppVolley

Hvorfor valgte du å søke det til ToppVolley?

Hvordan vil du beskrive din hverdag?

Hvilke oppgaver har du som elev?

Hvilke utfordringer møter du, og hvordan løser du disse?

Hvordan har du forandret deg ved å være elev ved ToppVolley?

- Hobbyer
- Fokus
- Seriositet

Hvordan ser du for deg at ToppVolley utvikler deg som menneske?

Målsetning før/ etter

- ToppVolley i en idretts Norge sammenheng.

Hvilken posisjon burde ToppVolley ha?

Burde flere søke kunnskapen som dere har utarbeidet her?

Er ToppVolley «undervurdert» eller «glemt»?

Kan ToppVolley være nøkkelen til bedre utvikling på tvers av idretter?

Hva er ditt ønske, dine drømmer, hvordan ser du for deg at ToppVolley kan være et eksempel for andre?

